

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๑๐

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗

สารบัญ

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

5

	หน้า
10 ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี	๑
15 ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	
๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกัน	๑
ในการจัดทำบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
ในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ	
20 ซึ่งคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นพิจารณาเสร็จแล้ว	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมการ)	๒, ๓๖, ๔๔
- นายสุชัย บุตรสาระ (ประธานคณะอนุกรรมการ)	๔
- นายสุวิชา เพ็งไพบูลย์ (ผู้ชี้แจง)	๘, ๔๔
25 - นายจรินทร์ จักกะพาก	๑๘

30

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๑๐

หน้า

	- นายทรงเดช เสมอคำ	๒๒
5	- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	๒๔
	- นายฉลา พวงมาลัย	๒๖
	- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	๒๙, ๔๑
	- พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร	๓๓, ๔๓
10	๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม พิจารณาเสร็จแล้ว	๔๗
	ผู้อภิปราย	
15	- นางอภิรดี ตันตราภรณ์ (ประธานคณะกรรมการ)	๔๘, ๘๕
	- นางสาวรณี สิริเวชชะพันธ์ (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม)	๕๐, ๖๒
	- นายสาธิต เหล่าสุวรรณ (รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง)	๕๒
20	- พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล (รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง)	๕๕
	- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	๗๒
	- นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	๗๖
25	- พลเอก สรวุฒิ ชลออยู่	๘๑
	- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	๘๒

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๑๐

หน้า

	๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง สร้างเสริมสุขภาวะ	๘๕
5	ป้องกันก่อนรักษา ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว	
	ผู้อภิปราย	
	- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ)	๘๖, ๑๐๘, ๑๐๙
	- นายพิศาล มาณวพัฒน์ (ประธานคณะอนุกรรมการ)	๘๘, ๑๐๕
10	- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม (กรรมการ)	๙๒
	- นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	๙๕
	- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	๙๖
	- นายพิทักษ์ ไชยเจริญ (กรรมการ)	๙๘
	- นายจเด็จ อินสว่าง	๙๙, ๑๐๐
15	- รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กันตชูเวสศิริ (ผู้ชี้แจง)	๑๐๒
	- นายไพโรจน์ เสาแก้ว (ผู้ชี้แจง)	๑๐๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

๑๑๐

20 ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

๖.๑ รายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน
ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ (ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕)

๑๑๐

25

30

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๑๐

หน้า

	<u>ผู้อภิปราย</u>	
5	- นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ (ผู้ชี้แจง)	๑๑๒, ๑๒๐, ๑๒๖, ๑๒๗, ๑๒๘
	- นายลักษณะ วจนานวัช (รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง)	๑๑๔, ๑๒๔
	- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	๑๑๘
10	- นายโมกุล โปษยะพิสิษฐ์ (ผู้ชี้แจง)	๑๒๒, ๑๒๕
	- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	๑๒๔, ๑๒๕, ๑๒๗, ๑๒๘
	๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สถาบันพระปกเกล้า	๑๒๙
15	(ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑) (เลื่อนการพิจารณา)	

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๒๖ คน

10

(เนื่องจาก ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ดิถฎการกิจ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง จึงปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ บัดนี้ มีสมาชิกลงชื่อเข้าประชุม จำนวน ๑๕๒ ท่าน

15 ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี

20 ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นพิจารณาเสร็จแล้ว

25

- ๒/๑

๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ม่วง ๒/๑

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
- 5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอก
ซึ่งเป็นอนุกรรมการโครงสร้างหน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปเข้าร่วมประชุม
เพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้
- 10 ๑. นายฉัตรกร มณีโชติ
๒. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ
๓. นายสุวิชา เพ็งไพบูลย์
๔. นายสมดี คชาแย้งยืน
นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์
15 (PowerPoint) เพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา
ผมนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ครับ
(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ
- 20 (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงครับ
พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา
25 ในฐานะประธานคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ขอนำเรียนเสนอรายงาน

การพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ของคณะกรรมการธิการ

5 การปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดภารกิจหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อบริการประชาชน

10 ในท้องถิ่น แต่การจัดทำบริการสาธารณะ หรือกิจกรรมสาธารณะบางประเภท ต้องใช้งบประมาณสูง หรือต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะทางสูง หรือที่มีลักษณะเป็นภารกิจเฉพาะ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กหรือมีงบประมาณไม่มากนักไม่สามารถจัดทำภารกิจนั้นได้ โดยลำพัง เช่น การบริหารจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสีย ระบบขนส่งมวลชน การจัดให้มีตลาด หรือการจัดให้มีท่าเทียบเรือ เป็นต้น คณะกรรมการจึงได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกัน

15 ในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสร้างและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงศึกษาความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือในการจัดตั้งบริษัทจำกัด หรือเข้าไปถือหุ้นในบริษัทจำกัด เพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะร่วมกัน หรือการทำความตกลงร่วมมือการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่า

20 “เอ็มโอยู” (Memorandum Of Understanding : MOU) ตามประกาศของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น คณะกรรมการจึงได้พิจารณาศึกษาเพื่อผลักดันให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความทันสมัยต่อบริบทของการปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป และจัดทำเป็นรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง

25 ส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

แนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

5 ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว กระผม

ขอมอบหมายให้นายสุชัย บุตรสาระ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการ
โครงสร้างหน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ในคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น
เป็นผู้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป ขอกราบขอบพระคุณ

10 ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอบคุณ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ต่อไปขอเชิญท่านสุชัย บุตรสาระ แฉลงครับ
นายสุชัย บุตรสาระ (ประธานคณะอนุกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสุชัย บุตรสาระ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการ
15 โครงสร้างหน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ในคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น
วุฒิสภา ขอนำเรียนเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น
วุฒิสภา เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๔

20 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๕๐ บัญญัติว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่
และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน
ในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น...” ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ
เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชน
25 หรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ

จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้น
 5 ทั้งนี้ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเอง โดยการจัดระบบภาษี
 หรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นและรัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหาร
 การจัดทำบริการสาธารณะ การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 10 เท่าที่จำเป็น เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศ
 เป็นส่วนรวม การป้องกันทุจริตและการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม
 และความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ การป้องกันการขัดกัน
 แห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวร้าวการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายว่าด้วยการกำหนด
 แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
 15 หรือหนังสือชักชวนแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทย รวมถึงประกาศคณะกรรมการ
 การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทางการทำความร่วมมือ
 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง หรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ หรือร่วมมือกับ
 ภาคเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะในหลากหลายรูปแบบ เช่น

(๑) การว่าจ้าง (Out Sourcing)

20 (๒) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public - Private
 Partnership : PPP)

(๓) สหการ (Co - operative)

(๔) กิจการพาณิชย์และกิจการเพื่อสังคม (Local Public Enterprise
 and Social Enterprise)

25

30

(๕) การจัดบริการสาธารณะร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง

5 ส่วนท้องถิ่น

(๗) การร่วมกับบุคคลอื่นโดยการก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด การทำความร่วมมือกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

หรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ หรือความร่วมมือกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

หรือกิจกรรมสาธารณะ มีปัญหาและอุปสรรคในหลายด้าน ทั้งปัญหาอุปสรรคในด้านข้อกฎหมาย

10 ระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือปัญหาอุปสรรคในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความร่วมมือกันในการดำเนินการ

จัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

วุฒิสภา จึงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการโครงสร้างหน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่น

รูปแบบทั่วไป ได้พิจารณาศึกษารูปแบบวิธีการทำความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง หรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ หรือความร่วมมือ

15 กับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ รวมทั้งปัญหาอุปสรรค

ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจ โดยได้รับฟังข้อคิดเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและข้อเสนอนี้ต่าง ๆ

และได้สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว และจัดทำเป็นรายงานการพิจารณาศึกษา

20 เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ

สหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา

๑. เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการ การจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ
  ๒. เพื่อรวบรวมปัญหา และอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ
  ๓. เพื่อรวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  ๔. เพื่อกำหนดหน้าที่และอำนาจ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน
  ๕. เพื่อผลักดันให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สำหรับรายละเอียดผลการพิจารณาศึกษา กระผมขอมอบหมายให้นายสุวิชา เพ็งไพบูลย์ อนุกรรมการและเลขานุการคณะอนุกรรมการโครงสร้างหน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ในคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา เป็นผู้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป ขอขอบคุณ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านสุชัย บุตรสาระ ต่อไปขอเชิญท่านสุวิชา เพ็งไพบูลย์ แถงครับ

นายสุวิชา เพ็งไพบูลย์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพอย่างสูง กระผม นายสุวิชา เพ็งไพบูลย์ อนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการโครงสร้างหน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ในคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ขอนำเรียนสรุปรายงานการพิจารณาศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ บทสรุปและข้อเสนอแนะจากรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ สภาพปัญหาความร่วมมือในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10 ในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ สรุปได้ ดังนี้

กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงระเบียบกระทรวงมหาดไทยหรือหนังสือชกซ้อมแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทย และประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทาง

15 ในการทำความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง หรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือความร่วมมือกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะในหลากหลายรูปแบบ แต่การทำความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองนั้น หรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ หรือความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการจัดทำบริการ

20 สาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ มีปัญหาอุปสรรคในหลายด้าน ปัญหาอุปสรรคด้านข้อกฎหมาย แยกเป็นประเด็นว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบมีการกำหนดการร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะไว้แตกต่างกัน มีประเด็นที่สำคัญ ๓ ประการ ดังนี้

ประการที่ ๑ การจัดตั้งสหการ โดยปัจจุบันเทศบาล กรุงเทพมหานครหรือเมืองพัทยาสามารถจัดตั้งสหการได้ แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

25 ของเทศบาลเท่านั้น ไม่สามารถร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

- กรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยาได้ ซึ่งการจัดตั้งสหการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กฎหมายกำหนดให้การจัดตั้งสหการจะทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะต้องกำหนดชื่อ
5 อำนาจหน้าที่และระเบียบการดำเนินงานไว้ รวมถึงการยุบเลิกสหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีความยุ่งยากและสลับซับซ้อนด้านข้อกำหนด
อีกทั้งไม่มีกฎหมายกำหนดรูปแบบโครงสร้างอำนาจหน้าที่และสถานะของสหการ ตลอดจนแนวทาง
หลักเกณฑ์ขอบเขตและวิธีการบริหารจัดการให้บริการสาธารณะของสหการ เช่น การบริหาร
การงบประมาณและการคลัง การพัสดุ การบริหารงานบุคคล เป็นต้น ทำให้ที่ผ่านมาเทศบาล
10 หรือกรุงเทพมหานครหรือเมืองพัทยาไม่มีการเสนอจัดตั้งสหการมายังกระทรวงมหาดไทย
อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตประการหนึ่ง คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินกิจการ
พาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๗ (๓) กำหนดไว้ว่า “ลักษณะการลงทุน
ให้ระบุลักษณะของการลงทุนกิจการพาณิชย์ เช่น การลงทุนเองหรือการจัดตั้งนิติบุคคลขึ้นใหม่
หรือในรูปของสหการหรือเอกชนร่วมลงทุน” แต่ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
15 พ.ศ. ๒๕๔๐ มิได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจจัดตั้งสหการได้ ดังนั้น
ระเบียบดังกล่าวจึงอาจกำหนดไว้เกินกว่าที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐
บัญญัติไว้

- ประการที่ ๒ การจัดตั้งบริษัทจำกัด หรือการถือหุ้นในบริษัทจำกัด กฎหมาย
ว่าด้วยการจัดตั้งเทศบาล และกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดให้เทศบาลและกรุงเทพมหานคร
20 สามารถจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมาย
ดังกล่าวกำหนดไว้ แต่กรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล
หรือเมืองพัตยานั้นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหาร
ส่วนตำบล หรือเมืองพัทยา มิได้กำหนดการจัดตั้งบริษัทจำกัด หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดไว้
ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนี้ ดังเช่นกรณีศึกษาขององค์การบริหาร
25 ส่วนจังหวัดระยองที่มีการจัดตั้งบริษัทจนเกิดการฟ้องร้องคดีต่อศาลปกครอง

- ประการที่ ๓ การจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การดำเนินโครงการรถไฟฟ้าวางเบาสายเหนือ – ใต้ ของเทศบาลต่าง ๆ จำนวน ๕ แห่ง
- 5 ในจังหวัดขอนแก่นเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ รวมถึงเกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงาน ทำให้มีปัญหาอุปสรรคและการดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความล่าช้า
- แนวทางการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางปฏิบัติในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ได้แก่
- 10 ประการที่ ๑ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่อง แนวทางการจัดบริการสาธารณะร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดไว้ ๒ รูปแบบ ดังนี้
- ๑) การจัดบริการสาธารณะร่วมกัน ภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติอยู่ โดยไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 15 สามารถดำเนินการได้ทันที โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นแต่ละแห่ง
- ๒) การจัดบริการสาธารณะร่วมกันในลักษณะสหการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กล่าวคือ มีอำนาจในการบริหารจัดการภารกิจได้อย่างอิสระ ซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อน โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้ดำเนินการในลำดับต่อไป
- 20 ประการที่ ๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เคยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำบริการสาธารณะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันไว้ เช่น บันทึกความเข้าใจ บันทึกความตกลง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมีได้นำแนวทางการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย
- 25 และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันเท่าที่ควร

ประการที่ ๓ ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง

- 5 ส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยประกาศฉบับนี้จะเป็นการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะได้ โดยจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลง หรือเอ็มโอยู แต่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ได้กำหนดว่า การจัดทำกิจการ
- 10 นอกเขต เทศบาลต้องขอทำกิจการนอกเขต ดังนั้น หากการร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เทศบาลจะร่วมดำเนินการด้วยและมีการดำเนินกิจการนั้นอยู่นอกเขต จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ด้วย

การดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะ

- 15 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบปัญหาจากการดำเนินการตามประกาศดังกล่าว กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่อยู่คนละจังหวัด หรือกรณีที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ไม่ติดต่อกัน แต่ต้องทำความตกลงความร่วมมือกัน ไม่สามารถทำความตกลงความร่วมมือกันได้ตามประกาศฉบับนี้ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดข้างเคียงที่ติดต่อกันในการกำจัดขยะ เป็นต้น หมายถึงว่า
- 20 กรณีตัวอย่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี แต่ไม่ครอบคลุมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่ไม่มีพื้นที่ติดต่อกัน คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จึงยังไม่มี การเก็บขนขยะจากจังหวัดดังกล่าวได้

ปัญหาอุปสรรคในด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับความร่วมมือในการดำเนินการ

- 25 จัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

๑๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรัทธา ๔/๓

5

๒.๓ บริษัทจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่นที่จัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินโครงการรถไฟฟ้ารางเบา สายเหนือ – ใต้ แต่ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ เท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ เช่น ปัญหาการขอใช้พื้นที่ที่อยู่ใน ความครอบครองของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

10 ๓. การดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พบปัญหาอุปสรรค ๓ ประการ ดังนี้

15 ๓.๑ การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประกาศฉบับนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น อาจส่งผลให้ความร่วมมือในการจัดทำบริการสาธารณะดังกล่าวไม่มีความต่อเนื่อง

20 ๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งประสงค์จะทำความร่วมมือ กับส่วนราชการอื่น หรือเอกชน แต่ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับและประกาศ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่ครอบคลุมถึง การทำความตกลงร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะกับส่วนราชการอื่นและเอกชน

25 ๓.๓ ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฉบับนี้ เช่น วิธีการตั้งงบประมาณ วิธีการบริหารจัดการ แนวทางปฏิบัติอื่น ๆ ในการดำเนินการร่วมกัน เป็นต้น รวมถึงยังขาดแรงจูงใจ ในการร่วมมือกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

วิธีการพิจารณาศึกษา สรุบบ่อยย่อ ดังนี้

๑. คณะกรรมการมีการศึกษาจากแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

๒. ศึกษาข้อกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

30

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๕/๑

5

๓. ศึกษากฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ศึกษาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ

๕. การชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นจากบุคคล หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

10 จำนวน ๑๗ องค์กรหน่วยงาน และจากผู้ทรงคุณวุฒิ

๖. การแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเป็นหนังสือจากสถาบันการศึกษา

๔ สถาบันการศึกษา

๗. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการศึกษาดูงาน จำนวน ๕ ครั้ง

บทสรุปรายงานการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

15 สรุปได้ ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ
และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
โดยรัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการตัดสินใจในการดำเนินกิจการ
ท้องถิ่นได้เอง รวมถึงพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อมและครบวงจร

20 ปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดทำ
บริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์และความต้องการของประชาชน
ในท้องถิ่นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง
แต่ละรูปแบบควรที่จะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น โดยการจัดทำ
บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกัน

25 ในการดำเนินการ ซึ่งสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การว่าจ้าง การร่วมมือระหว่างภาครัฐ
และภาคเอกชน การจัดตั้งเป็นสหการ การจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด
หรือการดำเนินกิจการพาณิชย์และกิจการทางสังคม หรือการทำบันทึกความร่วมมือในการจัดทำบริการ
สาธารณะ ในภารกิจตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การสาธารณสุข

30

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันท์ ๕/๒

5

การศึกษา การคมนาคมและขนส่ง การส่งเสริมการท่องเที่ยว การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การบริหารจัดการขยะมูลฝอย การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น เพื่อยกระดับการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต และเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในท้องถิ่น

10 ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

๑. ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย

๑.๑ แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทุกรูปแบบให้มีหน้าที่และอำนาจในการจัดตั้งสหการเพื่อจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันได้ รวมถึงให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศกำหนดรูปแบบ โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจของสหการ ตลอดจนแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขอบเขต และวิธีการ บริหารจัดการของสหการ เช่น การบริหาร การงบประมาณและการคลัง การพัสดุ การบริหารงานบุคคล และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรนำผลการศึกษาของคณะกรรมการ การปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง สหการกับการจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่น มาประกอบการพิจารณาออกระเบียบหรือประกาศ เนื่องจากได้กำหนดองค์ประกอบการ จัดตั้งสหการไว้แล้ว

15

20

๑.๒ แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ให้มีหน้าที่และอำนาจในการจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เพื่อจัดทำบริการ สาธารณะ รวมถึงให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการดำเนินการเพื่อจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดให้สอดคล้องกัน

๑.๓ แก้ไขประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ที่ไม่ติดต่อกัน ไม่ว่าจะอยู่ในจังหวัดเดียวกัน หรือต่างจังหวัดกันสามารถทำความตกลงร่วมมือกันเพื่อจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันได้

25

30

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๕/๓

5

๑.๔ รัฐบาลควรเร่งรัดให้มีการพิจารณาและประกาศใช้ร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีการรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความเหมาะสมตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ตามร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ....

10 และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่วุฒิสภาได้เคยเสนอรัฐบาลไปแล้ว

๒. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

๒.๑ รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในการที่จะสนับสนุนการสร้าง
ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพิจารณา
จัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับกิจการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันจัดกิจกรรมความ
รวมทั้งจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะ
รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้กิจการความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถระดมทุนได้อย่างอิสระนอกเหนือจากการได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยควรส่งเสริมความร่วมมือกันในการจัดบริการสาธารณะขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษาแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติในการดำเนินการจัดทำ
บริการสาธารณะร่วมกัน และชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะ
เป็นเรื่องการจัดตั้งสหการ การจัดตั้งบริษัท หรือการร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะ
ตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด รวมถึงสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการประกอบกิจการพาณิชย์
เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการในเชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๒ รัฐบาลควรกำหนดนโยบายรวมทั้งสั่งการให้ทุกส่วนราชการ ทั้งราชการ
ส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคสนับสนุนภารกิจในการดำเนินการร่วมกันในการจัดทำบริการ
สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การใช้ที่ดินและทรัพย์สินของรัฐ

๒.๓ การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกัน
ต้องคำนึงถึงสถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาจัดทำบริการสาธารณะ
ร่วมกันด้วย

30

๑๗

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๕/๔

๒.๔ การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการเอง หรือร่วมกับ
5 เอกชนหรือมอบหมายให้เอกชนดำเนินการแทน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทย
ประกาศกำหนด ทั้งนี้ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดทำบริการ
สาธารณะร่วมกัน โดยการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมหรือผลกระทบ
อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๕ รัฐบาลควรแบ่งกลุ่มภารกิจเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10 ใช้ในการดำเนินการสร้างความร่วมมือกัน เช่น

(๑) กลุ่มภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถร่วมกันดำเนินการได้เอง
เช่น การเก็บ ขน และการกำจัดขยะ ตลอดจนการบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

(๒) กลุ่มภารกิจที่เกินกำลังความสามารถและสถานะทางการคลัง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการศึกษาผลกระทบก่อนดำเนินการ เช่น

15 ระบบขนส่งมวลชนและระบบขนส่งสาธารณะในรูปแบบอื่น ๆ

(๓) กลุ่มภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมกับเอกชน
หรือมอบหมายให้เอกชนบริหารจัดการแทนภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เช่น การจัดให้มีตลาด การพาณิชย์ ท่าเทียบเรือ การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจอดรถ
ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

20 ๒.๖ สนับสนุนผู้บริหารท้องถิ่นให้มีทัศนคติและให้ความสำคัญกับ

การดำเนินกิจการความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อประโยชน์สาธารณะ รวมถึงบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกิจการความร่วมมือกันในการจัดทำ
บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ
มีความสามารถ และมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ อาจมีการว่าจ้างบุคคลภายนอก

25 แยกต่างหากจากข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการและแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อน
ของงานที่ปฏิบัติ

- ๒.๗ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทรวงมหาดไทยควรชี้แจงให้คำแนะนำ ชักจูงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการ
- 5 การทำความตกลง ร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ตลอดจนให้มีการติดตามและการประเมินผล ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง
- 10 สุดท้าย กระผมขอจบการนำเสนอสรุปผลการพิจารณาศึกษา และข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการจากการรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาครับ
- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอขอบคุณสุวิชา เพ็งไพบูลย์ ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปราย ยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย ขณะนี้มีท่านจรินทร์ จักกะพาก ท่านทรงเดช เสมอคำ และท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ขอเชิญท่านจรินทร์ จักกะพาก อภิปรายครับ
- นายจรินทร์ จักกะพาก : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
- กระผม นายจรินทร์ จักกะพาก สมาชิกวุฒิสภา ผมขอแสดงความคิดเห็นต่อรายงานการพิจารณา
- 20 ศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการเจริญเติบโต และการดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชน โดยบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผมขออนุญาตเรียกคำย่อว่า อปท. ในเรื่องนี้กฎหมายมีการกำหนดรูปแบบความร่วมมือระหว่าง
- อปท. ร่วมกัน หรือ อปท. กับเอกชนมายาวนาน แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ที่จังหวัดขอนแก่น
- 25 และจังหวัดระยองมีปัญหาเรื่องขยะ ในรายงานฉบับนี้มีกระบวนการศึกษาและสาระสำคัญ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการแก้ไขกฎหมายซึ่งเป็นไปได้ยาก ผมจึงมีข้อสังเกต ๓ ประการ

ประการที่ ๑ คนที่รับผิดชอบเรื่องการปกครองท้องถิ่นขณะนี้ คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

- 5 ผ่าคณะกรรมการในการเสนอแก้ไขกฎหมาย ผมขอให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ไปพิจารณาศึกษาว่ากระบวนการหรือรูปแบบการสร้างความร่วมมือ
ของ อปท. ร่วมกัน หรือกับภาคเอกชนในการจัดบริการสาธารณะที่สนองต่อความต้องการ
ของพี่น้องประชาชนควรมีรูปแบบอย่างไร กฎหมายที่ท่านเสนอ ๗ ประการ จะวนเหมือนเดิม
หากคนรับผิดชอบไม่ได้ จึงต้องพุ่งตรงไปที่รัฐบาล เพราะมีหน้าที่ในการดูแลการบริหารประเทศ
10 เพราะฉะนั้น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและ
หน้าที่ เพื่อไปจัดรูปแบบความร่วมมือควรจะเป็นอย่างไร เพราะว่าปัจจุบันในบริบทของสังคมไทย
มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

- ประการที่ ๒ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต้องไปกำหนดบทบาทหน้าที่ของ อปท. ทั้ง ๓ รูปแบบใหม่ รวมทั้งเรื่องการจัดสรรงบประมาณ
15 ที่ไม่เหมาะสมและเป็นธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ไม่มีพื้นที่ปฏิบัติงาน
แต่ได้งบประมาณมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาษี และเงินอุดหนุนทั้งหลาย ในขณะที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลอยู่ใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนและทำหน้าที่ในการจัดบริการ
สาธารณะโดยตรง แต่หลายพื้นที่มีงบประมาณและเงินอุดหนุนไม่เพียงพอ การจัดสรรงบประมาณ
จึงไม่เป็นธรรม ในขณะเดียวกันภาษีที่จะจัดเก็บได้น้อยที่สุด โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ไม่ใช่เขตเมือง
20 หรือเขตที่มีสัมปทาน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผมอยากจะเสนอแนะคณะกรรมการนำเสนอรัฐบาล
เพราะถ้าวินิจฉัยการแก้ปัญหา ๖ - ๗ ประการ ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงต้องหาต้นตอว่า
ใครรับผิดชอบ

- ประการที่ ๓ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานคณะกรรมการ
การปกครองท้องถิ่นขอฝากท่านพิจารณาข้อเสนอแนะข้อสุดท้าย เสนอไปยังรัฐบาลว่า
25 น่าจะจัดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง คือ การรวมอำนาจ การบริหารราชการ

- ส่วนภูมิภาค คือ การมอบอำนาจ และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจ รัฐบาลจะให้น้ำหนักส่วนไหน เพราะว่าการกระจายอำนาจทุกครั้งมีความสำคัญ ท่านไปดู
- 5 งบประมาณปี ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ ปี ๒๕๖๗ ขณะนี้ จำนวน ๓.๖๘ ล้านล้านบาท ถ้าผมจำไม่ผิด สัดส่วนของส่วนท้องถิ่นเหมือนเดิมตั้งแต่ผมรับราชการอยู่ที่กรมนี้ ภาษีจัดสรรประมาณ ๒ แสนล้านบาท หรือ ๓ แสนล้านบาท ภาษีจัดสรร ภาษีจัดเก็บรวมประมาณ ๖ – ๗ แสนล้านบาท ปี ๒๕๖๗ ภาษีจัดเก็บไม่ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่เดียวกันเจียดงบประมาณที่เป็นนโยบาย ของส่วนกลาง ไม่ว่าจะเป็นโครงการส่งเสริม (นม) โรงเรียน เบี้ยยังชีพคนชรา เบี้ยคนพิการ
- 10 ค่าอาหารกลางวัน ยังไปอยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุน ทั้งที่น่าจะเป็นเงินของส่วนท้องถิ่น ที่ไปดูแลคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เสนอว่า รัฐบาลต้องให้ความสำคัญ เรื่องอะไร ขณะนี้การจัดงบประมาณเห็นอย่างชัดเจนว่าเหมือนครั้งที่ผ่านมา งบประมาณ ส่วนท้องถิ่นมีไม่ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แต่งบประมาณของส่วนกลางมีจำนวนมาก ผมถึงเสนอว่ารัฐบาล ควรจัดระบบความสัมพันธ์ใหม่ว่าเป็นการรวมอำนาจ การมอบอำนาจ หรือการกระจายอำนาจ
- 15 เป็นสำคัญ ถ้าการกระจายอำนาจมีความสำคัญต้องจัดสรรงบประมาณให้มากกว่านี้ ควบคู่ไปกับการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ ๓ อปท. หรือจะรวมรูปแบบพิเศษด้วย ได้แก่ กรุงเทพมหานครหรือเมืองพัทยา ว่าใครควรจะมีหน้าที่อะไร การจัดสรรงบประมาณให้เป็นธรรม จึง เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก แต่ต้องใช้โครงสร้างและอำนาจในการผลักดัน トラบใดที่มีการเสนอลักษณะนี้ ในอดีตผมดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นำไปเสนอแบบนี้
- 20 เพราะกรอบได้แค่นี้ แต่พอมาอยู่ตรงนี้พูดได้ ตอนนั้นพูดไม่ได้ กระทบกระเทือนเหมือนกัน ไม่มากก็น้อย แต่ตอนนี้พูดได้แล้ว ดังนั้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ และอำนาจหน้าที่ของส่วนกลางในการจัดทำบริการสาธารณะ อำนาจหน้าที่ของส่วนภูมิภาค ในฐานะมอบอำนาจจากส่วนกลางในการจัดทำบริการสาธารณะว่าควรจะได้แค่ไหน และท้องถิ่น ควรจะจัดทำบริการสาธารณะอะไรบ้าง แต่ขณะนี้ท่านและคณะทำงานลองไปพิจารณาดู
- 25 หัวหน้าคณะทำงานเคยทำงานร่วมกับผมลองไปพิจารณาดูว่ามีความซ้ำซ้อนในการจัดทำบริการ

๒๑

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อารีวรรณ ๖/๔

- สาธารณสุข ทั้งที่บางเรื่องเป็นหน้าที่ของส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แต่ท้องถิ่นไปจัดทำบริการสาธารณสุขแล้วไม่ใช่ ซึ่งความจริงเรื่องการจัดทำบริการสาธารณสุขเป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่
- 5 เช่น ระบบชลประทาน ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบโลจิสติกส์ (logistics) ส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคต้องไปจัดทำ ส่วนท้องถิ่นควรดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชนเป็นรายบุคคล หรือแบบครัวเรือน เช่น มีการว่างงาน มีคุณภาพชีวิตครอบครัวหย่าร้าง เด็กไม่มีนม ไม่มีอาหาร และไม่ได้อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเข้าไม่ถึงบริการสาธารณสุข บทบาทของท้องถิ่นต้องเสนอให้ชัดเจนว่าใครทำหน้าที่อะไร เมื่อจัดสรรงบประมาณจะได้ไม่ต้องแตกแถว มีข้อเสนอหนึ่ง
- 10 เรื่องประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความจำเป็น ช่วงที่ผมรับราชการ เคยเสนอร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว พอเข้าสู่วุฒิสภา ไม่ผ่านสักครั้ง หัวหน้าคณะทำงานเป็นนักกฎหมายได้มีการร่างหลายฉบับ แต่ไม่เคยประสบความสำเร็จ แต่ร่างดีหรือไม่ ร่างดีครับ เพราะกำหนดหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ชัดเจน เช่น อบจ. ระบุว่าทำหน้าที่ในการประสานแผน
- 15 ระหว่างความต้องการของประชาชนกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด แต่ได้ทำหน้าที่หรือไม่ เพราะฉะนั้น เสนอให้ตรงเป้าหมายและให้มีความชัดเจน เพื่อช่วยการแก้ไขปัญหาได้ และผู้มีอำนาจต้องทำหน้าที่ ในการดำเนินการไม่ใช่ปล่อยปะละเลย และไม่มีใครพูดอะไร ต่างคนต่างเกรงใจซึ่งกันและกัน ไปไหนไม่ได้ ขอฝากพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานคณะกรรมการธิการ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ข้อเสนอแนะน่าจะเป็นประโยชน์ และนำเสนอตรงไปยังรัฐบาล ขอบพระคุณครับ
- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านจรินทร์ จักกะพาก ต่อบอกเชิญท่านทรงเดช เสมอคำ อภิปรายครับ

- ๗/๑

๒๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชรินทร์ทิพย์ ๗/๑

- นายทรงเดช เสมอคำ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
- กระผม นายทรงเดช เสมอคำ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะกรรมการธิการ
- 5 การปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ที่ได้หยิบเรื่องนี้ขึ้นมาศึกษา เพื่อจะได้เป็นข้อมูลนำเสนอ
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงมหาดไทยจะได้บริหารจัดการดำเนินการ
- เรื่อง ความร่วมมือในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ
- และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหาร
- ส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ผมเตรียมมา ๒ เรื่อง
- 10 ซึ่งมีความสำคัญมากในการดูแลพี่น้องประชาชน เพราะท้องถิ่นจะใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด
- สมัยก่อนส่วนกลางไม่ทราบว่าปัญหาท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีอะไรบ้าง ปัจจุบันท้องถิ่นดูแลกันเอง
- ผมยังนึกถึงสมัยก่อนว่าถ้าเกิดไฟไหม้ในจังหวัด ระดับเพลิงเป็นของจังหวัด หรือของบางหน่วยงาน
- ไปช่วยดับเพลิงไม่ทัน เดียวนี้ถ้าเกิดไฟไหม้ในหมู่บ้าน เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล อบต.
- จัดการเร็วมาก เรื่องการบริหารจัดการผมอยากจะฝาก ๒ - ๓ เรื่อง ซึ่งตรงกับท่านจรินทร์
- 15 จักกะพาก ๑ เรื่อง คือ การกระจายอำนาจจากส่วนกลางไม่ว่าเป็นการกระจายเรื่องการบริหาร
- การเงิน โดยกำหนดว่าจะให้บริหารการเงินที่ส่วน ก็เปอร์เซ็นต์ จำนวนเงินเท่าไร ให้ไม่เกินเท่าไร
- เรื่องการบริหารจัดการสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของกระทรวงการคลังที่กำหนด
- ไว้เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบเรื่องบริหารงานบุคคล ถ้าระเบียบและผู้ปฏิบัติชัดเจน
- ไม่มีปัญหา เพราะฉะนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดการฝึกอบรม นายกองกิจการ
- 20 บริหารส่วนจังหวัด อบจ. ผมไม่ค่อยเป็นห่วง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และผ่านการทำงาน
- มาก่อนจะรู้ปัญหามากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลที่ผมสัมผัส ปลัด อบต. ครอบคลุม
- จึงต้องจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการทุกเรื่อง เช่น ระเบียบการเงิน การคลัง การจัดซื้อจัดจ้าง
- เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ผมรับราชการครุมาทั้งชีวิต ครุสมัยก่อนที่จะขึ้นมาสู่
- ตำแหน่งบริหารจะต้องไปอบรมที่สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการแถววัดไร่ขิง
- 25 จังหวัดนครปฐม มีการอบรมทุกเรื่องแม้กระทั่งจับช้อนกินข้าว การแต่งกาย บุคลิกภาพ

๒๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชรินทร์ทิพย์ ๗/๒

- ระเบียบต่าง ๆ เช่น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารจัดการ
ภาครัฐ จะต้องมีความรู้ เพราะจะได้ไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด ผมฝากว่า
- 5 ต้องอบรมทั้งนายก อบต. นายก อบจ. เลขาธิการนายก อบต. รองนายก อบจ. สมาชิกสภา
องค์การบริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อบรมเป็นรุ่นจะได้มีผู้รักษาการ
ในช่วงที่มีการอบรม คือ อบรมในระดับภาคไม่ต้องมาที่ส่วนกลาง ตรงนี้ถือว่าเป็นเป็นหนึ่ง
เรื่อง การกระจายอำนาจ ซึ่งมีความสำคัญ ผมขอฝากคณะกรรมการไว้เป็นเรื่องที่ ๑
- เรื่องที่ ๒ ขอให้การปฏิบัติที่ถือกฎหมายโดยเคร่งครัด ที่ท่านอธิบายมาถูกต้อง
- 10 เรื่องหลักการการถือหุ้นบริษัทจำกัด ระเบียบ และข้อกำหนด แต่ว่าการปฏิบัติที่สำคัญ
เหมือนที่ท่านจรินทร์ จักกะพาก ขออนุญาตเอ่ยนามอีกครั้งหนึ่ง กล่าวถึงว่ามีเจ้าภาพ
ในการบริหารจัดการ มีบางท้องถิ่นทำงานสำเร็จไปบางเรื่อง แต่ไม่ทราบว่าเสร็จก็เปอร์เซ็นต์
มีปัญหาฟ้องร้องกันมากมาย ในประเด็นนี้ถือว่าสำคัญมาก ผมฝากคณะกรรมการว่า
น่าจะนำเสนอกับหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุมการดำเนินการการบริหารจัดการทุกเรื่อง
- 15 และขอความร่วมมือในจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- เรื่องที่ ๓ ผมอยากจะให้มีการทำงานโดยการบูรณาการการทำงานร่วมกัน
โดยจังหวัดต้องบูรณาการร่วมกับ อบจ. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีการแบ่ง
เขตอำนาจ ขณะนี้ยังมีครอบคลุมหรือโอเวอร์แลป (overlap) กันอยู่ เทศบาลเมืองมีสมาชิก
เทศบาลตำบลมีสมาชิก อบต. มีสมาชิก เหมือนกับโฆษกชอบเรียก อบต. ไม่ใช่ครับ ต้องเรียกว่า
- 20 สมาชิก อบต. พวกนี้จะทำงานโอเวอร์แลปเกี่ยวข้องกันหมด เพราะฉะนั้น การทำงานต้อง
บูรณาการร่วมกันทั้งหมด ไม่ว่าเรื่องงบประมาณ การบริหารจัดการ ถนนหนทาง ประปา ไฟฟ้า
ขอชื่นชม เทศบาลตำบล และเทศบาลนครบางแห่ง มีการบริหารจัดการกันเองหลายเรื่อง เช่น
มีประปาหมู่บ้าน ซึ่งบางแห่งประปาหมู่บ้านดีกว่าประปาส่วนภูมิภาคด้วยซ้ำ มีการบริหารจัดการ
มิวัตดูดิบที่ดี มีการควบคุม การรักษาความสะอาด มีวินัย ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ

25

- ๘/๑

- ผมฝากคณะกรรมการฯ ว่า ทำอย่างไรที่จะให้มีความร่วมมือกันในการจัดทำ
บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ
- 5 เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้น ผมเป็นเด็กบ้านนอกอยู่ในชนบท ทั้งชีวิตไม่เคย
อยู่ในเมือง ผมจะทราบว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการ ขณะนี้ดีขึ้นมาก
ผมขอชื่นชมท่านประธานคณะกรรมการที่เดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่เกือบทุกจังหวัด
ขอชื่นชม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ขอให้ท่านทำต่อไป เพราะว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นประโยชน์กับท้องถิ่น
พี่น้องประชาชนจะได้บูรณาการทำงานร่วมกันกับโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน
- 10 หรือโครงการที่เราทำร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ที่จะเกิดประโยชน์กับประเทศชาติ ทุกกระทรวง
ทบวง กรม ขอกราบขอบพระคุณประธานวุฒิสภาและประธานคณะกรรมการครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านทรงเดช เสมอคำ ต่อไปขอเชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล
อภิปรายครับ
- 15 นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา ต้องขอบพระคุณคณะกรรมการ
การปกครองท้องถิ่น ที่ได้ศึกษาและหยิบยกเรื่องนี้ขึ้น เราพูดถึงเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
กว่า ๒๐ ปี แต่ดูเหมือนว่ายิ่งกระจายออกไปยิ่งห่างเหิน เพราะการกระจายอำนาจมีหลายเรื่อง
ที่มีการกระจายงาน แต่ไม่กระจายงบประมาณลงไปด้วย จึงทำให้ท้องถิ่นบริหารงาน
- 20 ได้อย่างยากลำบาก เมื่อบริหารงานได้อย่างยากลำบาก ไม่มีงบประมาณที่จะตอบสนอง
ความต้องการหรือแก้ปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องในท้องถิ่นได้ จึงส่งผลให้ผู้บริหาร คือ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี หรือแม้แต่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ต้องมาของบประมาณจากส่วนกลาง แสดงว่าการกระจายงบประมาณยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ
ผมขอเจาะประเด็นเรื่องเดียวในการแสดงความคิดเห็นครั้งนี้ คือ แนวปฏิบัติเรื่องดินแล่งน้ำ
- 25 ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง เมื่อมีโครงการขุดลอกแหล่งน้ำหรือสร้างแหล่งน้ำ

๒๕

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๘/๒

- ขึ้นมาใหม่เป็นที่สาธารณะ เราต้องการที่จะขุดแหล่งน้ำเพื่อทำน้ำประปาในพื้นที่ที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน จึงจำเป็นต้องใช้น้ำใต้ดิน โดยการขุดบ่อ ปัญหาของการขุดบ่อน้ำหรือการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน
- 5 คือ ที่ตื้นเขิน จะต้องนำไปทิ้งในที่สาธารณะ ที่สาธารณะบางที่ไม่เหมาะที่จะทิ้งดิน แต่ต้องทิ้งดิน ถ้าไม่ทิ้งมูลดินขุดต่อไปไม่ได้ เพราะฉะนั้น จึงนำระเบียบและแนวปฏิบัติเรื่องต่างตอบแทนมาตีมูลค่า มูลดินออกมา และให้ผู้รับเหมาหรือให้องค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นผู้ซื้อดิน ในเมื่อดินนี้เป็นทรัพย์สิน
- ทางราชการ เปลี่ยนจากมูลดินให้เป็นเงิน แล้วนำเงินมาใส่ในโครงการขุดลอก สมมติว่าโครงการ ขุดลอก ๔๙๙,๙๐๐ บาท คือ ไม่เกิน ๕ แสนบาท ของมูลค่าดิน สมมติว่า ๑ ไร่ เท่ากับ ๗ บาท
- 10 ได้มูลค่าดิน ๒ แสนบาท รัฐจ่าย ๓ แสนบาท หรือไม่ถึง ๓ แสนบาท จะทำให้ประหยัดงบประมาณ มีที่ทิ้งดินด้วย ซึ่งแนวปฏิบัติต้องถูกต้องชัดเจน คนรู้จักกัน ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงที่เป็น นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคิดมามากมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ทั้งที่ถือแนวปฏิบัติ
- แม้กระทั่งท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด บางครั้งนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด พลอยเดือดร้อนไปด้วย ซึ่งใช้ทรัพย์สินในดินที่มีอยู่แล้วเปลี่ยนให้เป็นเงินทุนนำมาสมทบกับงบประมาณแผ่นดินจะได้
- 15 แหล่งน้ำขึ้น การที่ยืดเยื้อ เย็นเยื่อ ไม่สามารถปฏิบัติได้ ดัดจริตตรงนั้นดัดจริตนี้ จึงทำให้โครงการ ที่จะให้บริการกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ล่าช้าขึ้น กรณีที่ล่าช้าออกไป ผมพูดถึงแหล่งน้ำ
- เพื่อการอุปโภคบริโภคในชุมชน คนที่รอติ่มน้ำ อาบน้ำ จึงมีความเดือดร้อน ยิ่งเวลาผ่านไป ความเดือดร้อนยิ่งสะสมเพิ่มพูนขึ้นและเป็นปัญหาที่ไม่สิ้นสุดทั้งที่มีระเบียบ ผมทราบว่า
- มีระเบียบต่างตอบแทน กรณีดินแลกน้ำภาษาที่ใช้เรียกกันในท้องถิ่น ผมอยากฝากคณะกรรมการธิการ
- 20 และคณะทำงานได้นำประเด็นนี้ใส่ไว้ในรายงานฉบับนี้ เพื่อเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ฝ่าย บริหารได้ดำเนินการสั่งการลงมายังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเรื่องนี้ขึ้นมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม
- เป็นการกระจายอำนาจที่แท้จริง และที่เห็นเป็นรูปธรรมอีกอย่างหนึ่งในหลายอย่าง
- ที่ไม่สามารถกระทำได้ แต่มีระเบียบที่เอื้ออยู่แล้ว จะสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ในระดับกระทรวง
- หรือกรม เพื่อให้เกิดความแม่นยำ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย ควรจะหาจุดอ่อน จุดแข็ง
- 25 และดำเนินการภายในระยะเวลา ๒ - ๓ เดือน จึงจะสามารถประกาศใช้และประหยัดงบประมาณ

๒๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๘/๓

โดยการให้บริการพี่น้องประชาชนได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ เท่าเทียม ทัวถึง และเป็นธรรม
ขอฝากประเด็นนี้กับท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการธิการและคณะทำงาน กราบขอบพระคุณ
5 เป็นอย่างสูงครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ต่อไปขอเชิญท่านเฉลา พวงมาลัย
อภิปรายครับ

นายเฉลา พวงมาลัย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

- 10 กระผม นายเฉลา พวงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา ผมขอมีส่วนร่วมกับการรายงานพิจารณาศึกษา
เรื่อง ความร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ
สหการ และความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ โดยคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา
ต้องขอขอบคุณ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานคณะกรรมการ ที่นำเสนอรายงานฉบับนี้
เพราะว่ามีการสะท้อน ๒ เรื่อง คือ ๑. โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ๒. ท้องถิ่นจัดสรร
15 งบประมาณให้วัดและโรงเรียน ก่อนอื่นต้องขอชมเชย ถ้าท่านไม่รายงานเรื่องนี้ ไม่สามารถที่จะ
อภิปรายได้ ปัญหาคือมีคำสั่งอยู่ในรายละเอียด ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เมื่อสักครู่ที่ท่านสมาชิกวุฒิสภา
ผู้ทรงเกียรติได้รายงานท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการ เห็นดีด้วยและสนับสนุน
แต่การแก้ไขปัญหา ถ้าไม่รายงานกรณีศึกษาที่ไปดูงานที่กระทรวงมหาดไทยจะไม่เกิดเรื่องนี้ขึ้น
ผมฝากข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง
20 ผมมีข้อเสนอ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ ๑ โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เมื่อมีการกระจายอำนาจแล้ว
จึงเกิดปัญหาขึ้น เช่น โรงเรียนประถมศึกษาได้รับจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน
ซึ่งระยะเวลาของเดือนไม่แมช (match) กับช่วงเปิดภาคเรียน โดยท้องถิ่นไปเก็บข้อมูล
ที่โรงเรียน เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงจะจัดทำงบประมาณจากท้องถิ่นไปให้โรงเรียน
25 แต่ปัญหาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ไม่สามารถจะไปลี้กโรงเรียนให้นักเรียนคนนี้อยู่โรงเรียน
เดิมได้

๒๗

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๘/๕

และมีปัญหาด้านครอบครัวจึงมีการย้ายโรงเรียน สมมุติว่ามีเด็กนักเรียน ๒๐๐ คน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ย้ายถิ่นฐาน เช่น ภาคอีสานมาทำงานในภาคกลาง เช่น ตัดอ้อย ทำงานก่อสร้าง และเด็กคนนี้

- 5 มีปัญหา พอมีปัญหาแล้วไม่ได้ดีมนม พอไม่ได้ดีมีเด็กถูกล้อเลียน พอล้อเลียนจึงเกิดปัญหาสังคม ส่งผลให้บัณฑิตใจของนักเรียน ในฐานะที่ผมเคยเป็นผู้บริหารในระดับประถมศึกษา ขอให้โรงเรียนไปแก้ไข โดยแจ้งกับท้องถิ่นหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ถ้านายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถแก้ไขได้ ถ้ามีการสรุปผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปแล้ว จะไม่สามารถแก้ไขได้ในช่วงนี้จะมีปัญหาตลอด และส่งผลให้พี่น้องประชาชนสะท้อนไปถึงนายกรัฐมนตรี เมื่อการ
- 10 เลือกตั้งเข้ามาแล้วยังแก้ไขปัญหาในส่วนนี้ไม่ได้ เพราะนายกรัฐมนตรีแก้ไขว่ามีระเบียบของ กระทรวงมหาดไทยโดยอ้างในส่วนนี้ เมื่ออ้างไปแล้วก็ไม่ได้ สรุปสุดท้ายฝากคณะกรรมการขอให้ นำเสนอรายงานฉบับนี้ถึงกระทรวงมหาดไทยให้อำนาจโรงเรียนคืนเงินให้กระทรวงศึกษาธิการไป แก้ไขปัญหาตัวเอง ถ้าปล่อยไว้จะมีปัญหาตลอด

15

- ๙/๑

20

๒๘

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ๙/๑

- เรื่องที่ ๒ กระทรวงมหาดไทย ถ้าจะให้ท้องถิ่นอย่างแท้จริงต้องแก้ไขกฎหมาย
ฝากท่านประธานถึงการแก้กฎหมาย ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่
- 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันในการจัดทำบริการสาธารณะ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ให้ยกเลิกกฎหมาย ระเบียบกระทรวงมหาดไทย เพราะว่าเมื่อท้องถิ่นมีงบประมาณเหลืออยู่
แล้วไปพัฒนาโรงเรียนและวัดไม่สามารถที่จะส่งเสริมได้ เช่น สมมุติว่าให้งบประมาณ
๑๐๐ ล้านบาท ไปสร้างอาคารเรียนหรือปรับปรุงพัฒนา แต่โรงเรียนกับวัดต้องหาเงินมาสมทบ
- 10 อีก ๒๕ เปอร์เซ็นต์ โรงเรียนจะนำเงินที่ไหนมาสมทบ พอทำเรื่อง
ขอสนับสนุนจากผู้ปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
เข้ามา แจ้งว่าใช้เงินผิดประเภท จึงเกิดปัญหายุ่งพันกันไปหมด เมื่อท้องถิ่นให้การสนับสนุน เช่น
สร้างถนน วัดจะต้องการเงินมาช่วยสมทบอีก ๒๕ เปอร์เซ็นต์ นี่หรือคือการพัฒนาท้องถิ่นอย่าง
แท้จริง พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานคณะกรรมการธิการ รายงานเรื่องนี้ถือว่าสะท้อนถึงอดีต
- 15 ถ้าไม่ทำอะไรถือว่าเป็นวุฒิสภาไม่ต้องทำอะไร วันหนึ่งมาประชุม มานั่งดูไม่ได้เกิดประโยชน์อะไร
เรื่องการพัฒนาผมให้การสนับสนุน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ฝากพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
ในการแก้ไขปัญหา อย่างน้อยสะท้อนให้กระทรวงมหาดไทยได้สะดุ้งบ้าง เมื่อสักครู่นี้ผมคิดว่า
ท่านสมาชิกหวังดี ถ้าก้าวถึงนายกรัฐมนตรีได้ยิ่งดี ผมขอฝาก ๒ เรื่อง และขอบคุณ
พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ที่ช่วยสนับสนุนเรื่องนี้ ขอขอบคุณมากครับ
- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านเฉลา พวงมาลัย มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปราย
รายงานฉบับนี้อีกหรือไม่ ขณะนี้มีพลอากาศตรี นายแพทย์เฉลิมชัย เครื่องาม
พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร จำนวน ๒ ท่าน ผมขอปิดรับรายชื่อผู้ที่จะอภิปราย
รายงานฉบับนี้เพียงเท่านี้ ขอเชิญพลอากาศตรี นายแพทย์เฉลิมชัย เครื่องาม อภิปรายครับ

25

30

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
 ที่เคารพ กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา วันนี้ผมปฏิญาณตนว่า
- 5 ถ้าไม่อภิปรายเรื่องนี้คงจะมีผู้ที่ผมเคยร่วมทำงานด้วยตำหนิว่า ทำไมไม่แสดงความคิดเห็นเรื่องนี้
 ซึ่งมีความสำคัญและเป็นเรื่องที่มีปัญหาต่อเนื่องมาโดยตลอด ในรูปแบบของการตีความ
 กฎหมายในรูปแบบของการบริหารจัดการ ผมได้อ่านรายงานของคณะกรรมการ
 เมื่อวันเสาร์ – อาทิตย์ มีประเด็นที่จะขอเพิ่มเติม ในรายงานอาจจะยังไม่ได้กล่าวถึง
 อย่างชัดเจนหรือชัดเจนเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการพูดถึง
- 10 มาหลายสิบปีแล้ว เน้นหนักมากหลังจากที่มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
 ในที่สุดมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ นับจากนั้นเป็นต้นมา มีการเฝ้าติดตามดู ๓ เรื่อง คือ ๑. งาน ๒. คน
 ๓. เงิน ว่าได้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย
 ตามกฎหมาย ทั้งกฎหมายแม่บทและกฎหมายลำดับรองเรียบร้อยหรือไม่ กฎหมายแม่บท คือ
- 15 รัฐธรรมนูญได้มีการแก้ไขบ้างในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๐
 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กฎหมายลำดับรองมีการแก้ไข
 เพียงเล็กน้อย ผมดู ๓ เรื่องแล้วไม่ได้มีผู้อภิปรายมากพอสมควรผมจะไม่พูดซ้ำ แต่ผมขออนุญาตเพิ่ม
 ๔. กฎระเบียบ มักจะมีการพูดกันว่า กฎหมายไม่ชัดเจน การวินิจฉัยหรือการตีความกฎหมาย
 ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมหรือกระทรวงมหาดไทย ซึ่งผู้บริหารขององค์กรปกครอง
- 20 ส่วนท้องถิ่นบางแห่งในบางเรื่อง แต่หลังจากนั้นอาจจะมีการแก้ไขไปบ้างแล้ว ดังนี้
 เรื่องที่ ๑ ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน ระบบการแพทย์ฉุกเฉินถ้าคิดในภาพรวม
 ของทั้งประเทศแล้ว ไม่สามารถที่จะเป็นภาระของกระทรวงสาธารณสุข ฟังดูพอมิคำวา “แพทย์”
 บอกว่าต้องเป็นกระทรวงสาธารณสุข จริง ๆ แล้วไม่ใช่ เรื่องการแพทย์ฉุกเฉิน กรอบหรือขอบเขต
 คืออะไร กรอบหรือขอบเขต คือ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินทางการแพทย์ เจ็บป่วยแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 25 จะต้องอะลิร์ท (alert) ในการให้การดูแล การนำส่งโรงพยาบาล การดูแลช่วยเหลือ ที่เรียกว่า

๓๐

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ๙/๓

- “เฟิร์สเอ็ด” (First Aid) คือ ดูแลในระยะเริ่มแรกที่มีภาวะวิกฤติและหลังจากช่วยเหลือแล้วต้องมี
- ยานพาหนะที่นำส่งผู้ป่วยโดยรถพยาบาลฉุกเฉิน ไม่สามารถนำส่งผู้ป่วยโดยใช้รถกระบะหรือรถเก๋ง
- 5 จะต้องมียานพยาบาลฉุกเฉินซึ่งต้องมีงบประมาณในการจัดซื้อ ไม่ใช่คันละ ๑ – ๒ ล้านบาท
- ถ้ามีอุปกรณ์ครบและพร้อมใช้งานคันละเกือบ ๑๐ ล้านบาท เวลาเกิดเหตุฉุกเฉินจะต้อง
- เรียกศูนย์รับแจ้งเหตุ ศูนย์บริหารจัดการนำรถพยาบาลมารับที่เกิดเหตุเพื่อนำส่งโรงพยาบาล
- ที่เกิดเหตุอาจจะเป็นอุบัติเหตุอยู่ที่บ้าน อาจจะเป็นโรคหัวใจ ลื่นล้มเส้นเลือดในสมองแตก
- สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต้องมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ในอดีตเคยมีการจัดซื้อรถพยาบาลฉุกเฉิน เพื่อนำส่งผู้ป่วย
- 10 และมีการวินิจฉัยว่า รถพยาบาลฉุกเฉินไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงทำให้เกิดเป็นคดีความ ซึ่งเรื่องนี้ผมยังไม่ได้ติดตามขอความชัดเจน
- จากคณะกรรมการว่าได้มีการศึกษาไว้อย่างไร เพราะในกรณีที่มีคดีความแล้วเป็นเรื่องร้ายแรง

- ๑๐/๑

๓๑

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นุชณิชา ๑๐/๑

- เรื่องที่ ๒ ระบบการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งผมพลิกดูในเอกสารยังไม่ได้มีการกล่าวถึงอย่างชัดเจน ทั้งการแพทย์ฉุกเฉินและระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบการดูแลระบบสุขภาพของผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจหน้าที่โดยตรงของ อปท. 5
- อปท. มีหน้าที่จัดสรรเงินงบประมาณ ดูแลคน แต่ อปท. อย่างเดียวไม่สามารถดูแลเรื่องนี้ได้ เพราะใช้เงิน ใช้บุคลากรเป็นจำนวนมาก มีรายงานหลายฉบับเข้ามาในที่ประชุมแห่งนี้ว่า การเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์เรียกว่า “คอมพลีตเอจด์โซไซตี” (Complete Aged Society) 10
- ๑๐๐ คน ผู้สูงอายุประมาณ ๒๐ คน อันนี้เป็นที่ยอมรับกัน เพราะฉะนั้น ท่านต้องคิด ในเรื่องการบริหารจัดการในเรื่องระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ คือ ๑. ระบบข้อมูลบุคลากร การดูแลระยะยาวและแผนการดูแลรายบุคคลหรือลองเทอมแคร์ (Long Term Care) ๒. ระบบการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ๓. ระบบการดูแลผู้สูงอายุที่เรียกว่า “เดย์แคร์” (Day Care) สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต้องใช้เงิน อปท. ไม่สามารถจะจัดสรรเงินงบประมาณเข้าไปดูแล 15
- ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้แน่นอนทุกวันนี้นั้นเงินมาจากไหน เงินมาจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กระทรวงสาธารณสุข เพียงเล็กน้อยให้ชุมชนไปลงทะเบียนว่าชุมชนนั้นมีผู้สูงอายุจำนวนกี่คน มีภาวะติดเตียง ภาวะพึ่งพิงจำนวนเท่าไร และ สปสช. จะจ่ายเงิน ให้เป็นรายหัว หัวหนึ่งไม่กี่สิบบาท หลักร้อยบาทแค่นั้นซึ่งไม่พอ เพราะฉะนั้น ความร่วมมือ 20
- ในสิ่งที่คณะกรรมการการศึกษาในสิ่งที่เรียกว่า “สหการ” จึงมาถูกที่ ถูกเวลา แต่ขึ้นอยู่กับว่า จะมีสภาพบังคับทางกฎหมายหรือไม่ อย่างไร สหการคืออะไร สห คือ ร่วมมือกันมากกว่าหนึ่ง การ คือ การดำเนินการ เพราะฉะนั้น การร่วมมือในสิ่งที่ผมกล่าวมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 25
- ระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุต้องใช้มากกว่าหนึ่ง คือ ๑. อปท. ๒. กระทรวงสาธารณสุข ๓. สปสช. ๔. กระทรวงมหาดไทย ๕. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ ๖. เอกชน ถ้ามว่ากฎหมาย กฎหรือระเบียบ ทุกวันนี้อนุญาตให้ อปท. ไปลงขันจ่ายเงิน ร่วมกับเอกชนในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่กล่าวมาทั้งหมด น้ำ ไฟ ประปา ระบบการดูแลผู้สูงอายุทำได้ ส่อที่จะติดคุกติดตะรางหรือไม่ เพราะฉะนั้น มีโรงพยาบาลเอกชน

๓๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นุชณิชา ๑๐/๒

- หลายจังหวัด หลายพื้นที่ที่พร้อมจะลงขันร่วมกับ อปท. จัดซื้อรถพยาบาลหรือตั้งเคร์เซ็นเตอร์ (Day Care Center) ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในช่วงกลางวัน กลางวันลูกหลานไปทำงาน ไปทำไร้ไถนา
- 5 พ่อแม่อายุ ๗๐ – ๘๐ ปี มาฝากไว้ที่เคร์เซ็นเตอร์ แต่ต้องสร้างอาคาร ต้องจ้างบุคลากร งบประมาณจาก ๑. อปท. ๒. เงินบริจาค ๓. เอกชน ๔. ส่วนราชการอื่น ๆ ถามว่ากฎหมาย ปัจจุบันนี้เปิดช่องให้ทำได้หรือไม่ ไม่กล้าทำ ที่แน่ ๆ ถามแล้วไม่กล้าทำ ผมเป็นประธาน คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูล บอกว่าต้องมีการแก้ไข จะแก้ไขกฎ ระเบียบ หรือถึงระดับ
- 10 พระราชบัญญัติให้ อปท. อย่าสักแต่ถือดาบเล่มหนึ่งที่มีคำว่า “บูรณาการ” เรามักจะเสนอว่า บูรณาการ และบอกมาให้บูรณาการ บูรณาการอะไร บูรณาการคนไม่กลัว ใช้จิตอาสาสามารถร่วมกัน ช่วยกันดูแลแบบบูรณาการ ไม่ว่าจะกระทรวงไหนมาลงขัน เชิญบุคลากรมารวมมือกันไม่มีปัญหา บูรณาการงานไม่มีปัญหา แต่ที่มีปัญหา คือ บูรณาการเงินและงบประมาณ บาทเดียวก็ไม่ได้ อาจทำให้ติดคูก แต่กฎหมาย กฎ ระเบียบ เปิดช่องให้หรือยัง ผมว่าถึงเวลาแล้วสังคมผู้สูงอายุ
- 15 ต้องการการบูรณาการแน่นอน ต้องการบูรณาการงาน คน เงิน และมีกฎหมายที่รองรับในเรื่องนี้ ผมฝากคณะกรรมการที่ศึกษาเรื่องนี้ให้ท่านช่วยเติมเต็ม เรื่องระบบสุขภาพผู้สูงอายุ ต้องการบูรณาการอย่างชัดเจน เราไม่ต้องรอนจนกระทั่งอีก ๑๐ ปีข้างหน้าที่มีภาวะที่เรียกว่า ภาวะสุดยอดของผู้สูงอายุ ๑๐๐ คน เดินมาเป็นผู้สูงอายุ ๓๐ คน ไม่ต้องรอ เพราะจะไม่ทันการ เพราะฉะนั้น หาวิธีที่จะรองรับสังคมผู้สูงอายุในระบบสุขภาพ ทั้งระบบลونغเทอมแคร์ คือ
- 20 ระบบข้อมูลบุคลากรการดูแลระยะยาวและแผนการดูแลรายบุคคล และระบบการดูแลผู้สูงอายุ ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง อปท. ช่วยแชร์เงินให้กับ อสม. ได้หรือไม่ ปัจจุบันมีอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน ประมาณ ๑ ล้านกว่าคน ทุกวันนี้เป็นภาระของกระทรวงสาธารณสุขในการจัดสรร งบประมาณมาให้ อสม. แต่ อสม. ทำงานในท้องถิ่นและชุมชน เช่น ดูแลชาวบ้านในหมู่บ้าน ช่วยสอนการพลิกตัว ช่วยเปลี่ยนสายท่อปัสสาวะ ช่วยสอนการใส่อาหารทางสายยาง
- 25 ช่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น ได้เงินเดือนเพียงแค่ ๑,๐๐๐ บาท บวกหรือลบบแค่นั้น

๓๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นุชณิชา ๑๐/๓

เราบอกว่า อสม. จะเป็นหลักในการดูแลระบบสุขภาพผู้สูงอายุในอนาคต แต่เขาดูแลในชุมชน
ทำไม อปท. จะไม่เข้าไปช่วยแชร์ความรับผิดชอบกับ อสม. ท่านไปหาวิธีการดูแลเรื่องนี้

5 เงินจำนวน ๑ บาท อปท. จ่ายให้กับ อสม. มีสิทธิติดคุก ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอขอบคุณ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ต่อไปขอเชิญพลตำรวจโท ศานิตย์
มหถาวร อภิปราย ครับ

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
10 กระผม พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร สมาชิกวุฒิสภา วันนี้เป็นอีกวันหนึ่งที่ท่านประธาน
ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างดี เปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง บางท่านกินเวลา
ไปนิดหนึ่ง ท่านประธานกรุณาให้อภิปรายโดยไม่ติดขัด อันนี้เป็นความกรุณาของท่านประธาน
เป็นอย่างยิ่ง อยากให้ท่านประธานรักษาสิ่งดี ๆ นี้ไว้ตลอดไป รายงานฉบับนี้ พลเอก เลิศรัตน์
รัตนวานิช และคณะ ได้ใช้ความเพียรพยายามในการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือ

15 ในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการและความร่วมมือ
ในรูปแบบอื่น ๆ ท่านเน้นในรูปแบบสหการและความร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ ท่านใช้เวลา
ในการรวบรวมทั้งเอกสารหลักฐานความเห็นทางวิชาการ มีการประชุม จำนวน ๓๐ ครั้ง
สิ่งที่ท่านได้นำเสนอเป็นประโยชน์ต่อการที่ผู้มีอำนาจจะนำไปปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติม
เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่พี่น้องประชาชน ถ้ามองว่าทำไมต้องมืองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

20 คำตอบ คือ ตั้งแต่อดีตกาลมีการปกครองมาหลายรูปแบบ จนกระทั่งมีพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนกลาง
ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
เป็นต้นมาจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐
บัญญัติไว้ชัดเจนว่าต้องทำอะไร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะอย่างไร

25 คำว่า “บริการสาธารณะ” ถ้าอภิปรายในเชิงวิชาการมากเกินไปอาจรับฟังแล้วไม่ค่อยเข้าใจ

- คือ ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ในชุมชนตั้งแต่หมู่บ้าน ตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร จนถึงระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร
- 5 ปัญหาที่ผ่านมาที่จริงแล้วจะว่าเป็นปัญหาที่แก้ไม่ได้ น่าจะพูดได้ไม่เต็มปากเต็มคำ มีคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเพื่อนสมาชิกได้กล่าวไปแล้ว มีทั้งส่วนราชการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการมาเป็นระยะเวลา หลายปี บัดนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหา ในรายงานฉบับนี้ท่านไปศึกษาเปรียบเทียบ จากประเทศที่เจริญทั้งนั้น เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศญี่ปุ่น ถ้าดูตามโครงสร้าง
- 10 ที่ท่านกำหนดไว้ค่อนข้างดี แต่ผมว่านำมาใช้กับประเทศไทยได้แค่ไหน นำผลไม้ที่เจริญเติบโต และงอกงามในประเทศที่มีหิมะตกมาปลูกในประเทศไทยจะเจริญงอกงามได้แค่ไหน ปัญหาที่ท่าน สรุปลงไว้มี ๒ ประเด็น ในระดับแมโคร (macro) หรือระดับมหภาค เป็นเรื่องเกี่ยวกับความไม่อิสระ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและข้อกฎหมาย ส่วนในระดับเล็ก ๆ จุลภาคหรือไมโคร (micro) ที่สำคัญ คือ การบริการสาธารณะที่ อปท. ได้ดำเนินการไม่สอดคล้องกับความต้องการ
- 15 ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ท่านเสนอแนวทางแก้ไขไว้ ๒ ประเด็นใหญ่ ๆ ในเรื่องข้อกฎหมาย และอีกเรื่องหนึ่ง คือ เรื่องนโยบาย ในด้านกฎหมายท่านประธานเชื่อหรือไม่ ผมได้อ่านดูแล้ว ท่านเสนอไว้ จำนวน ๔ ข้อ แก้ไข ๓ ข้อ และรัฐบาลควรทำ ๑ ข้อ ที่ท่านบอกว่ให้แก้ไขกฎหมายว่า ด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีหน้าที่และอำนาจในการจัดตั้งสหการ ผมเพิ่งเคยได้ยิน คำว่า “สหการ” เหมือนกัน โคออปเพอเรชัน (cooperation) แปลว่าการร่วมมือ ท่านไม่เสนอว่า
- 20 แก้ไขอย่างไร ด้วยความเคารพท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังท่านประธานคณะกรรมการ ผมเห็นรายงานหลายฉบับให้แก้ไขอะไรต่าง ๆ แล้วค่อยไปบอกวิธีแก้ไข ช่างซำยคือกฎหมายเดิม เขียนไว้อย่างไร ต่อไปช่องขวาท่านบอกว่าแก้ไขอย่างนี้ ผมเชื่อว่าการแก้ไขกฎหมายในประเทศไทย แก้ไขง่าย ท่านบอกให้เขาแก้ไขซึ่งแก้ไขยากอยู่แล้ว และยิ่งท่านไม่เขียน จะตรงใจท่านได้หรือไม่ว่า จะแก้ไขอะไร แก้ไขตรงไหน แก้ไขประเด็นอะไร ถ้อยคำที่จะแก้ไขนั้นแก้ไขอย่างไร อันนี้แก้ไข ๓ ข้อ
- 25 ส่วนอีก ๑ ข้อ ควร คือ ควรเร่งรัดให้มีการพิจารณาและประกาศร่างประมวลกฎหมายองค์กร

- ปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่นั่นใจว่าฝ่ายวุฒิสภาเสนอไปนานเท่าไรแล้ว ท่านช่วยให้คำตอบผมชนิดหนึ่ง เพราะผมจำไม่ได้ว่าเสนอไปอย่างไร สาระสำคัญมีเกี่ยวข้องกับรายงานฉบับนี้ในการแก้ไขปัญห
- 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไร ถ้ารัฐบาลได้ฟังอยู่ก็นำร่างประมวลกฎหมายที่วุฒิสภา เสนอไปมาทบทวน มาตรวจสอบดู จริง ๆ ในภาคผนวกท่านควรจะมีด้วย เพราะว่ารายงานฉบับนี้ ต้องส่งถึงฝ่ายบริหาร ถ้าภาคผนวกมีร่างกฎหมายฉบับนี้ไปด้วยจะเป็นการอำนวยความสะดวก ให้กับผู้ที่จะไปแก้ไข อันนี้คือสิ่งหนึ่งที่ผมอยากให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้เสนอรายงานได้เสริมในส่วนนี้ไป จะทำให้รายงานฉบับนี้สมบูรณ์ เรื่องด้านนโยบายท่านเสนอไว้ ๗ ข้อ ส่วนใหญ่มี ควรกำหนด
- 10 และสนับสนุน ที่จริงแล้วเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผมเชื่อว่าทุกฝ่ายรู้กันดีอยู่แล้ว อย่างที่อดีตอธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กล่าว คิดว่าน่าจะทำให้สิ่งที่ท่านนำเสนอเกิดเป็นรูปธรรม มากขึ้นไม่มากก็น้อย ท่านทำดีอยู่แล้วผมให้กำลังใจ และขอให้กำลังใจท่านสุชัย บุตรสาระ ประธานคณะอนุกรรมการด้วย ท่านตั้งใจ เคยลงพื้นที่ด้วยกัน มีความตั้งใจสูง ผมคิดว่าสิ่งสำคัญ ที่สุดโดยสรุป คือ ผมเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสำคัญที่สุด ถ้าหากผู้มีอำนาจ
- 15 โดยเฉพาะรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยให้ความสำคัญอย่างจริงจัง สนับสนุนงบประมาณ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๐ วรรคสี่ บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเอง โดยจัดระบบภาษีหรือจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาหารายได้...” จะทำอย่างไรให้ อปท. ขนาดเล็กที่มีรายได้น้อยให้มีรายได้ ในการบริหารกิจการสาธารณะมากขึ้น กองทัพต้องเดินด้วยท้อง ถ้าไม่มีเงินทำอะไรไม่ได้ อยากจะให้
- 20 ที่ประชุมได้รับทราบในส่วนที่เป็นความเห็นส่วนตัวของผม อยากเห็นบ้านเมืองนี้เจริญก้าวหน้า ประชาชนอยู่ดีมีสุข เพราะฉะนั้น ถ้าผู้มีอำนาจตั้งใจทำอย่างจริงจังปัญหาทุกอย่างจะแก้ไขได้ทั้งหมด ขอขอบคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา ได้ขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

- 25 ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ต่อไปเชิญคณะกรรมการตอบข้อซักถาม ของท่านสมาชิกครับ

- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
- ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานคณะกรรมการ
- 5 การปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณทั้ง ๖ ท่าน ที่ได้กรุณาศึกษารายงาน และให้ข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ในมุมมองที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ผมขออนุญาตกราบเรียน ที่ประชุมและพี่น้องประชาชนที่ติดตามการดำเนินงานอยู่ทางสถานีวิทยุหรือโทรทัศน์โดยสังเขป
- ท่านจรินทร์ จักกะพาก อธิบดีอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กระทรวงมหาดไทย มีข้อเสนอ จำนวน ๓ ข้อ ข้อเสนอของท่านมีความชัดเจน เพื่อนำไปสู่
- 10 การแก้ไขปัญหาเรื่องการกระจายอำนาจด้านการบริหารงานและการคลังขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เมื่อรัฐบาลจัดตั้งขึ้นเป็นระยะเวลา ๒ เดือน คณะกรรมการได้เดินทางไปพบท่านสมศักดิ์ เทพสุทิน รองนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำปัญหาทั้งหมดในช่วงระยะเวลา ๔ ปี และได้เชิญนายก
- ของ ๓ สมาคมหรือผู้แทน ได้แก่ สมาคม อบจ. สมาคมเทศบาล และสมาคม อบต. ไปชี้แจง
- 15 เกี่ยวกับการบริหารงานด้านการคลังว่ามีประเด็นใดที่ยังติดใจ เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง ซึ่งเป็นหัวใจในการผลักดันเรื่องการกระจายอำนาจ ท่านจรินทร์ จักกะพาก ได้กรุณาให้ข้อสังเกตและเป็นประเด็นที่ชัดเจนว่า จะต้องมุ่งไปที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจ
- 20 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ช่วยผลักดันเรื่องต่าง ๆ ดังนั้น ทั้ง ๓ ประเด็นจะรับมาพิจารณา เพื่อให้รายงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น
- ประเด็นสุดท้าย เรื่องงบประมาณของท้องถิ่นเท่าเดิมร้อยละ ๒๙ ของรายได้
- ที่รัฐบาลจัดเก็บภาษีได้ ตัวเลข จำนวน ๘ แสนล้านบาท แต่ข้อเท็จจริงแล้วเป็นไปตามสัดส่วน
- งบประมาณรวมของรัฐบาลที่เพิ่มมากขึ้น และประมาณการรายได้ของรัฐบาลที่คิดว่าจะเก็บภาษีได้
- เพิ่มมากขึ้น ข้อเท็จจริงเป็นอย่างที่ท่านกล่าว ในทางปฏิบัติได้ไม่ถึงร้อยละ ๒๙ ที่อยู่โครงการ
- 25 อาหารเสริม (นม) โรงเรียน ผู้สูงอายุต่าง ๆ ประมาณ ๓ - ๔ เปอร์เซ็นต์

๓๗

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณ ๑๑/๒

ท่านทรงเดช เสมอคำ ผากไว้ ๓ ข้อ เป็นห่วงเรื่องความรู้ ความเข้าใจ

5 ในหน้าที่และอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรีตำบลอาจมีความเข้าใจ ไม่เพียงพอ อยากให้มีการจัดการฝึกอบรม และท่านกล่าวถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกัน การศึกษาในเรื่องนี้มุ่งเน้นไปสู่ประเด็นนั้น คือ การบูรณาการข้ามเขตอำนาจขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้ได้ทำงานร่วมกันในบางภารกิจ บางหน้าที่ ถ้าทำงบประมาณแล้วจะมีประสิทธิภาพ เพิ่มมากขึ้น

10 ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล กล่าวถึงเรื่องชุดดินแลกน้ำ ท่านผากไว้เป็นประเด็น ที่สำคัญและเป็นเรื่องที่ดี ในอดีตต้องเสียเงินในการกำจัดขยะ ในทางตรงกันข้ามถ้ามีผู้มาขอซื้อขยะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้จากการขายขยะแล้วไม่ต้องขนไปทิ้งที่ไหนมีคนมารับไป เพื่อผลิตเป็นไฟฟ้าจากการเผาขยะ ในคอนเซ็ป (concept) ชุดดินแลกน้ำเป็นเรื่องที่ดีที่จะให้ ผู้รับเหมามาประมูลโครงการจะใช้งบประมาณน้อยลง

15 ท่านฉลา พวงมาลัย กล่าวถึงเรื่อง โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ปัญหาเด็กที่ย้ายโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพราะท่านเป็นอดีตผู้อำนวยการโรงเรียน ท่านสงสารเด็กที่ร้องไห้ ไม่มีนมดื่มอ้อยายเพื่อน ย้ายมาอยู่ในโรงเรียนที่ไม่ได้รับจัดสรร งบประมาณไว้ให้กับเด็กคนนี้ ประเด็นนี้ท่านอยากให้ส่งเรื่องโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ไปสู่กระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยากจะคืน แต่รัฐบาลกลัวเปอร์เซ็นต์ลดลง แทนที่จะจัดสรรผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่ถึงร้อยละ ๒๙

20 อีกประเด็นหนึ่ง เรื่องประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกันทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศฉบับนี้มีเจตนาที่ดี แต่ทำได้ยากและทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำเงิน ไปช่วยเหลือหน่วยงานอื่น เช่น โรงเรียนที่ไม่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือวัดที่อยู่ในพื้นที่

25 ในอดีตสามารถช่วยได้จ่ายเงินสมทบไปจำนวน ๑ - ๒ ล้านบาท แต่เมื่อประกาศฉบับนี้ออกมา ความจริงเจตนารมณ์ของประกาศเพื่อต้องการให้การไปช่วยเกิดความร่วมมือกัน ไม่ใช่ช่วยกัน ง่ายเกินไป ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนหรือวัดต้องจ่ายเงินสมทบร้อยละ ๒๕ เกิดปัญหาว่าไม่มีเงินสมทบ จึงไม่ได้รับเงินจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเรียนให้กับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาทบทวนเรื่องนี้ว่า ดีหรือไม่ดีเปรียบเทียบกับประกาศฉบับเดิม

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ได้กรุณากล่าวถึงโดยสรุปประเด็น
ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน การดูแลผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในภาวะผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ ร้อยละ ๒๐ ของคนไทย
5 ขณะนี้อายุเกิน ๖๐ ปี ความจริงการแพทย์ฉุกเฉินถ้าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่
เช่น เมืองพัทยา มีโรงพยาบาล มีรพพยาบาลหลายคัน หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
บางแห่งที่มีโรงพยาบาลเป็นของตนเอง งานส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง
สาธารณสุขซึ่งมีโรงพยาบาลจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความร่วมมือในการติดต่อ
ประสานงานเมื่อเกิดกรณีต้องการใช้รพพยาบาล ไม่ใช่องค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่ง
10 มีรพพยาบาล หรือมีศูนย์การแพทย์ฉุกเฉินเป็นของตนเอง ประเด็นนี้จะขอรับไปพิจารณา
เพราะมีกฎหมายที่เปิดช่องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปสนับสนุนงานการแพทย์ฉุกเฉินได้
พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร ตั้งข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์มากว่า
ข้อเสนอของคณะกรรมการมี ๒ ประเด็นหลัก คือ ด้านกฎหมายและด้านนโยบาย ด้านกฎหมาย
ท่านกล่าวว่ามี ๓ แก้ว และ ๑ เร่งรัด เรื่อง ๓ แก้วคงไม่มีปัญหาอะไร ต้องการให้แก้ไขกฎหมาย
15 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในรูปแบบของสหการได้ รายละเอียดอยู่ในเอกสาร ถ้าไม่ได้อ่าน
ในรายละเอียดจะไม่รู้ว่าปัญหาคืออะไร ปัญหาการทำงานรูปแบบสถานการณ์ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันถ้าจะทำงานร่วมกัน เช่น เรื่องขยะ เรื่องบำบัดน้ำเสีย เรื่องท่าเทียบเรือ
ถ้าอยู่ระหว่าง ๒ อบท. ที่ติดกันต้องรายงานและออกเป็นพระราชกฤษฎีกาถึงคณะรัฐมนตรี
ต้องแก้ไขกฎหมายให้อำนาจมาที่ระดับกระทรวงมหาดไทย หรือระดับจังหวัด ส่วนที่ท่านกล่าวถึง
20 ร่างประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีความสำคัญอย่างไร รายละเอียดอยู่ตรงไหน
กล่าวถึงจนกระทั่งไม่ได้นำมาใส่ ยังไม่ได้นำมาใส่ไว้ในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจาก
คณะกรรมการได้ศึกษาเรื่องนี้โดยละเอียดได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดที่แล้วเมื่อประมาณ
๑ ปีที่ผ่านมาเป็นการตอกย้ำถึงความสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ ไม่ใช่กฎหมายใหม่ ประกาศใช้
มากกว่า ๑๐ ปีแล้ว โดยกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่
25 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการจะรวมกฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
ไม่ว่าพระราชบัญญัติเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง

- เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕ ฉบับ แต่ละฉบับยังมีร่างแก้ไขเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก นอกจากหลายแห่งยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกัน บางหน่วยงานมีอำนาจ บางหน่วยงาน
- 5 ไม่มีอำนาจ จึงได้เกิดแนวคิดในการจัดทำร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ใช้ประมวลกฎหมายนี้ ถ้าประมวลกฎหมายนี้ประกาศยกเลิก กฎหมายอื่นทั้งหมด ที่รวมไว้สามารถจัดระเบียบขึ้นใหม่ โดยจะจัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก
- ที่มีปัญหาในการทำงานรวมกันขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง แต่ปรากฏว่าที่ทำงานมา ๔ ปีกว่า กฎหมายนี้ยังไม่ไปมา ถ้าไปยังกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่าได้ส่งไปที่คณะกรรมการกฤษฎีกา
- 10 แต่ยังไม่ได้ออกกลับมา เมื่อช่วงเช้าผมได้หารือในการเร่งรัดออกกฎหมายอย่างน้อย จำนวน ๓ ฉบับ ส่งไปยังนายกรัฐมนตรี ซึ่งท่านอาจไม่รู้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ติดอยู่ในกระบวนการ ไม่ใช่แค่รัฐบาลที่ผ่านมา แต่เป็นรัฐบาลก่อนหน้านั้นอีก ไม่ว่าจะเป็น
- ร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) ร่างแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓)
- 15 อันนี้เป็นประเด็นที่ ๑
- ประเด็นที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
- พ.ศ. .... มีความสำคัญมากที่ท่านจรินทร์ จักกะพาก ท่านเฉลา พวงมาลัย พลตำรวจโท ศานิตย์
- มหถาวร กล่าวถึงงบประมาณที่ไม่เพียงพอ เพราะฉะนั้น ถ้ามีพระราชบัญญัติเรื่องรายได้ขึ้น
- อาจเพิ่มวิธีการหาเงิน ผมเข้าไปพบท่านสมศักดิ์ เทพสุทิน รองนายกรัฐมนตรี ท่านได้สั่งการให้
- 20 เจ้าหน้าที่ให้ไปคิดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานเชิงพาณิชย์เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นได้อย่างไร ไม่ต้องรอแบมือของงบประมาณจากรัฐบาล เพราะงานเชิงพาณิชย์มีหลายอย่าง เช่น ทำเทียบเรือ
- หรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้มีรายได้เข้ามาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และฉบับที่ ๓ คือ
- ร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะและการกระจายอำนาจ
- ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... ไม่รวมร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 25 ซึ่งผมไม่ได้ทวงถาม แต่มีการรับฟังอยู่อย่างนั้น ไม่จบสิ้นสักที

- ประเด็นสุดท้าย เรื่องนโยบายและองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ตรงกับที่ท่านจรินทร์ จักกะพาก ได้กล่าวถึง ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน
- 5 ๗,๘๕๐ แห่ง แต่ อบต. กับเทศบาลตำบลมีรายได้เบ็ดเสร็จ รวมเงินอุดหนุน เงินที่เก็บภาษี และเงินที่รัฐบาลจัดเก็บภาษีและจัดสรรให้ จำนวน ๑๐๐ - ๒๐๐ ล้านบาท ทำอะไรแทบไม่ได้ ในพื้นที่ของเขา และเป็นเหตุหนึ่งในเกณฑ์การจัดสรร ซึ่งผมอยู่ในคณะกรรมการวิสามัญ
- 10 พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ท่านประธานวุฒิสภาได้กรุณาตั้งขึ้นเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว โดยจะไปไล่จับกับสำนักงบประมาณ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดสรรงบประมาณให้กับ อบต. และเทศบาลตำบลว่า ควรมีเกณฑ์การจัดสรร ไม่ใช่ใครมีรายได้น้อย ได้รับการจัดสรรน้อย
- จึงส่งผลให้ อบต. ขนาดเล็กไม่สามารถพัฒนาพื้นที่และประชาชนให้เพิ่มมากขึ้น เพราะได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย เพราะฉะนั้น จึงอยากจะเห็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณ
- 15 เพิ่มมากขึ้น และเป็นสาเหตุที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ ซึ่งขณะนี้เราได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ความร่วมมือกัน ในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ และความร่วมมือ
- ในรูปแบบอื่น ๆ โดยมีปัญหาและอุปสรรค จำนวน ๒ ประเด็น คือ ๑. ถ้า อบต. ไม่ติดกัน จัดตั้งในรูปแบบสหการไม่ได้ ๒. ถ้า อบต. อยู่คนละจังหวัดจัดตั้งในรูปแบบสหการไม่ได้
- จึงเสนอให้แก้ไข ๒ ประเด็นนี้ นอกจากเสนอให้อนุมัติจัดตั้งสหการ มีกระบวนการที่ระยะสั้นลง และไม่ต้องขึ้นไปถึงระดับคณะรัฐมนตรี ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ได้ตั้งข้อสังเกต
- 20 ผมจะได้ปรึกษาท่านประธานคณะกรรมการและคณะทำงานต่อไป เพราะหลายเรื่อง ที่ท่านเสนอเป็นเรื่องที่ดี เพียงแต่ไม่ได้อยู่ในกรอบของการศึกษาในการจัดทำเพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีในวันนี้ และมีวิธีการเพื่อนำข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ส่งไปยังรัฐบาล หรือทำเป็น
- รายงานส่งไปที่กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ขอกราบขอบพระคุณครับ

25

30

- ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช มีสมาชิกท่านใด
ยังติดใจในประเด็นที่คณะกรรมการตอบชี้แจงหรือไม่ ขณะนี้มี ๒ ท่าน คือ พลอากาศตรี เฉลิมชัย
- 5 เครื่องาม และพลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร ขอเชิญพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องาม ครับ
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องาม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องาม ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการที่กรุณา
ตอบคำถามของท่านสมาชิก ผมขอสอบถาม ๒ เรื่อง คือ ๑. ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
๒. ระบบการดูแลผู้สูงอายุตามสถานการณ์ในปัจจุบันที่เป็นสังคมผู้สูงอายุ
- 10 กรณีที่ ๑ ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน ความร่วมมือที่ อปท. จะนำเงินของ อปท.
ไปร่วมลงขันกับหน่วยงานอื่นหรือองค์กรอื่น ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ท่านยังไม่ได้ตอบว่า
ในที่สุดแล้วดำเนินการได้หรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น ระบบการแพทย์ฉุกเฉินต้องมีรถพยาบาล
หรือแอมบูแลนซ์ สมมุติ ๑ คัน ราคา ๑๕ ล้านบาท ถ้า อปท. ลงขัน ๕ ล้านบาท ซึ่งสถานการณ์นี้
มีจริง เอกชนลงขันอีก ๕ ล้านบาท และเงินบริจาคอีก ๕ ล้านบาท รวมจำนวน ๑๕ ล้านบาท
- 15 เพราะลำพังให้ อปท. จ่ายเงิน ๑๕ ล้านบาท ซื้อรถพยาบาล จำนวน ๓ – ๔ คัน ทำไม่ได้
ในกรณีที่เป็นเขตพื้นที่ติดกัน สมมุติ อปท. นนทบุรี ติดกับหลายจังหวัด เช่น กรุงเทพมหานคร
จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ถ้าหากว่าชาวนนทบุรีเกิดอุบัติเหตุข้ามแดน
ไปอยู่ในจังหวัดติดกัน ท่านประธานคณะกรรมการบอกว่า กรณีอย่างนี้มีปัญหา ถ้าเป็น อปท.
ติดกันจะร่วมลงขัน เพื่อช่วยกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน ยังเป็นคำถามว่าทำได้หรือไม่
- 20 ในกรณีที่ผมว่าคือเรื่องการลงขัน
- กรณีที่ ๒ ระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ มีปัญหาในประสบการณ์จริง
ผมได้ตั้งคำถามว่า อปท. จะลงขันจ่ายเงินให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
เดือนละ ๑,๐๐๐ กว่าบาท ในการดูแลผู้สูงอายุทุกวัน เช่น พลิกตัวผู้ป่วยที่ติดเตียง ให้อาหาร
เปลี่ยนสายยาง เปลี่ยนสายออกซิเจน และปฐมพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าวไม่เพียงพอ
- 25 แต่เงินเดือนของ อสม. มาจากกระทรวงสาธารณสุข ในสถานการณ์จริงไม่กล้าทำ กฎ ระเบียบ

- ไม่อนุญาต หรือท่านคิดว่าสามารถทำได้ รายงานในส่วนของบริษัทผู้บริหาร หน้า ๕ และ ๖ เรื่อง ปัญหาอุปสรรคในด้านข้อกฎหมาย “การจัดตั้งสหการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 5 กฎหมายกำหนดให้การจัดตั้งสหการจะทำได้ก็แต่โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา” ผมไม่ทราบว่ามีกฎหมายฉบับใด ท่านช่วยกรุณาขยายความตรงนี้ และย่อหน้าถัดมาท่านกล่าวถึง “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑
- 10 ข้อ ๗ (๓) กำหนดไว้ว่า...” แต่มาสรุปไว้เกือบบรรทัดสุดท้ายว่า “แต่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มีได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจจัดตั้งสหการ
- 15 ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวจึงอาจกำหนดไว้เกินกว่าที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติไว้” สรุปแล้วทำได้หรือไม่ได้ เพราะฉะนั้น ข้อเสนอแนะทั้ง ๗ ข้อในเรื่องความหลากหลายของกิจกรรมสาธารณะหรือบริการสาธารณะที่ อปท. จะไปร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น การว่าจ้าง ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน สหการ
- กิจการพาณิชย์และกิจการเพื่อสังคม การจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 20 และการร่วมกับบุคคลอื่นในการก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด สรุปแล้วทั้ง ๗ ข้อ ท่านคิดว่าที่เป็นไฮไลท์ (highlight) และดำเนินการได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย ขอเน้นว่า “ดำเนินการได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย” เพราะถ้าจะจัดตั้งสหการ แต่ต้องรอกฎหมาย
- ผมว่าอีก ๕ ปี รายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้อยู่บนหิ้งคงไม่ได้ใช้ ในย่อหน้าที่ ๔ กล่าวว่า
- 20 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ได้บัญญัติเรื่องการตั้งสหการ ในที่สุดจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร กรุณาช่วยขยายความ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญพลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรรค

ครับ

- พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร สมาชิกวุฒิสภา คำตอบที่ท่านประธานคณะกรรมการ
 5 ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภาและถ่ายทอดสดทั่วประเทศ ท่านได้กล่าวตอบคำหาหรือ
 หรือคำเสนอแนะด้วยความปรารถนาดีของเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาค่อนข้างดี ด้วยความเคารพ
 ผมว่าท่านคงไม่ค่อยได้อ่านรายงานฉบับนี้ เพราะคนที่จัดทำน่าจะเป็นท่านสุขชัย บุตรสาระ
 ท่านจึงกล่าวหาผมว่าไม่ได้อ่าน ปัญหาที่ท่านตั้งมามีทั้งปัญหาข้อกฎหมาย ท่านเขียนแบบร้อยแก้ว
 ร้อยกรอง พอมาถึงข้อเสนอนะท่านไม่บอกว่าจะให้แก้ไขอะไร อย่างไร ผมดูหน้า ๖๙ ตารางเปรียบ
 10 เทียบการจัดตั้งสหการและการก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด ไม่ได้เป็นการแก้ไข
 หรือเพิ่มเติมกฎหมายให้มีเนื้อหาตามที่ท่านต้องการ อาจจะกล่าวหาผมเกินไปหรือไม่ว่า
 ผมไม่ได้อ่าน แต่อ่านแล้วไม่เข้าใจว่าท่านเสนออะไร ทั้งเรื่องทีพูดถึงไม่มีพื้นที่ติดกัน อยู่คนละจังหวัด
 อยู่ในเรื่องไหนก็ไม่รู้ และจะแก้ไขอย่างไรไม่ติดกันหรืออยู่คนละจังหวัดให้สามารถร่วมมือกันได้
- ในส่วนของร่างกฎหมายท่านไม่ได้ทำ ไม่เป็นไร เพราะว่าที่เคยเสนอเรื่องอะไร
 15 ผมเพิ่งได้ยินที่ท่านกล่าวถึงฉบับที่ ๒ ฉบับที่ ๓ แต่ในฐานะที่ผมไม่รู้เรื่องมาก่อนยิ่งชาวบ้าน
 ยิ่งไม่รู้มากกว่า ถ้าอ่านรายงานฉบับนี้จะมีภาคผนวกที่ได้เสนอไปยังรัฐบาลได้หยิบยกขึ้นมา
 ฉบับที่ ๑ ฉบับที่ ๒ ฉบับที่ ๓ ฉบับที่ ๔ และฉบับที่ ๕ ว่ามีประโยชน์แค่ไหน เพื่อเร่งรัดให้เกิด
 การแก้ไข ส่วนเรื่องงบประมาณผมเปรียบเทียบให้ฟังว่าเราได้นำมาเป็นแบบอย่าง โดยสรุป
 20 ที่มาของการเป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ผมค่อนข้างจะได้ยินได้ฟัง
 ที่มาของสมาชิกอาจจะกล่าวว่าเป็นส่วนใหญ่หรืออาจจะไม่ตีเป็นส่วนน้อย อย่างไรก็ตาม
 ในการบริหารเหมือนกับสภาล่าง สภาบน ต่อไปคงจะมีปัญหาหรือไม่ ท่านประธานคงจะตระหนักว่า
 หมดยุควุฒิสภาชุดนี้แล้วที่กล่าวหาว่าอย่างนั้นอย่างนี้ ผมลงพื้นที่ชาวบ้านบอกว่าอยากจะให้
 สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้อยู่ต่อไป และชุดใหม่จะเป็นอย่างไร ผมไม่ขอกล่าวถึง เพราะว่าทุกคนรู้อยู่แก้ไข
 กราบเรียนด้วยความเคารพ ผมเสนอแนะด้วยความบริสุทธิ์ใจ และผมไม่เคยกล่าวหาใคร
 25 ในทางที่ไม่ดี พยายามที่จะพูด ในลักษณะที่ให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน แต่ถ้ามีการกล่าวหา
 โดยที่ไม่มีความชัดเจนผมจำเป็นต้องอภิปรายเพื่อให้เพื่อนสมาชิกและผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
 ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านอภิปรายนอกประเด็นไม่มีใครกล่าวหาท่าน
ขอเชิญพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ครั้น

- 5 พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา
ประเด็นของพลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร เรื่อง การจัดทำรายงานสรุปเป็นข้อเสนอแนะ
ไม่ได้หยิบปัญหาหรือข้อสังเกตที่ค้นพบขึ้นมาสรุปอีกครั้งหนึ่ง ไม่ใช่ไม่ได้เขียน คือบางครั้ง
ไม่อยากจะให้ข้อเสนอแนะเนื้อหาหายวณเกินไป เนื่องจากข้อเสนอแนะมาจากปัญหา
10 ที่อยู่ในบทก่อนหน้าเท่านั้น และวิธีการจัดทำรายงานมีเป็นตาราง แต่ไม่สามารถออกเป็น
แบบร่างพระราชบัญญัติ เช่น มาตรา ๔ มาตรา ๕ แก้อะไร เพราะหลายฉบับนำมารวมกัน
จึงเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้ไม่เห็นตามที่ท่านตั้งข้อสังเกต ผมเห็นด้วยตามข้อสังเกต
แต่ถ้าใส่ผนวกเข้าไปอีกค่อนข้างจะมาก

- 15 ในส่วนประเด็นของพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ขอให้ท่านสุวิชชา
เพ็งไพบูลย์ ประธานคณะทำงาน ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

- 20 นายสุวิชชา เพ็งไพบูลย์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
และสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายสุวิชชา เพ็งไพบูลย์ อนุกรรมการและเลขานุการ
ในคณะอนุกรรมการโครงสร้าง หน้าที่และอำนาจสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ขออนุญาต
ตอบประเด็นของพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม จำนวน ๔ ประเด็น ดังนี้

- 25 ประเด็นที่ ๑ เรื่องการแพทย์ฉุกเฉิน ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเรื่องการแพทย์ฉุกเฉินภายใต้พระราชบัญญัติ
การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยหลักการ ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการ
เรื่องการแพทย์ฉุกเฉินต้องไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นก่อน เป็นไปตามความต้องการ
ของพี่น้องประชาชนในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลังจากนั้นต้องมีการจัดทำ
โครงการแพทย์ฉุกเฉินตามพระราชบัญญัติหรือข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และต้องไปตั้งจ่ายไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับภาวะด้านการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ในประเด็น

- 5 เรื่องการแพทย์ฉุกเฉินมี ๒ งาน คือ งานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและงานด้านการสาธารณสุขเทศบาลขนาดเล็ก หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีงบประมาณ ถ้าจะจัดทำเรื่องการแพทย์ฉุกเฉิน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนได้กำหนดว่า สามารถขอรับการสนับสนุนไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เพราะเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ต้องขอก่อนที่ อบจ. ไปดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นก่อนที่จะไปขออนุญาตของ อบจ.
- 10 ในแต่ละปีงบประมาณด้วย ผมขอแนะนำเรียนเบื้องต้น

- ประเด็นที่ ๒ เรื่องอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เนื่องจากในปัจจุบันงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นเงินอุดหนุนทั่วไปที่ระบุวัตถุประสงค์ให้เป็นค่าป่วยการของ อสม. ปัจจุบันพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ถ่ายโอนภารกิจกลับไปให้กระทรวงสาธารณสุขแล้ว
- 15 ดังนั้น เรื่องการจ่ายค่าป่วยการของ อสม. จะมีได้อยู่ในอำนาจของกระทรวงมหาดไทยที่จัดสรรผ่านไปถึงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่อย่างใด

- ประเด็นที่ ๓ เรื่องการจัดตั้งสหการของ อบจ. ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๕ ฉบับ เรียกว่าเทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาสามารถดำเนินการได้ เพราะกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบัญญัติไว้ชัดเจน
- 20 ส่วน อบจ. กับองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถดำเนินการได้ในการจัดตั้งสหการถึงแม้ที่พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ได้นำเสนอว่า มีระเบียบที่ผมได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ ระบุว่า ลักษณะการลงทุน เช่น ในรูปแบบของสหการต้องเรียนว่า ระเบียบฉบับนี้เขียนล้าไปในเรื่องกฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด และขอเรียนว่าการจัดตั้งสหการ
- 25 ของ อบจ. ยังไม่มี อบจ. แห่งใดได้ดำเนินการในเรื่องนี้เท่ากับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินกิจการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนั้น การจัดตั้งสหการจึงไม่ได้นำมาใช้กับ อบจ. แต่อย่างใด

ประเด็นที่ ๔ ปัจจุบันเรื่องการจัดตั้งสหการยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ
 เท่าที่ควรในส่วนเทศบาลหรือแม้แต่กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา เนื่องจากว่าในกฎหมายจัดตั้ง
 5 ไปเขียนในลักษณะว่า จะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกาตามที่ได้้นำเรียนไปในช่วงแรกกว่ามีความยุ่ง
 ยาก สลับซับซ้อนในการเสนอกฎหมาย ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงมีข้อเสนอว่าจะต้องไปแก้ไข
 กฎหมายได้ ๒ ลักษณะ ซึ่งการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง ๕ ฉบับ ให้
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง ๕ รูปแบบนั้นสามารถจัดตั้งสหการได้ แต่ให้สิ้นสุดที่กระทรวง
 10 มหาดไทย คือ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติในการจัดตั้งสหการ หรือแม้
 กระทั่ง

ในร่างประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา
 ได้เสนอ สหการเสนอให้มีการกำหนดไว้ในร่างประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว
 เป็นหลักการเดียวกัน คือ ไม่ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยในการจัดตั้งสหการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ขออนุญาต
 15 เรียนเพิ่มเติม เนื่องจากว่ากระผมปฏิบัติราชการอยู่ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอเรียนว่า
 ในส่วนของร่างประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและร่างพระบัญญัติให้ใช้ประมวล
 กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอร่างทั้ง ๒ ฉบับ
 ให้กับกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เท่าที่ผมติดตามทราบว่าอยู่ในความรับผิดชอบของ
 สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่จะต้องนำเสนอไปยังคณะกรรมการพิจารณา
 20 ร่างกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนที่จะเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทยอีกครั้งหนึ่ง ขออนุญาตนำเรียนความคืบหน้าเพียงเท่านี้ กราบขอพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : คงจะทราบถึงวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการว่า
 จะต้องดำเนินการไปตามกฎหมายภายใต้ของกระทรวงมหาดไทย ถ้าไม่มีท่านใดติดใจรายงานฉบับนี้
 จะส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุม
 25 ได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้

ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการ
ส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น

5 เป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการ ขอขอบคุณคณะกรรมการ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริม

10 วิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

15

20

25

30

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

5 ประธาน : ในการนี้ คณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม
ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณา
รายงานฉบับนี้ ดังนี้

10	๑. นางนภา เศรษฐกร	ผู้อำนวยการสำนักงาน ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
15	๒. นางสาวพิรุณ น้อยศิริ	อนุกรรมการการลงทุน และเศรษฐกิจฐานราก
15	๓. นางสาวสุภารัตน์ ฮุนพงษ์สิมานนท์	อนุกรรมการการลงทุน และเศรษฐกิจฐานราก
15	๔. นางทิพวรรณ สังเกต	อนุกรรมการการลงทุน และเศรษฐกิจฐานราก
15	๕. นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น	คณะทำงานศึกษาแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์
(PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาต
20 ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ คณะกรรมการและผู้ชี้แจง
เข้าประจำที่แล้ว ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงต่อที่ประชุมครับ

นางอภิรดี ตันตราภรณ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ดิฉัน นางอภิรดี ตันตราภรณ์ ประธาน
คณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา ขอนำเสนอรายงานการศึกษา
25 ของคณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม เรื่อง แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริม

5 วิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ รายงานฉบับนี้
 กล่าวถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงปัญหาด้านการเข้าถึง
 10 ทรัพยากรทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนที่ยังไม่เพียงพอสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก การขาดความรู้
 และทักษะทางธุรกิจในกลุ่มเป้าหมายและข้อกั่วงวลในการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง รวมถึงปัญหา
 ในการจัดหาตลาดและการตลาดต่าง ๆ อาจเป็นอุปสรรคในการขยายธุรกิจไปสู่ระดับใหม่
 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหา และสนับสนุนวิสาหกิจ
 เพื่อสังคม ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ
 15 เพื่อสังคม โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันได้กล่าวถึง
 การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจเพื่อสังคม และในประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ
 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
 การพัฒนาเกษตรกรให้เข้าถึงฐานทรัพยากรต่าง ๆ ยกระดับเป็นความเป็นผู้ประกอบการตลอดห่วง
 โซ่คุณค่า และมีการเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม คณะกรรมการ
 20 การพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา โดยคณะอนุกรรมการการลงทุนและเศรษฐกิจฐานราก
 ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยคำนึงถึงโอกาสในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
 ด้วยเป็นกลไกสำคัญที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจในระดับฐานราก
 และเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

20 บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการศึกษา เรื่อง แนวทางในการพัฒนา
 และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒
 เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการศึกษาดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
 พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘ โดยมีรายละเอียดตามรายงานที่แจกในที่ประชุม หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ
 ด้วยกับผลการศึกษาของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
 และดำเนินการตามแต่เห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

ในโอกาสนี้เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาได้รับทราบรายละเอียดของรายงานฉบับนี้
ดิฉันขออนุญาตให้ท่านสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการการพาณิชย์

- 5 และการอุตสาหกรรม คนที่สาม และประธานคณะอนุกรรมการการลงทุนและเศรษฐกิจฐานราก
นำเสนอเพาเวอร์พอยต์และเป็นผู้กล่าวรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
ต่อที่ประชุมวุฒิสภาในลำดับต่อไป ขอขอบคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ ครับ
(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

- 10 นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม) :
กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ดิฉัน นางสาวสุวรรณี
สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และ
การอุตสาหกรรม คนที่สาม และประธานคณะอนุกรรมการการลงทุนและเศรษฐกิจฐานราก
ขอขอบพระคุณท่านประธานวุฒิสภาที่ได้บรรจุรายงานการศึกษา เรื่อง แนวทางในการพัฒนา
15 และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒
ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการดำเนินการและพัฒนาเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคม
อย่างเป็นรูปธรรมและมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ จนกระทั่งในปี ๒๕๖๒ ได้มีการ
ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับเพื่อกำหนดมาตรการ
ในการส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม
20 ทั้งนี้ วิสาหกิจเพื่อสังคมถูกยกให้เป็นหนึ่งในเครื่องมือหลัก เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ บรรลุ
ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือเอสดีจี (Sustainable Development Goals : SDGs)
ขององค์การสหประชาชาติ อีกทั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการขับเคลื่อนประเทศ
และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ
25 ทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- และสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๕ ประเด็น รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ใน ๓ หมายความว่า คณะอนุกรรมการ
- 5 การลงทุนและเศรษฐกิจฐานราก ในคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา ในฐานะหนึ่งในกลไกการทำงานของวุฒิสภา ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ อีกทั้งมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาศึกษา ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก การส่งเสริม การสนับสนุนพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น
- 10 วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ประกอบการ และชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีการเติบโต อย่างยั่งยืน จึงได้ตั้งคณะทำงานการศึกษาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษามาร่วมให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม และนำมาสู่การจัดทำรายงานการศึกษา
- 15 เรื่อง แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงปฏิบัติ ข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอ
- เชิงนิติบัญญัติที่เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและวางกลไก ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ในการนำเสนอรายงานในครั้ง นี้
- ดิฉันขออนุญาตท่านประธานนำเสนอโดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ๑. วัตถุประสงค์
๒. ขอบเขตการศึกษา ๓. แนวคิด หลักการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยให้ท่านสาธิต
- 20 เหล่าสุวรรณ โฆษกคณะกรรมการและประธานคณะทำงาน เป็นผู้เสนอในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มา ของปัญหาและวิธีการศึกษาผลการศึกษา ตลอดถึงปัญหาและอุปสรรค ท่านพลเอก วีรณ ฉันท ศาสตร์โกศล ที่ปรึกษาคณะกรรมการและที่ปรึกษาคณะทำงานจะเป็นผู้นำเสนอ ส่วนดิฉันจะขอ
- เป็นผู้เสนอในส่วนของการเสนอแนะต่อที่ประชุม ขออนุญาตท่านประธานได้โปรดอนุญาตตามที่ได้ นำ
- เรียนค่ะ
- 25 ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายสาธิต เหล่าสุวรรณ (รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง) :

- 5 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายสาธิต เหล่าสุวรรณ รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง คณะอนุกรรมการการลงทุน และเศรษฐกิจฐานราก ในคณะกรรมการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา ในฐานะประธานคณะทำงานการศึกษา การศึกษาและจัดทำรายงานครั้งนี้ ได้ทำตามระเบียบวิธีวิจัย ๕ บท ประกอบด้วย
- 10   บทที่ ๑ บทนำ
                         บทที่ ๒ แนวคิด หลักการ กฎหมาย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
                         บทที่ ๓ ผลการศึกษา
                         บทที่ ๔ ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมภายใต้ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒
- 15   บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ
                         บทที่ ๑ บทนำ
                         ๑.๑ เรียนให้ทราบถึงที่มาวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นรูปแบบการประกอบการแบบใหม่ นอกจากจะมุ่งเน้นรายได้หรือกำไรเพียงอย่างเดียว แต่วิสาหกิจเพื่อสังคมมีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับสังคม ทั้งด้านการลดความเหลื่อมล้ำ การแก้ปัญหาของสังคม
- 20 และชุมชน การส่งเสริม การรักษาสິงแวดล้อม ซึ่งมีความแตกต่างจากการประกอบวิสาหกิจทั่วไป และแตกต่างจากการช่วยเหลือในรูปแบบมูลนิธิหรือกิจกรรมเพื่อสังคมหรือซีเอสอาร์ (Corporate Social Responsibility : CSR) ของบริษัทต่าง ๆ แนวทางวิสาหกิจเพื่อสังคม จึงเป็นรูปแบบ ที่เน้นความยั่งยืนของทั้งผู้ให้และผู้รับ หากท่านได้มาบริเวณหน้าห้องประชุมวุฒิสภาจะเห็นรูปแบบ วิสาหกิจเพื่อสังคมมาจัดแสดง หากท่านได้เข้าไปพูดคุย ท่านจะเห็นและชื่นชมในการที่วิสาหกิจ
- 25 เพื่อสังคมเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มการช่วยเหลือบำบัดผู้ป่วยทางจิตที่บำบัดไปด้วย ผลิตภัณฑ์ ออกมาขาย หรือบริษัท บั๊ดดี้โฮมแคร์ วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้อบรม

๕๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปิยวรรณ ๑๖/๔

- เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ให้ช่วยเหลือและดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยติดเตียงในจังหวัดเชียงใหม่
- ตอนนี้เป็นกิจการที่ขยายตัวมาก กลุ่มแพทย์ พยาบาล และผู้ดูแลผู้ป่วยร่วมจัดตั้งบริษัท
- 5 เยือนเย็น วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด ที่มุ่งดูแลผู้ป่วยในระยะสุดท้าย บริษัท บ้านคนพิเศษ
- วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด จังหวัดชลบุรี ในแต่ละวิสาหกิจที่สร้างประโยชน์และช่วยกันดูแลชุมชน
- และสังคมได้อย่างดี นำชื่นชม หากท่านสนับสนุนสินค้าและบริการของผู้ประกอบการเหล่านี้
- เงินที่ท่านจ่ายไปไม่เป็นเพียงแค่ค่าสินค้าที่ท่านได้รับเท่านั้น แต่เป็นการสนับสนุนคนข้างหลัง
- ที่ช่วยกันแก้ปัญหาและช่วยกันดูแลสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคมหรือโซเซียลเอ็นเตอร์ไพรส์
- 10 (Social Enterprise) ปัจจุบันมีแพร่หลายทั่วโลก ทั้งประเทศที่พัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา
- มีจุดมุ่งหมายหลักของการประกอบธุรกิจเพื่อสังคม เพื่อแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ของชุมชน
- สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยจะเห็นว่าในช่วงปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญ
- กับวิสาหกิจเพื่อสังคม มีสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้การสนับสนุนและผลักดัน
- จนเกิดพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเป็นที่มาของการจัดทำรายงาน
- 15 การศึกษา เรื่อง แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติ
- ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนะ
- ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม

- ๑๗/๑

20

25

30

๑.๒ วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาการดำเนินการและการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมในต่างประเทศ

- 5 โดยได้ศึกษาของต่างประเทศว่า ในประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศต่าง ๆ มีการจัดการและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างไร แล้วได้ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงปฏิบัติ ข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอเชิงนิติบัญญัติ สำหรับการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
- 10 ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ วิธีการศึกษาได้มาจากการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเชิญหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องมาร่วมแลกเปลี่ยนในประเด็นที่เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม มีการศึกษาดูงานพื้นที่จริงในบริษัทที่ประกอบการทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ อีกทั้งยังเชิญวิสาหกิจเพื่อสังคมมาร่วมแลกเปลี่ยนให้ความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ
- 15 ทราบถึงสภาพปัญหา อุปสรรค ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมและได้ข้อเสนอเชิงปฏิบัติเชิงนโยบาย และเชิงนิติบัญญัติ เพื่อประโยชน์ต่อไปในการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม
- บทที่ ๒ แนวคิด หลักการ กฎหมาย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- คณะทำงานได้ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ได้แก่ แนวคิด ความหมาย รูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคม การบริหารธุรกิจอย่างยั่งยืนตามแนวทางทริปเปิลบอตทอมไลน์
- 20 (triple bottom line) และในเรื่องซีเอสอาร์ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ในการนี้ ขออนุญาตท่านประธานได้เรียนเชิญ พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล ได้กล่าวถึงในบทที่ ๓ และบทที่ ๔ ต่อไป ขอขอบคุณครับ

25

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญ พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล ครับ

พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล (รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง) :

- 5 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล รองประธานคณะอนุกรรมการการลงทุนและเศรษฐกิจฐานราก ในคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม ขอนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา ต่อจากท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ ได้ชี้แจงที่มาของปัญหา วิธีการศึกษา ส่วนผมจะขอเสนอ เรื่องผลการศึกษา

- 10 บทที่ ๓ ผลการศึกษา แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๓.๑ ข้อมูลที่ได้จากการเชิญหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีส่วนเกี่ยวข้อง

ในการนำไปใช้และมีปัญหาอย่างไร ได้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมด ๑๖ หน่วยงาน

ผู้ที่รับผิดชอบ คือ ท่านนภา เศรษฐกร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

- 15 เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากท่านสมาชิกวุฒิสภาว่ามีข้อคิดเห็นในการนำไปปฏิบัติได้อย่างไร

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง วิสาหกิจ

เพื่อสังคมต่าง ๆ ในการดำเนินการเกี่ยวกับเกษตรอะไรต่าง ๆ การให้ความรู้เพื่อไปดำเนินการ

ให้ถูกต้องตามขั้นตอนให้มีมูลค่าสูงขึ้น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้มาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นว่า

ได้ช่วยเหลืออย่างไรบ้าง ที่สำคัญอีกอันหนึ่ง คือ เงินทุนธนาคารออมสินเป็นส่วนหนึ่งผู้ที่เริ่ม

- 20 ดำเนินการใหม่ก็ดี หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งเข้มแข็งแล้วก็ยังมีปัญหาหรือต้องการใช้เงินทุน

ในการดำเนินกิจการ ได้เชิญธนาคารออมสินมาแลกเปลี่ยนว่ามีอะไรที่ช่วยเหลือพี่น้องวิสาหกิจ

เพื่อสังคมได้บ้าง ผมได้เชิญมาหลายหน่วยงาน ต่อไปภาพบรรยากาศในการพูดคุยและประชุม

ออนไลน์ เพราะเวลาไปพบกับทั้ง ๑๖ หน่วยงาน คงเป็นไปได้ ได้ข้อมูลมาชุดหนึ่งเก็บไว้ก่อน

25

30

๓.๒ ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน

งบประมาณและระยะเวลาที่เหลืออยู่ประมาณ ๑ ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม

- 5 ถึงธันวาคม ๒๕๖๕ ลงพื้นที่ทั้งหมด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดชัยนาท จังหวัดสุพรรณบุรี และกรุงเทพมหานคร ไปพบวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ คิชฌกูฏ ตำบลชากไทย อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดจันทบุรี ได้หารือกับวิสาหกิจชุมชนร่วมกับท่าน ปัทมา นามวงษ์ ประธานบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีจันทบุรี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ได้รับทราบว่าเป็นบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ทุกแห่งดำเนินการ โดยทำหน้าที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมด้วย การดำเนินการมีปัญหาเล็กน้อย และเรื่องการปฏิบัติ
- 10 ขอไม่กล่าวถึงตรงนั้น แต่วิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ หลังจากพูดคุยกันจะขายมังคุด ลี้อด (lot) แรกประมาณกลางปี ๒๕๖๕ และนำเงินไปช่วยสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมที่เป็น บริษัทประชาธิปไตยรักสามัคคี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด อันนี้เป็นนิมิตหมายที่ดีได้มีการแลกเปลี่ยน และให้ข้อมูลปัญหาข้อขัดข้องกับคณะกรรมการธิการ
- 15 จังหวัดนครสวรรค์ ไปพบกับนายพันตแพทย์สมยศ นะลำเลียง ประธาน บริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีนครสวรรค์ (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ที่ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ดำเนินการ และมีปัญหาบ้าง
- จังหวัดชัยนาท ท่านนที มนตรีวัต ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท ได้มาร่วม แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและแนะนำว่า ตอนนี้มีเรื่องที่กำลังดำเนินการและมีปัญหาในการให้ความรู้
- 20 ความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนในเรื่องใดบ้างเพื่อประกอบการจัดทำรายงานฉบับนี้
- จังหวัดสุพรรณบุรี นายคำรณ มะนาวหวาน ประธานบริษัท สยาม เอเบิล อินโนเวชั่น จำกัด เป็นบริษัทที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม พบกับนายคำรณ มะนาวหวาน เป็นผู้พิการ เนื่องจากประสบอุบัติเหตุ แต่ท่านมีจิตใจดีที่จะพัฒนา ท่านเป็นวิศวกรที่จะให้ใช้ รถเข็นแบบมือหมุน ๒ ล้อ สามารถใช้มอเตอร์ในการขับเคลื่อน เพื่อให้ผู้พิการมีความสะดวกสบาย
- 25 มากยิ่งขึ้น แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ได้รับฟังแล้วลำบากพอสมควร แต่มีข้อเสนอแนะ วิธีการต่าง ๆ

- เพื่อนำไปปฏิบัติต่อยอดได้ เช่น กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ลงไปศึกษาว่า ถ้าจะกู้ยืมเงินเป็นรายบุคคลได้อย่างไร ระยะเวลา ๕ ปี ปลอดดอกเบี้ย ถ้าก็เป็นกลุ่มทำอย่างไร
- 5 หลังจากนั้นประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุพรรณบุรี ท่านเฉลียว เกาะแก้ว ได้ประสานกับ อบจ. จังหวัดสุพรรณบุรี มิ่งบประมาณให้ บริษัท สยาม เอเบิล อินโนเวชั่น จำกัด นำมาพัฒนารถขึ้นต่าง ๆ ให้เป็นสิ่งที่มีความสะดวกสบาย นอกจากจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียงสามารถมาใช้บริการได้ด้วย บริษัท ประชาธิปไตย รักสามัคคีสุพรรณบุรี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ไปพบกับท่านสามารถ หนูทอง
- 10 ประธานกลุ่มข้าวอินทรีย์ศรีสุพรรณ บ้านทุ่งดินยินดี และท่านสุวรรณา จิวฒนไพบูลย์ บริษัท ซองเตอร์ ไทยออร์แกนิกฟู้ด จำกัด ผลิตข้าวที่เป็นออร์แกนิกสามารถส่งออกได้ รวบรวมสมาชิกบริเวณใกล้เคียงมาร่วมกันทำเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้ให้ข้อมูลว่ามีปัญหาและข้อขัดข้อง โดยมอบเอกสารให้ ๑ ชุด
- สุดท้าย กรุงเทพมหานคร ไปที่แดนเนรมิต อยู่ตรงข้ามเซ็นทรัลลาดพร้าว
- 15 จะพบกับเนรมิตเกษตร บริษัท ธัญญาโอสดี วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด แขวงจอมพล เขตจตุจักร ไปพบกับดอกเตอร์พลรชฎ เปียถนอม ผู้ก่อตั้งเนรมิตเกษตรและท่านนพเก้า สุจริตกุล ผู้แทนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นแล้วลงไปในพื้นที่ กับคณะกรรมการด้วย ท่านทำหลายอย่าง ที่สำคัญคือเยี่ยมชมพื้นที่วิสาหกิจแนวใหม่ เป็นต้นแบบแม่นยำสูงในกรุงเทพมหานคร มีการผลิตสตรอว์เบอร์รี่สายพันธุ์ญี่ปุ่น ซึ่งมีโรงเรือน
- 20 แบบปิดเป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูง คือ ขายได้ราคาสูงและมีมะเขือเทศสายพันธุ์เยลโลมินิ (yellow mini) ของประเทศญี่ปุ่นขายได้ราคาสูงเช่นเดียวกัน มีผู้ที่มาร่วมกับท่านในการทำเป็น วิสาหกิจเพื่อสังคมมีมูลค่าสูงพอสมควร แต่ได้ให้ข้อมูลว่ามีปัญหาและข้อขัดข้อง โดยมอบเอกสารให้ ๑ ชุด

ประการต่อมา ทุกปีสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจะจัดประชุมสมัชชา
ปี ๒๕๖๖ เราได้ไปร่วมงานในวันนั้น ท่านสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ นำคณะไปรับฟังพี่น้องสมาชิกว่า
5 มีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งมีหลายเรื่อง และมอบข้อมูลฉบับปี ๒๕๖๕
ให้มาด้วย เราได้เก็บเกี่ยวข้อมูลมาบรรจุไว้ในรายงาน ซึ่งจะนำเสนอต่อไป มีพี่น้องวิสาหกิจ
เพื่อสังคมมาออกร้านจำหน่ายสินค้า ทางคณะร่วมกันให้กำลังใจโดยการซื้อสินค้าด้วย

๓.๓ ข้อมูลที่ได้จากวิสาหกิจเพื่อสังคม

ข้อมูลมาจากการแลกเปลี่ยนกับพี่น้องวิสาหกิจเพื่อสังคมทางออนไลน์มีทั้งหมด
10 ๑๒ บริษัท แต่วันนี้มี ๒ บริษัท ท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ์ ได้กล่าวถึง บริษัท ลิฟวิง วิสาหกิจเพื่อ
สังคม จำกัด บริษัท ออทิสติกไทย วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด ตรงนี้ได้ข้อมูลมาอีก ๑ ชุด

บทที่ ๔ นำข้อมูลที่ผมเรียนแล้วทั้ง ๓ ชุดมาเสนอเป็นปัญหาอุปสรรค
ในภาพรวมทั้งหมดเพื่อนำเสนอและข้อเสนอที่ท่านสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ จะได้กล่าวต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมภายใต้พระราชบัญญัติ
15 ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีดังนี้

ประการที่ ๑ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ฟังดูเหมือนทุกคน
น่าจะรู้จัก ทุกคนฟังแล้วง่าย ๆ โซเชียลเอนเทอร์ไพรซ์ แต่จากการที่เรารับทราบทั้ง ๓ ข้อมูลมา
มีผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมบางส่วนยังไม่เข้าใจต่อเรื่องนี้
เช่น ประชาชนทั่วไปยังไม่ทราบ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรง
20 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่เข้าใจมากนัก ในเรื่องของรูปแบบก็ดี อันนี้เป็นเรื่องหนึ่ง
ซึ่งเราพบปัญหามา

ประการที่ ๒ เงื่อนไขและข้อจำกัดของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๖ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม อันจะนำไปสู่การแก้ไขเพื่อการพัฒนาชุมชน

25

สังคม หรือสิ่งแวดล้อม ครบทุกมิติ แต่กองทุนดังกล่าวไม่มีเงินประเดิม เงินที่จะอุดหนุนให้รายปี
ไม่มีเช่นกัน เพราะฉะนั้น เราเห็นปัญหาตรงนี้ และฟังจากพี่น้องที่ผมกล่าวแล้วบอกอยากให้มี
5 ตรงนี้ถ้าเป็นไปได้ เพื่อจะให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์มีเรียบร้อย
แต่งบประมาณไม่มีให้ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจสังคมเพื่อสังคมดำเนินการไปไม่ได้

ประการที่ ๓ ขาดมาตรการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน
ให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม เป็นปัญหาซึ่งยากจะแก้ไข แต่เราพบต้องเรียนให้ทราบว่า
สถาบันการเงินทุกแห่งปกติต้องมีเงื่อนไข เป็นกฎของธนาคารแห่งประเทศไทย ใครก็แล้วแต่
10 ที่จะไปกู้เงินถ้าเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมจะต้องมีกำไรอย่างน้อย ๑ ปี ก่อนหน้าที่จะกู้เงิน
อันนี้เป็นกติกาโดยทั่วไปซึ่งยากต่อวิสาหกิจเพื่อสังคม เราพบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น
เรานำมาแล้วหาทางต่อไปว่าจะทำอย่างไร

ประการที่ ๔ วิสาหกิจเพื่อสังคมไม่สามารถเข้าถึงการขอรับการสนับสนุน
ด้านงบประมาณหรือเงินทุนจากกองทุนหมุนเวียนได้ ทุกคนคงทราบดี กองทุนหมุนเวียน
15 ที่มีอยู่ในประเทศของเรา ผมจำได้มีประมาณ ๑๑๔ กองทุน แต่ละกองทุนมีระเบียบ กฎ กติกา
มารยาท วัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป แต่ปรากฏว่าไปดูวิสาหกิจเพื่อสังคมมีหลายอย่าง
ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำงานกับพี่น้องประชาชนใกล้เคียงกับกองทุนหลาย ๆ กองทุน วัตถุประสงค์
ของวิสาหกิจเพื่อสังคมดำเนินการหลายประเภท ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคล
กลุ่มองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มเปราะบาง กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ใกล้เคียงกับ
20 เป้าหมายในการดำเนินการของกองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ หลายกองทุน ผมยกตัวอย่างเรื่องผู้พิการ
ที่นายคำณ มະนาวหวาน ทำเกี่ยวข้องกับพี่น้องผู้พิการโดยตรง เงินกองทุนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีมาก แต่วัตถุประสงค์ไม่เอื้ออำนวยที่จะมาช่วยเหลือ
ต่าง ๆ ได้ เราเห็นปัญหาควรมีวิธีการต่อไปจะอย่างไร เป็นการไม่ง่าย ยากจะแก้ระเบียบ
แต่เราเห็นเราต้องมาเล่าให้ฟัง

25

30

- ประการที่ ๕ ขาดฐานข้อมูลที่ครบถ้วน การบูรณาการเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคม ปัจจุบันการจดทะเบียนเพื่อเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมมีอยู่ประมาณ ๒๖๘ ราย
- 5 และจัดแจ้งเพื่อเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคม ผมแยกแยะให้ฟังว่าจดทะเบียนผู้พร้อม จดทะเบียนเพื่อเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ที่ยังใหม่กตึกามาก จะเป็นการจดทะเบียนมาจัดแจ้งได้ เพื่อเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมก่อน มี ๑๐๖ กิจการ ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นไป ตอนนี้
- ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ มีทั้งสิ้น ๓๗๔ กิจการแล้วที่มาร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อ
- สังคม จึงเป็นอีกเรื่องหนึ่งถ้าข้อมูลเหล่านี้ครบถ้วนเพียงพอที่จะให้ทุกคนที่มาดู ซึ่งวันนี้สำนักงาน
- 10 ทำอยู่ มีเว็บไซต์เผยแพร่ต่าง ๆ อยู่แล้ว แต่ว่าข้อมูลที่จัดทำฐานข้อมูลยากให้จำแนกรูปแบบธุรกิจ ให้ชัดเจนว่า เป็นการพัฒนาอยู่ในขั้นตอนใดระดับใดจะเชื่อมโยงไปสู่ผู้ที่จะใช้วิสาหกิจเหล่านี้ จะได้นำไปใช้อย่างขึ้น ตัวอย่างที่จะใช้อย่างขึ้น เช่น เรื่องการจัดซื้อจัดจ้างจะมีพระราชบัญญัติอยู่แล้ว และปรากฏว่า มีกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริม หรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ มีประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้อง
- 15 คือ ให้สิทธิในการให้หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว แต่สามารถซื้อโดยวิธีเฉพาะเจาะจงกับวิสาหกิจเพื่อสังคมเกิน จำนวน ๕ แสนบาทได้
- ปกติทั่วไปปกติทำไม่ได้ ออกกฎกระทรวงเพื่อให้หน่วยงานมาซื้อกับวิสาหกิจเพื่อสังคมเกิน จำนวน ๕ แสนบาท ได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งเชื่อมโยงเมื่อสักครู่ที่ผมเรียนว่า ถ้าข้อมูลชัดเจน จะใช้กติกานี้ ผู้ที่มาซื้อจะสามารถซื้อได้ง่ายขึ้น
- 20 ประการที่ ๖ เรื่องที่ขาดความเชื่อมั่นในการใช้แนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง ได้เชิญกรมบัญชีกลาง โดยผู้อำนวยการกองที่รับผิดชอบโดยตรงเรื่องนี้มา ท่านเล่าให้ฟังว่า มีหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่กล้าใช้บริการของวิสาหกิจเพื่อสังคม
- กลัวจะผิด เพราะถ้าเกินอย่างที่ผมบอกแล้วมีข้อกำหนดให้ทำได้ แต่ก็ไม่กล้า อันนี้พยายาม
- ที่จะชี้แจง ท่านลงพื้นที่ไปทำความเข้าใจอยู่หลายส่วน แต่อันนี้เป็นอีกประการหนึ่ง ซึ่งเป็นปัญหา
- 25 จะต้องมาช่วยกันเสนอแนะว่าจะทำอย่างไรต่อไป ให้หน่วยงานเหล่านั้นไปใช้บริการได้

ประการที่ ๗ การประเมินผลกระทบทางสังคมเป็นภาระสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคม พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒ กำหนดว่า ทุกสิ้นปีจะต้อง

- 5 มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจการเพื่อสังคม และประเมินผลกระทบทางสังคมด้วย ซึ่งมีความสลับซับซ้อนพอสมควร ทุกวันนี้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) ได้ประสานงานกับมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในการจัดทำเป็นรูปแบบที่ชัดเจนง่ายต่อการประเมิน ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมประเมินตนเองนำมาใช้ให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติ แต่ยังมีปัญหา วิสาหกิจเพื่อสังคมบางแห่งต้องไปจ้างเขาทำ จึงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น จะต้องหาวิธีการในการแก้ไขต่อไป

- 10 ประการที่ ๘ ขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย หมายความว่า ในเครือข่ายที่จะทำวิสาหกิจเพื่อสังคมเรียกว่า ระบบนิเวศของวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายกลุ่ม เช่น เชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่เดียวกัน วิสาหกิจเพื่อสังคมใกล้เคียงเชื่อมโยงกัน หรือเชื่อมโยงกับแหล่งทุน หรือบริษัทขนาดใหญ่ที่จะให้การสนับสนุน ซึ่งตอนนี้ยังขาดการเชื่อมโยง

- 15 ประการที่ ๙ ขาดมาตรการ แนวทาง และรายละเอียดที่ชัดเจน ในการรับเงินบริจาคเข้ากองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยมาตรา ๔๖ (๓) กำหนดให้เงินกองทุน นอกจากอย่างที่ได้กล่าวแล้วส่วนหนึ่งนำมาจากการบริจาคจากทรัพย์สินเข้ากองทุนได้ แต่ตอนนี้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) พยายามหาวิธีการ เพื่อจะให้ได้มาซึ่งเงินกองทุน เรียบแล้วว่ามีเงินประเดิมไม่มี เงินรายปีไม่มี พี่น้องมารออยู่อยากจะใช้กองทุน อันนี้มีมาตรการในการบริจาคเงินเข้ากองทุน แต่ สวส. สามารถทำได้ แต่ติดขัดอยู่ จะต้องหาวิธีว่าทำอย่างไรต่อไป

20

25

- ประการที่ ๑๐ ขาดความรู้ และความเชี่ยวชาญในการทำธุรกิจ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ อันนี้เป็นธรรมดา ชื่อก็บอกวิสาหกิจเพื่อสังคม แต่บอกแล้วต้องทำธุรกิจ ทั้ง ๒ อย่าง โซเชียลเอ็นเตอร์ไพรส์ด้วย เพราะฉะนั้น ตรงนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นต้องหาวิธีการ
- 5 ต่อไปว่าจะให้ความรู้ความเข้าใจในการประกอบกิจการนี้ใครจะมารับผิดชอบ ชี้แจงไปยังภาครัฐว่า ใครรับผิดชอบในการพัฒนาด้านการตลาด การบัญชี การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ อันนี้เป็น ๑๐ ประการของปัญหาและอุปสรรคที่ได้จากข้อมูลทั้ง ๓ ชุด ซึ่งจะนำไปสู่ ข้อเสนอแนะ ผมขออนุญาตท่านประธานให้ท่านสุวรรณีย์ สิริเวชชะพันธ์ ได้กรุณานำเสนอ
- 10 ข้อเสนอแนะต่อไป ขออนุญาตท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอให้สรุป เพราะยังมีสมาชิกอภิปรายอีกมากครับ

นางสุวรรณีย์ สิริเวชชะพันธ์ (รองประธานคณะกรรมการฯ คนที่สาม) :

- กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน จากการศึกษาวิสาหกิจ เพื่อสังคมใน ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 15 ประเทศแคนาดา และประเทศสิงคโปร์ รวมทั้งจากการรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริม วิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งได้นำเสนอไปแล้วนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเป็นแนวทาง เพื่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา โดยขอจำแนกข้อเสนอเป็น ๓ ส่วน คือ ข้อเสนอเชิงปฏิบัติ ข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอเชิงนิติบัญญัติ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป
- 20 ข้อเสนอเชิงปฏิบัติ

- ประการที่ ๑ การสร้างการรับรู้สำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคม จากการศึกษาพบว่า ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับวิสาหกิจเพื่อสังคม คือ การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจ เพื่อสังคม กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียกับวิสาหกิจเพื่อสังคมยังคงมีความสับสนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้คืออะไร
- 25 วัตถุประสงค์ หรือเจตนารมณ์ในการจัดให้มีวิสาหกิจเพื่อสังคม การดำเนินกิจการของวิสาหกิจ เพื่อสังคม รวมทั้งกรณีความรู้ที่ถูกต้องและความเชื่อมั่นต่อวิสาหกิจเพื่อสังคม ดังนั้น จึงขอเสนอว่า

- ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยเน้นให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เพื่อการสร้างการมีส่วนร่วม
- 5 ของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียโดยการใช้สื่อต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งสื่อที่กล่าวถึงนี้ต้องเป็นสื่อที่สามารถ
- เข้าใจได้โดยง่าย เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน รวมทั้งควรมี
- การประชาสัมพันธ์ในเรื่องความแตกต่างระหว่างรูปแบบองค์กรช่วยเหลือสังคมแบบดั้งเดิม
- และวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อดึงดูดให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวิสาหกิจ
- เพื่อสังคม ทั้งนี้ การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมจะทำให้เกิด
- 10 การสนับสนุนหรือการลงทุนให้มากขึ้น อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ในการให้คนรับรู้ในเรื่องวิสาหกิจ
- เพื่อสังคมควรมีการเพิ่มเติมว่า นอกจากการบริจาคเงินแล้วประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ
- สามารถร่วมกันสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมในทางอื่นด้วย เช่น ซื้อสินค้าหรือบริการ
- ซึ่งเหมือนที่วันนี้เรานำวิสาหกิจเพื่อสังคมมาอยู่หน้าห้องประชุมวุฒิสภาขณะนี้ว่า การซื้อสินค้า
- หรือบริการจากวิสาหกิจเพื่อสังคมในการซื้อสินค้า ๑ ชิ้น ราคาของสินค้านั้นอาจจะแพงกว่า
- การซื้อสินค้าจากห้างร้านทั่วไป แต่เงินที่ท่านจ่ายจะมีส่วนช่วยเหลือบุคคลที่อยู่ข้างหลังอีกมากมาย
- 15 ประการที่ ๒ การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจเพื่อสังคม
- จากการศึกษาพบว่า ปัญหาเรื่องการขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกันภายใต้ระบบนิเวศ
- ของวิสาหกิจเพื่อสังคม อาทิ ขาดการเชื่อมโยงกันระหว่างวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่เดียวกัน
- ระหว่างวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ดำเนินกิจการที่ใกล้เคียงกัน ระหว่างหน่วยงานที่สนับสนุนด้านเงินทุน
- แหล่งทุน ระหว่างวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีขนาดใหญ่กับวิสาหกิจเพื่อสังคมขนาดเล็ก หรือระหว่าง
- 20 สถาบันการศึกษาในภูมิภาคกับวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่ การขาดความเชื่อมโยงดังกล่าวส่งผล
- ให้การเกื้อหนุนซึ่งกันและกันขาดหายไป ดังนั้น จึงขอเสนอว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
- ต้องสร้างการเชื่อมโยงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบนิเวศของวิสาหกิจเพื่อสังคมให้สามารถ
- สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมร่วมกัน โดยควรมีระบบการจับคู่คุณาจารย์
- อาจารย์ ระหว่างวิสาหกิจเพื่อสังคมและมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชิ้นงานหรือบริการ
- 25 ของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ต้องการการพัฒนาด้านวิจัย เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม และควรพัฒนา
- ระบบ

5 การจับคู่กันระหว่างวิสาหกิจเพื่อสังคมขนาดใหญ่กับวิสาหกิจเพื่อสังคมขนาดเล็กในลักษณะที่จูงน่อง เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างกัน และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ร่วมกัน เป็นต้น

10 ประการที่ ๓ กำหนดแนวทางและรายละเอียดที่ชัดเจนในการรับบริจาคเงิน เข้ากองทุนและการบริหารกองทุน จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ในมาตรา ๔๖ กำหนดว่า กองทุนสามารถรับเงินหรือทรัพย์สิน ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุนได้ แต่ปัจจุบันสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมยังไม่มีแนวทาง และรายละเอียดที่ชัดเจนในการรับบริจาค อีกทั้งขาดมาตรการในการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพ และขาดการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือด้านกองทุน จึงขอเสนอว่า สวส. ควรเร่งกำหนด แนวทางมาตรการที่ชัดเจนในการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุนส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคม รวมทั้งกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

15 โดยต้องเร่งประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักในความสำคัญ ความจำเป็นและเจตนารมณ์ ในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อให้สังคมและสาธารณะได้รับรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ควบคู่กัน

20 ประการที่ ๔ การสร้างเครื่องมือการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน ที่เราเรียกว่า เอสอาร์ไอไอ (Social Return On investment : SROI) ของวิสาหกิจเพื่อสังคม จากการศึกษาพบว่า มาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติวิสาหกิจเพื่อสังคมพ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า ทุกสิ้นปีให้วิสาหกิจเพื่อสังคมจัดทำรายงานผลการดำเนินกิจการเพื่อสังคม แต่กรอบในการประเมิน ผลกระทบทางสังคมที่ สวส. กำหนดไว้นั้น มีความยาก ซับซ้อน และเป็นภาระแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิสาหกิจเพื่อสังคมขนาดเล็กที่ส่วนใหญ่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวทางการประเมินผลกระทบทางสังคมและหลายแห่งต้องมีค่าใช้จ่ายในการจ้างจัดทำรายงาน

25 ประเมินผลนั้น ดังนั้น จึงขอเสนอว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมควรจัดอบรมให้ความรู้ เรื่องการประเมินผลกระทบทางสังคมให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มที่มีขนาดเล็ก

- โดยจัดอบรมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั่วถึง รวมทั้งมีแผนปฏิบัติ นอกจากนี้ สวส. ควรจะพัฒนา
- 5 เครื่องมือในการวัดผลกระทบทางสังคม โดยพัฒนาตามหลักการของการสร้างเครื่องมือการประเมิน
- ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนหรือเอสอาร์ไอไอ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดผลที่เป็นสากล
- และไม่เป็นภาระแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม อีกทั้งควรส่งเสริมและกระตุ้นให้วิสาหกิจเพื่อสังคม
- ให้ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของการประเมินผลกระทบทางสังคม ขณะเดียวกัน
- ต้องสร้างความเชื่อมโยงให้เห็นถึงการนำผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
- 10 หรือเอสอาร์ไอไอของวิสาหกิจเพื่อสังคมไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา เพื่อให้การสนับสนุน
- กับวิสาหกิจเพื่อสังคมในลักษณะเป็นแต้มต่อ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ประการที่ ๑ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนของวิสาหกิจเพื่อสังคม

จากการศึกษาพบว่า สถาบันการเงินทุกแห่งกำหนดเงื่อนไขการขอสินเชื่อ

- 15 ของวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยพิจารณาจากกำไรของกิจการตามกฎหมายเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย
- ซึ่งนับเป็นเรื่องยากสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคมที่จะดำเนินการได้ หรืออาจต้องใช้เวลา
- กว่าจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่สถาบันกำหนด ดังนั้น จึงพบว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมหลายแห่ง
- ประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนกู้ยืม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม

ข้อเสนอ สวส. ควรร่วมกับสถาบันการเงิน ทั้งในส่วนกลางและพื้นที่เพื่อจัด

- 20 ฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ ให้ทั่วถึง เพื่อความเข้าใจของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการขอกู้เงิน
- จากสถาบันการเงินในเรื่องการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย การเตรียมเอกสารประกอบการขอยื่น
- การเตรียมสินเชื่อบุคคลเป็นต้น และสถาบันการเงินควรพิจารณาผ่อนผันหลักเกณฑ์
- ในการขอกู้เงินให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม เนื่องจากวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ
- โดยพิจารณาผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนหรือเอสอาร์ไอไอของวิสาหกิจ
- 25 เพื่อสังคมให้ถือเป็นแต้มต่อของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

ประการที่ ๒ การจัดทำระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิสาหกิจ
เพื่อสังคม

- 5 จากการศึกษาพบว่า สวส. ได้จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม
แต่ละแห่งไว้ โดยนำเสนอในรูปแบบของแผนที่วิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นลักษณะแมปปีง (mapping)
แต่การจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าวยังขาดข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์ ชัดเจน อีกทั้งยังขาดการเชื่อมโยง
กับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม อาทิเช่น ขาดการจำแนกรูปแบบของวิสาหกิจ
เพื่อสังคม ขาดการจำแนกระดับพัฒนาการ และศักยภาพของวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งในการ
10 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างผลิตผล ชีงงาน หรือบริการจากวิสาหกิจเพื่อสังคม
ได้นั้นพบว่าปัจจุบันยังขาดการจัดทำบัญชีรายการผลิตผล ชีงงาน หรือบริการ ของวิสาหกิจเพื่อ
สังคมทำให้หน่วยงานของรัฐไม่มีข้อมูลที่ครบถ้วนสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง แม้ว่าที่ผ่านมาหน่วยงาน
ของรัฐบางแห่งจะมีการจัดซื้อจัดจ้างผลิตผล ชีงงาน และบริการ จากวิสาหกิจอยู่แล้ว
แต่ยังขาดข้อมูลที่ชัดเจนว่ามีวิสาหกิจเพื่อสังคมจำนวนเท่าไรและรายได้ที่ได้เข้าสู่กระบวนการ
15 จัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ สวส. ได้มีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิสาหกิจ
เพื่อสังคมที่เกิดสัมฤทธิ์ผล

- ข้อเสนอ ควรจะพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศหรือเอ็มไอเอส
(Management Information System : MIS) เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อให้สำนักงาน
ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ กำหนดยุทธศาสตร์
20 และวางแผนในการพัฒนาได้ ยกกระดับเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของวิสาหกิจเพื่อสังคม
โดยระบบต้องครอบคลุมข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมในหลากหลายประเด็น
โดยระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศจะต้องมีลักษณะเป็นศูนย์กลางข้อมูลแบบครบวงจร
ลักษณะดาตาแมปปีง (data mapping) ประกอบด้วย ข้อมูลการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม
รายละเอียดของการดำเนินกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม ปัญหาและความต้องการ
25 รวมทั้งศักยภาพหรือระดับการพัฒนาของวิสาหกิจแต่ละแห่ง นอกจากนี้ สวส. ควรประสาน

กับกรมบัญชีกลาง เพื่อให้กรมบัญชีกลางสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและนำบัญชีรายชื่อ
รายการผลิตผล ชีงงาน หรือบริการ ของวิสาหกิจเพื่อสังคมเข้าไปในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

5 ด้วยอิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่า อีจีพี (e-GP)

ประการที่ ๓ เร่งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ให้แก่หน่วยงานของรัฐ

จากการศึกษาพบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศใช้กฎกระทรวง

กำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓

10 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้าง

ผลิตผล ชีงงาน หรือบริการ ที่ผลิตหรือจัดทำขึ้นจากวิสาหกิจเพื่อสังคม และกรมบัญชีกลาง

ได้มีการแจ้งแนวทางในการดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว แต่พบว่าหน่วยงานของรัฐ

บางส่วนขาดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถดำเนินการได้จริงตามแนวทางที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หรือไม่ จึงไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างผลิตผล ชีงงาน หรือบริการ จากวิสาหกิจเพื่อสังคม

15 ข้อเสนอ สวส. และกรมบัญชีกลาง ควรเร่งส่งเสริมประชาสัมพันธ์เรื่องแนวทาง

ในการดำเนินการตามกฎกระทรวงดังกล่าวไปยังหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า

สามารถดำเนินการตามแนวทางของกฎกระทรวงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ประการที่ ๔ การพัฒนาความรู้และเสริมสร้างทักษะแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม

และเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากรเพื่อเข้าสู่การเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม

20 จากการศึกษาพบว่า วิสาหกิจเพื่อสังคมหลายแห่งขาดความรู้ความเข้าใจ

ในการประกอบกิจการและการดำเนินธุรกิจ อาทิเช่น หลายแห่งประสบปัญหาด้านการตลาด

ด้านการบัญชี ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้

การดำเนินกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมไม่บรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ ในที่สุดบางราย

ต้องเลิกกิจการไป แม้ว่าในปัจจุบันจะให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจ

25 เพื่อสังคมในแต่ละระดับการศึกษา แต่พบว่ายังมีเพียงสถาบันการศึกษาบางแห่งเท่านั้น

ที่มีหลักสูตรดังกล่าว

- ข้อเสนอ ควรพัฒนาหลักสูตรและฝึกอบรมที่มีอยู่ โดยเน้นเรื่องความครอบคลุมและความทั่วถึง ทั้งในมิติด้านเนื้อหาพื้นที่และความเฉพาะของกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคม
- 5 แต่ละประเภท ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคมอย่างรอบด้าน การจัดทำหลักสูตรด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจเพื่อสังคมเชิงกลยุทธ์ การตลาดสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคม เป็นต้น โดยการจัดหลักสูตรดังกล่าว สวส. สามารถดำเนินการพัฒนาหลักสูตรขึ้นเอง หรือสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สมาคมธุรกิจเพื่อสังคมหรือเอสอีไทยแลนด์ (SE Thailand) หรือร่วมมือกับสถาบันการศึกษา
- 10 ในภูมิภาค ซึ่งมีศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ เพื่อให้ศูนย์บ่มเพาะเหล่านั้นได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งการใช้วิธีการให้วิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีขนาดใหญ่ได้ถ่ายทอดความชำนาญให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีขนาดเล็ก

ประการที่ ๕ การเสริมสร้างความสมดุลให้กับระบบนิเวศของวิสาหกิจเพื่อสังคม

จากการศึกษาพบว่า ความสำคัญของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการเป็นกลไกขับเคลื่อน

- 15 การพัฒนาที่สำคัญของประเทศ จึงจำเป็นต้องหนุนเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็ง ซึ่งแนวทางในการหนุนเสริมต่าง ๆ เหล่านี้ต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งระบบนิเวศของวิสาหกิจเพื่อสังคม

ข้อเสนอ ควรเสริมสร้างความสมดุลของระบบนิเวศเชิงนโยบายที่เอื้อต่อการเติบโตของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้น จะต้องมีปัจจัยในการพิจารณาหลายประการ

- 20 ๑) การวางกรอบกฎหมายที่สามารถช่วยให้สังคมเกิดความชัดเจนถึงนิยามความเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม พันธกิจและกิจกรรมหลักของหน่วยงาน

๒) การเข้าถึงทุนและบริการทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญ ตลอดทั้งวงจรของการทำวิสาหกิจเพื่อสังคม การสนับสนุนทางการเงินแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมที่สามารถทำได้ในหลากหลายรูปแบบ

25

- ๓) การเข้าถึงตลาด ทั้งตลาดการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและตลาดภาคเอกชน
- ๔) การสนับสนุนเชิงโครงสร้าง ตั้งแต่พื้นที่เชื่อมโยงบ่มเพาะหรือขยายธุรกิจ
- 5 การอบรม การให้คำแนะนำ รวมทั้งความพร้อมด้านการลงทุน
- ๕) การพัฒนาด้านศึกษาและเสริมสร้างทักษะทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- ผ่านโปรแกรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคม
- ข้อเสนอเชิงนิติบัญญัติ
- จากการศึกษาพบว่า เมื่อได้ศึกษาในรายละเอียดและประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง
- 10 จึงเห็นว่าพระราชบัญญัติวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ควรมีการปรับปรุงในเชิงนิติบัญญัติ
- ๒ ประการ ดังนี้
- ประการที่ ๑ แก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒
- หมวด ๒ เรื่อง กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม จากการศึกษาพบว่า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจ
- เพื่อสังคม มีความแตกต่างจากกองทุนทั่วไป คือ กองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคมไม่มีเงินประเดิม
- 15 และไม่มีเงินจัดสรรเข้ากองทุนเป็นรายปีจากภาครัฐทำให้กองทุนมีงบประมาณไม่เพียงพอ
- สำหรับการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม
- ข้อเสนอ ในมาตรา ๔๘ ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกองทุนที่ได้
- ครอบคลุมในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการกู้ยืม การช่วยเหลือด้านเงินทุน หรือเรื่องการพัฒนา
- ศักยภาพ เมื่อกองทุนไม่มีเงินที่จะดำเนินการดังกล่าว จึงไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ ตามมาตรา
- 20 ๔๘ จึงขอเสนอว่า เพื่อให้กองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคม มีเงินที่จะใช้ตามมาตรา ๔๘ รัฐบาลจึงควร
- จัดสรรงบประมาณให้กับกองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นรายปีตามความเหมาะสม
- ประการที่ ๒ แก้ไขพระราชบัญญัติเฉพาะ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุน
- หมุนเวียนให้สามารถช่วยเหลือวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ จากการศึกษาพบว่า วิสาหกิจเพื่อสังคม
- มีการดำเนินกิจการในหลากหลายประเภท ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการที่มุ่งให้การส่งเสริม
- 25 สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่บุคคล กลุ่ม องค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

หรือกลุ่มเปราะบาง หรือได้รับผลกระทบในกรณีต่าง ๆ หากพิจารณาจากจำนวนวิสาหกิจเพื่อสังคม

5 พบว่า มีวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ขึ้นทะเบียนกับ สวส. ทั้งสิ้น ๒๖๘ กิจการ ในรายละเอียด

ของการดำเนินกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นสามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง จำนวน ๓๒ กิจการ กิจการที่เกี่ยวกับ

สุขภาพและบริการสังคม จำนวน ๕ กิจการ กิจการที่เกี่ยวกับการศึกษา จำนวน ๑๑ กิจการ

กิจการเกี่ยวกับพลังงาน และสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๐๒ กิจการ กิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

10 จำนวน ๗ กิจการ เกี่ยวกับศิลปะและงานฝีมือ ๕ กิจการ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสื่ออินเทอร์เน็ต

จำนวน ๑ กิจการ และการดำเนินกิจการประเภทอื่น ๆ อีก รวม ๑๐๕ กิจการ กลุ่มเป้าหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมเหล่านี้ มีความใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย

ในการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ แต่วิสาหกิจเพื่อสังคม

ไม่สามารถเข้าถึงการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณหรืออื่นใดจากกองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ

15 เหล่านี้ ด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดของกองทุนหมุนเวียน ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเฉพาะ

หรือระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ควรจะศึกษาเนื้อหาเจตนารมณ์

ของพระราชบัญญัติเฉพาะและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมุนเวียนว่าสามารถช่วยเหลือ

วิสาหกิจเพื่อสังคม โดยเฉพาะกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทต่าง ๆ ที่ได้มีการจำแนกไว้

20 และให้มีการชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น

เพื่อดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติเฉพาะหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมุนเวียน

ให้สามารถช่วยเหลือวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ต่อไป

ข้อเสนอเชิงปฏิบัติและข้อเสนอเชิงนโยบาย รวมถึงข้อเสนอเชิงนิติบัญญัตินั้น

คณะกรรมการได้ระบุว่า หน่วยงานใดควรเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละข้อเสนอแล้ว ดังปรากฏ

25 อยู่ในรายงานหน้า ๑๗๕ - ๑๘๑ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี

๗๑

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อัญริยา ๒๑/๓

ได้แถลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อสภาผู้แทนราษฎร

โดยงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๓.๔๘ ล้านล้านบาท เพื่อขับเคลื่อนนโยบายที่รัฐบาล

5 ได้แถลงต่อรัฐสภาให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผ่าน ๖ ยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ ด้านความมั่นคง

ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต

ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค

10 ทางสังคม ประกอบไปด้วยหลายแผนงาน ซึ่งหนึ่งในแผนงานที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญ

ดังปรากฏในคำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ คือ

แผนงานการเสริมสร้างพลังทางสังคม ซึ่งจะใช้งบประมาณ จำนวน ๖,๘๔๒ ล้านบาท

เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างพลังในชุมชนให้เกิดเป็นพลังทางสังคม

สนับสนุนบทบาทและพัฒนาศักยภาพขององค์กรสวัสดิการสังคม อาสาสมัครเครือข่าย

15 และภาคประชาชน รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคมอีกกว่า ๑๖๐ กิจการ

ซึ่งเป็นเรื่องน่ายินดีที่รัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องนี้ วิสาหกิจเพื่อสังคมมีการดำเนินงาน

ที่มีเป้าหมายทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมเป็นตัวขับเคลื่อน ในขณะที่ความสามารถสร้างกำไร

เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายเพื่อสังคมได้อย่างยั่งยืนทางธุรกิจ มีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย

และผู้ถือหุ้นของกิจการและนารายได้กลับมาลงทุนในเป้าหมายทางสังคมและต้นทุน

20 ของการดำเนินงานของกิจการ จึงเป็นการดำเนินธุรกิจที่สามารถหนุนเสริมการพัฒนาประเทศ

ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม คณะกรรมาธิการหวังว่าข้อเสนอในรายงานที่นำเสนอ

จะสามารถนำไปสู่การลดข้อจำกัด อุปสรรคของการดำเนินงาน พลิกโฉมการพัฒนาวิสาหกิจ

เพื่อสังคม ตลอดจนการกำหนดนโยบายของภาครัฐที่จะสามารถสร้างระบบนิเวศหรืออีโคซิสเต็ม

(Ecosystem) ของวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้มีความมั่นคงยั่งยืนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

25 ท้องถิ่น เสริมความเป็นอยู่ที่ดีของภาคประชาสังคม มุ่งให้เกิดปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา

ศักยภาพในการดำเนินธุรกิจให้สามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างเข้มแข็งต่อไป

๓๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อังฉริยา ๒๑/๕

คณะกรรมการจัดการขอจบการนำเสนอรายงานการศึกษา เรื่อง “แนวทาง
ในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
5 พ.ศ. ๒๕๖๒” แต่เพียงเท่านี้ หากมีท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านใดมีข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม
คณะกรรมการยินดีน้อมรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของท่าน เพื่อประกอบ
การจัดทำรายงานฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อเสนอรัฐบาลพิจารณานำไปใช้ประโยชน์
ในการปฏิบัติต่อไป ขอขอบคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปราย
10 รายงานฉบับนี้ ท่านกรุณาเข้าชื่อยกมือแสดงตน ขณะนี้มีจำนวน ๔ ท่าน คือ ท่านสถิตย์
ลิ้มพงศ์พันธุ์ ท่านอภิชาติ โตดิลกเวชช์ พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่ และท่านรณวริทธิ์
ปรียฉัตรตระกูล ผมจะเรียงรายชื่อตามลำดับ ขอเชิญท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ครับ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
ขอชื่นชมรายงาน เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติ
15 ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒” โดยเฉพาะอย่างยิ่งประธานที่ปรึกษา คณะทำงาน
และที่ปรึกษาคณะทำงาน ไม่ว่าจะเป็นท่านสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล
และท่านสาธิต เหล่าสุวรรณ ที่ได้นำเสนอโดยรอบด้านในวันนี้ ซึ่งเป็นการเสนอที่เพียบพร้อมไปทั้ง
ทฤษฎี แนวคิด ภาคปฏิบัติได้ลงไปหาข้อมูลเพื่อทำการวิจัยทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และวิสาหกิจ
เพื่อสังคม โดยรอบด้าน อีกทั้งยังมีข้อเสนอที่ชัดเจนที่จะนำไปสู่การพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม
20 ในประเทศไทย นับว่าเป็นรูปแบบรายงานการศึกษาที่สมบูรณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ผมขออนุญาต
ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ซึ่งอาจจะเป็นส่วนที่เหลื่อมล้ำซ้ำซ้อน
ไปบ้าง โดยวิธีการอธิบายและการนำเสนอในมิติที่อาจจะแตกต่างกันออกไป ผมเรียนท่านประธาน
ที่เคารพว่า ผมมีโอกาสเกี่ยวข้องกับกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคมใน ๒ กรณี ดังนี้

25

- ๒๒/๑

30

- จะทำให้การประกอบธุรกิจที่มีเป้าหมายเพื่อสังคมนั้นประสบความสำเร็จ อย่างในรายงานฉบับนี้
 บอกว่าเป้าหมายทางธุรกิจเพื่อโปรฟิต (profit) หรือเป้าหมายเพื่อสังคมหรือเพื่อคนหรือพีเพิล
 5 (people) ไม่เพียงพอ เป้าหมายเพื่อโลก เพื่อสิ่งแวดล้อมหรือแพลนเน็ต (planet) ไม่เพียงพอ
 จะต้องมีทั้ง ๓ อย่าง แต่หัวใจสำคัญของกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม คือ โปรฟิต
 คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ทำให้นึกถึงว่าเราต้องทำเพื่อสังคม เพื่อการเกษตร เพื่อสุขภาพ
 เพื่อการศึกษา เพื่อพลังงาน หรือเพื่อเรื่องอื่น ๆ อย่างที่ท่านสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ ได้ชี้แจง
 แต่การทำกิจการจะยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อมีกำไร เมื่อมีกำไรมากยิ่งขึ้นขยายกิจการออกไปได้มากเท่านั้น
 10 สังคมและโลกได้ประโยชน์มากขึ้น และสิ่งที่สำคัญจะต้องเรียนรู้เรื่องการประกอบธุรกิจ
 ที่เรียกว่า วิสาหกิจเพื่อสังคม ยั่งยืนได้ จะต้องส่งเสริมให้มีสถาบันวิทยการวิสาหกิจเพื่อสังคมขึ้น
 ถ้าหากเป็นไปได้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมอาจจะเป็นผู้ริเริ่มจุดประกาย อย่างน้อยที่สุด
 ผู้ที่สมัครเข้ามาจดทะเบียนเป็นบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมได้มีความรู้เรื่องของการประกอบธุรกิจ
 ถ้าหากว่าประกอบธุรกิจไม่ได้แล้ว และไม่มีกำไร พีเพิลและแพลนเน็ตจะไม่มีโอกาส
 15 ประสบความสำเร็จได้ เพราะฉะนั้น เรื่องความรู้ในการประกอบการธุรกิจที่จะทำให้ธุรกิจมีกำไร
 ต้องขอย้ำว่าเป้าหมายของธุรกิจนี้เพื่อสังคม เพื่อโลก เพื่อพีเพิลหรือเพื่อแพลนเน็ต เป็นหลักการ
 ของการประกอบธุรกิจที่เป็นธุรกิจล้วน ๆ วัตถุประสงค์แตกต่างกับธุรกิจอื่น ๆ เพราะว่า
 เพื่อสังคมและเพื่อสิ่งแวดล้อม

ประการที่ ๒ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เมื่อมีความรู้แล้วทำอย่างไรถึงจะได้มีเงินทุน

- 20 ประกอบด้วย ๒ เรื่อง

- เรื่องที่ ๑ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เรามีสถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือที่เรียกว่า
 ธนาคารเพื่อการพัฒนา เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเหล่านี้ควรจะจัดตั้ง
 แผนกขึ้นมาแผนกหนึ่งเพื่อที่จะให้วิสาหกิจเพื่อสังคมเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยให้สินเชื่อกับวิสาหกิจ
 25 เพื่อสังคม เพราะเป็นการทำประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จะทำให้วิสาหกิจเพื่อสังคมเข้าถึง

- แหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรจัดตั้งตลาดขึ้นมาอีกตลาดหนึ่ง เรียกว่า “ตลาดวิสาหกิจเพื่อสังคม” เพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมสามารถระดมทุนเข้าตลาดหลักทรัพย์
- 5 ได้ในอีกหมวดหนึ่ง คือ หมวดตลาดวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งกฎเกณฑ์ในการเข้าตลาดวิสาหกิจ เพื่อสังคมง่ายกว่าและเข้าถึงได้มากกว่า สามารถทำให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นเติบโต แต่การที่จะมี กองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคมให้กว้างขวางและสามารถตอบสนองวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยทั่วไปได้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
- 10 ดั้งที่ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการนำเสนอ
- เรื่องที่ ๒ การมีแหล่งทุนคงจะต้องกล้าหาญที่จะทำให้มีเงินทุนจริง ๆ เกิดขึ้น สำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคม ผมขอเสนอจาก ๒ แหล่ง คือ
- แหล่งที่ ๑ จากบัญชีเงินฝากที่ไม่ได้เคลื่อนไหวแล้วเกิน ๑๐ ปี นำเงินเหล่านั้น ออกมาตั้งเป็นกองทุน ส่วนหนึ่งเป็นกองทุนเพื่อลงทุนในวิสาหกิจเพื่อสังคม เงินที่ไม่เคลื่อนไหว อยู่ในธนาคาร เมื่อนำมาใส่ในกองทุนแล้ว ปรากฏว่าในระยะต่อมาเจ้าของเกิดรู้ว่าตัวเองยังมีสิทธิอยู่
- 15 ยังมาขอคืนได้ ไม่ได้ยึดไปตลอด แต่จากประสบการณ์ของประเทศอื่น เช่น ประเทศอังกฤษ คนที่มาขอคืนแทบจะไม่มี จึงกลายเป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นมาเป็นกองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคม
- แหล่งที่ ๒ สามารถดำเนินการได้ คือ สลากกินแบ่งรัฐบาล คนถูกสลากกินแบ่ง รัฐบาล แต่ไม่ได้ไปขึ้นเงินสามารถนำเงินส่วนหนึ่งมาตั้งเป็นกองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคมได้
- ทั้ง ๒ แหล่งนี้จะมีเงินกองทุนวิสาหกิจเพื่อสังคมมากมาย พอที่จะสนับสนุน
- 20 ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทยเติบโตได้อย่างยั่งยืนแน่นอน เพราะฉะนั้น ข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอเชิงนิติบัญญัติ ผมขอแนะนำ ๒ เรื่องนี้

- เรื่องที่ ๓ การผลักดันให้วิสาหกิจเพื่อสังคมเติบโตได้นอกจากความรู้เข้าถึงแหล่งทุนแล้วต้องมีความรู้เรื่องการตลาด และมีแหล่งทุนในการประกอบการอย่างไร
- 5 จึงจะขายได้ ซึ่งเรื่องนี้ภาครัฐได้เสนอไปด้วยเช่นเดียวกัน แต่ผมมีข้อเสนอที่หนักแน่นกว่านั้น ซึ่งสำหรับภาครัฐแล้วถ้าหากว่าจะจัดซื้อจัดจ้างสิ่งของใดก็ตาม ถ้าสิ่งของนั้นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ผลิตและอยู่ในคุณภาพเดียวกันกับที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐควรจะให้มีการจัดซื้อจัดจ้างจากวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยไม่ต้องประมูล สำหรับภาคเอกชนควรจะต้องส่งเสริมว่าถ้ามีสินค้าของวิสาหกิจเพื่อสังคมเทียบกับสินค้าอื่นทั่วไป ในคุณภาพเดียวกัน และราคาเดียวกันควรส่งเสริมให้มีการซื้อสินค้าจากวิสาหกิจเพื่อสังคม นอกจากนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการซื้อขายสมัยใหม่
- 10 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมควรจะได้มีดำริที่จะจัดทำแอปพลิเคชันขึ้นเพื่อรวบรวมสินค้าวิสาหกิจเพื่อสังคมทั่วประเทศ โดยมีแผนที่เดินทางไปยังวิสาหกิจเพื่อสังคม ถ้าหากว่าได้เดินทางไปยังวิสาหกิจเพื่อสังคมเห็นผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจเพื่อสังคมและพอใจสามารถทำธุรกิจอีคอมเมิร์ซ (e-Commerce) ได้ เพราะฉะนั้น ถ้ามีการสร้างแอปพลิเคชัน เช่น แอปพลิเคชันผลิตภัณฑ์
- 15 แอปพลิเคชันแผนที่ แอปพลิเคชันอีคอมเมิร์ซขึ้นจะทำให้วิสาหกิจเพื่อสังคมก้าวไปสู่ตลาดได้ง่าย การทำแอปพลิเคชันนี้ไม่ใช่เรื่องยาก สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) อาจจะทำจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งพร้อมที่จะสนับสนุน ถ้ามีแอปพลิเคชันนี้สามารถเข้าถึงช่องทางการซื้อขายของออนไลน์ และสะดวกในการดูรายการผลิตภัณฑ์และมีแผนที่นำทางไปยังแหล่งผลิตวิสาหกิจเพื่อสังคมว่ามีที่ไหนบ้าง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นข้อเสนอที่ผมอยากจะสนับสนุนการทำงานที่ยอดเยี่ยมของคณะกรรมการการลงทุน
- 20 และเศรษฐกิจฐานราก และหวังว่าคงจะเป็นประโยชน์ในการเติมเต็มให้รายงานฉบับนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านอภิชาติ โตดิลกเวชช์ ครับ

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

- 25 กระผม นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ สมาชิกวุฒิสภา ต้องขอบคุณคณะกรรมการการพาณิชย์

๓๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๒๓/๒

และการอุตสาหกรรม ผมถือว่าได้ทำงานวิจัยที่มีคุณภาพดีฉบับหนึ่ง เป็นตัวอย่างของ

คณะกรรมการหลายคณะ เรื่องแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมฉบับนี้

5 ผมจะไม่แตะสิ่งที่ท่านได้เสนอในรายงาน แต่พยายามจะกล่าวถึงอีกมิติหนึ่ง

ในฐานะที่ผมได้มีส่วนร่วมในการทำเรื่องนี้ระยะเวลา ๓ ปี ขณะที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการพัฒนา

ชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ และปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รัฐบาลได้ออกแผนแม่บท

เพื่อสร้างวิสาหกิจเพื่อสังคม และในปี ๒๕๕๔ มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และปี ๒๕๖๒

ได้มีการร่างพระราชบัญญัติขึ้น โดยวุฒิสภาแห่งนี้ ผมรับนโยบายจากรัฐบาลในสมัยนั้น คือ

10 ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ เรามีโครงการที่เรียกว่า “สานพลังประชารัฐ” ผมเป็นเลขานุการร่วมภาครัฐ

ในการทำเรื่องเศรษฐกิจฐานราก สิ่งที่ชี้ คือ คอนเซปต์ (concept) หรือไอเดีย (idea)

เริ่มที่ประเทศบังคลาเทศ คือ ศาสตราจารย์มุฮัมหมัด ยูนุส ที่ได้รับรางวัลโนเบลไพรซ์

(Nobel Prize) แล้วไปเติบโตที่ประเทศอังกฤษ ในงานวิจัยมีจำนวน ๗๐,๐๐๐ กว่าแห่ง

ผมเริ่มกังวลว่าจะมาตายที่เมืองไทยหรือไม่ เนื่องจากพอเห็นข้อมูลที่ท่านบรรยายบอกว่า

15 จำนวน ๒๖๘ แห่ง ผมตัดเอา จำนวน ๗๖ แห่ง ที่ตั้งขึ้นทั่วประเทศ ในฐานะเลขานุการร่วมภาครัฐ

หักออกไปคงเหลือ ๑๙๒ หาดด้วย ๖ ปี เท่ากับว่าขณะนี้วิสาหกิจเพื่อสังคมเกิดขึ้นปีละ ๓๒ แห่ง

แล้วเมื่อไรจะถึง ไม่ต้องเอาอย่างประเทศอังกฤษ ที่มีจำนวน ๑๐,๐๐๐ แห่ง เกิดขึ้นในประเทศไทย

หรือไม่ ผมไม่ค่อยมั่นใจ วันนี้มีเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายเริ่มเห็นแสงสว่าง และหลายท่าน

คงจะได้เต็มเต็ม แต่สิ่งที่ผมเน้นย้ำ คือ เรื่องศักยภาพของแนวความคิดนี้ วิสาหกิจเพื่อสังคม

20 ตรงกับสังคมไทย ประกอบด้วย ๒ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การแข่งขัน ผมว่าในประเทศนี้หรือทั้งโลกไม่มีประเทศไหนที่สู้

เรื่องการแข่งขัน สังคมแห่งการแข่งขันต้องเกิดขึ้นในประเทศไทย เพราะฉะนั้น วิสาหกิจเพื่อสังคม

สอดคล้องกับแนวคิดนี้

เรื่องที่ ๒ การให้แรงจูงใจหรืออินเซนทิฟ (incentive) คือ การยกเว้นภาษี

25 ซึ่งมีจำนวนมาก ผู้ลงทุนได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ วิสาหกิจเพื่อสังคมที่เป็นนิติบุคคลลดภาษีเป็นศูนย์

และยังมีกองทุนต่าง ๆ เพิ่มขึ้น รวมถึงอีบิวดิง (e-Bidding) คงไม่มีแล้ว เพราะจะใช้วิธี

เฉพาะเจาะจงสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือเอสอี (Social Enterprise : SE) เรียกว่าเป็นแต้มต่อ เพราะฉะนั้น ใครที่ทำวิสาหกิจเพื่อสังคมแล้วผมว่าไปต่อไม่ได้ น่าจะมีปัญหาในเรื่องการทำธุรกิจ

5 ผมเรียนว่าจุดตายของวิสาหกิจเพื่อสังคมมีเรื่องเดียวที่ท่านรวบรวมมาทั้งหมด ผมเห็นด้วย แต่มิเพียง ๑ เรื่องที่สำคัญ ถ้าท่านไม่แก้ไขไปต่อไม่ได้แน่นอน เป็นงานวิจัยที่ผมโค้ด (code) มา และเป็นปัญหาใหญ่ของวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งขาดทักษะในการบริหารธุรกิจ การบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย ๓ เรื่อง ดังนี้

๑) การสร้างโมเดล (model) ทางธุรกิจ วิสาหกิจเพื่อสังคมทุกแห่งมี
10 และทำเก่งด้วย

๒) เปลี่ยนพฤติกรรมและความเชื่อของผู้ผลิต ความเชื่อของวิสาหกิจ เพื่อสังคมยังเปลี่ยนไม่ได้ คนทำงานวิสาหกิจเพื่อสังคมไม่มีความเชื่อเรื่องเหล่านี้ ผมเห็นหลายแห่ง ที่เป็นลักษณะนี้

๓) สร้างความเชื่อของผู้บริโภค ถ้าสร้างความเชื่อของผู้บริโภคไม่ได้
15 ท่านก็ไปต่อไม่ได้

ผมเรียนว่าพอทำ ๓ ปี เรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือเอสอี โททอปผ่านมา ๑๖ ปี สร้างรายได้ไม่เกิน ๑ แสนล้านบาท แต่ผมนำแนวคิดของเอสอีไปทำในเรื่องโอทอป คือ ผมตั้งบริษัท ก๊อบปี้ ตั้งบริษัท โอทอป อินเทอร์เน็ตเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด มีโฮลดิ้ง (holding) คือ บริษัทแม่และมีบริษัทลูก ๗๖ จังหวัด ตั้งภายใน ๑ ปีเหมือนกัน เพราะชาวบ้าน
20 ขายของไม่เป็น แต่ชาวบ้านด้วยกันช่วยเหลือกันได้ เราตั้งบริษัท โอทอป อินเทอร์เน็ตเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ท่านเชื่อหรือไม่ ระยะเวลา ๑ ปี ยอดโอทอป จำนวน ๑๙๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ใน ๘๐,๐๐๐ กลุ่มทั่วประเทศ ขณะนี้ยอดจำหน่ายสินค้าโอทอปจะแตะที่จำนวน ๓ แสนล้านบาท เพราะฉะนั้น ผมนำเรียนว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมไปก๊อบปี้ทำโอทอป รูปแบบคล้ายกันหมด ๗๖ จังหวัด และ ๑ โฮลดิ้ง ประเด็นสำคัญต้องแก้ไขปัญหา ๑ เรื่อง คือ ทักษะในเรื่องการประกอบธุรกิจ

25

๑. ประมวลผลการดำเนินงาน

๑.๑ หน่วยงานที่เป็นตัวขับเคลื่อน กลไกขับเคลื่อน คือ สำนักงานส่งเสริม

5 วิสาหกิจเพื่อสังคม จะต้องสังเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงาน จำนวน ๒๖๘ แห่ง ประเภทไหน เป็นเอ (A) บี (B) ซี (C) มีจุดเด่นหรือมีอุปสรรคอะไรที่ต้องแก้ไข ถ้าจำแนกไม่ได้จะพัฒนาต่อไม่ได้

๑.๒ การรวมตัวเป็นองค์กรหรือเครือข่าย มีหลายท่านเสนอแล้ว ถ้าจุดแข็ง
ของเอสอี ๗๖ จังหวัด ผมรู้แล้วว่าเครือข่าย เพราะโทรศัพท์สั่งสินค้าข้ามจังหวัด ข้ามอำเภอได้
ทั้งหมด ในประเทศไทยจะโยกสินค้าไปที่ไหนก็ได้ แต่ถ้าไม่ใช่ประโยชน์ของเครือข่าย ผมเสียดาย
10 ที่จุดแข็งถูกทิ้งไป

๑.๓ นวัตกรรมและความเป็นไปได้ทางธุรกิจ คือ ท่านต้องประมวลผลวิเคราะห์
ออกมา การดำเนินงานที่ผ่านมา ๗ ปี หรือ ๑๕ ปี ถ้านับถึงปี ๒๕๕๒ ว่ามีจุดแข็งและกระบวนการ
ธุรกิจทำอย่างไร

๒. พัฒนาต่อเติมขบวน สร้างงานในข้อต่อต่าง ๆ ที่ท่านมีความคิดเห็นว่า
15 เป็นอุปสรรค ยกตัวอย่าง ขณะนี้งานโอท็อปและเอสอีมี ๔ เรื่องที่ส่วนราชการทำอยู่แล้ว
เราไม่ต้องทำ คือ

๒.๑ ภูมิปัญญา

๒.๒ วิจัยและนวัตกรรม

๒.๓ นิโปรดักต์ (new product)

20 ๒.๔ มาตรฐานคุณภาพ

ทั้ง ๔ เรื่องนี้ท่านไม่ต้องให้เอสอีเข้าไปแตะ เพราะรัฐส่งเสริมอยู่แล้ว
งบประมาณมากมาย สิ่งที่ต้องทำ ๒ เรื่องเท่านั้น คือ

๑) สเกลอัป (scale up) ผู้ประกอบการมืออาชีพ ออนเทอร์เพรเนอร์
(entrepreneur) ที่บอกอยู่แล้ว โซเชียลออนเทอร์เพรเนอร์ (social entrepreneur)

25 หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม

- ๒) ถ้าท่านได้ผู้ประกอบการมืออาชีพแล้วเป็นจุดอ่อนที่ผมชี้แล้วว่า เขาทำธุรกิจไม่เป็น เป็นบริษัทถ้าทำธุรกิจไม่เป็นไปต่อไม่ได้ และนิวเอสเคิร์ฟ (New S-Curve) ถ้าไปต่อได้
- 5 จะต้องสร้างรายได้แบบก้าวกระโดด
๓. ชี้ให้เห็นจุดเปลี่ยนทางสังคม หลายท่านพูดแล้ว จุดเปลี่ยนทางสังคม เนื่องจากเอสอีไม่สามารถเดินได้ด้วยตัวเอง ต้องเป็นที่ยอมรับในสังคม ในชุมชนนั้น ๆ เพราะฉะนั้น ถ้าท่านทำให้เอสอีเป็นที่ยอมรับของสังคมไม่ได้จะเหมือนเตี้ยอ้อมค้อม ไปต่อไม่ได้ เพราะท่านยังเอาตัวไม่รอด
- 10 ๔. กลไกการขับเคลื่อน จะตรงไปที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม
- ข้อเสนอแนะ
- ประเด็นที่ ๑ รณรงค์ให้บริษัทและประชาชนซื้อของจากเอสอี ผมไม่ทราบว่า
- 15 ได้ดำเนินการหรือไม่ ปลอ่ยให้รณรงค์เองคงไม่ไหว เพราะต้องสร้างภาพลักษณ์ทั้งประเทศ
- ประเด็นที่ ๒ สร้างกิจกรรมมีตติ้งเพลซ (meeting place) ให้เอสอี
- ได้พบปะแลกเปลี่ยน คนที่เก่งจะอ้อมน่องไปด้วย น้องไม่เก่งก็ดูที่เป็นเพื่อน
- ประเด็นที่ ๓ รณรงค์คอนเซปต์โซเซียลแวลู (concept social value)
- สู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและภาคเอกชน มีคนพูดไปแล้ว
- ประเด็นที่ ๔ ช่วยปรับเปลี่ยนหรือมุ่งเป้าไปที่ภาคเอกชนรายใหญ่ ซึ่งทำซีเอสอาร์
- 20 เป็นปกติอยู่แล้ว ทำให้มาก่อตั้งเอสอีได้หรือไม่ จากซีเอสอาร์เป็นเอสอี ยกตัวอย่างเช่น สารีกาโมเดล ของบริษัทยักษ์ใหญ่ หรือบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี วิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมีบริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด เป็นสปอนเซอร์ (sponsor) รายใหญ่ อย่างนี้เป็นต้น
- ถ้าท่านให้คนปกติหรือคนที่แข็งแรงน้อยมาทำเอสอีไม่มีทางเกิด เพราะไม่เก่งเรื่องการบริหารธุรกิจ
- เพราะฉะนั้น ต้องนำบริษัทยักษ์ใหญ่หรือบริษัทที่มีความพร้อมลงมาทำ เพราะว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- 25 ด้านการทำธุรกิจอยู่แล้ว ถ้ามีเงินลงมาทำซีเอสอาร์ต้องอยากทำเอสอี เพราะว่าเป็นเรื่องบริหารจัดการธุรกิจ

ผมหวังว่าสิ่งที่นำเสนอทั้ง ๔ ประเด็น ขอความกรุณาท่านไปพิจารณา และน่าจะเติมเต็มในรายงานการศึกษาฉบับนี้ได้มากพอสมควร ขอบพระคุณครับ

- 5   ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญ พลเอก สรวุฒิ ชลออยู่ ครับ
                           พลเอก สรวุฒิ ชลออยู่ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม พลเอก สรวุฒิ ชลออยู่ สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตอภิปรายรายงานการพิจารณาการศึกษา
 เรื่อง แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม
 วิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ของคณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม
- 10   ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะกรรมการที่ได้จัดทำเอกสารไว้อย่างดีมาก เป็นเอกสารหรืองานวิจัย
 ที่สมบูรณ์ ได้อ่านในเอกสารขออนุญาตเพิ่มเติมในประเด็นที่กล่าวถึงแนวทางภาครัฐ ภาคเอกชน
 และภาคประชาชน วิสาหกิจเพื่อสังคมควรจะเพิ่มในกลุ่มอุตสาหกรรมหรือกลุ่มพลังงานใหญ่
 ในพื้นที่หลัก เช่น อีอีซี (Eastern Economic Corridor : EEC) เป็นต้น วิสาหกิจเพื่อสังคม
 ในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีทั้งหมด ๖๒ นิคมอุตสาหกรรม กระจายเป็นกลุ่มใหญ่
- 15   ประมาณ ๑๘ - ๑๙ จังหวัด และเป็นโครงการใหญ่ควรมีแนวทางสนับสนุน ซึ่งในสารบัญช้อมูล
 จากวิสาหกิจเพื่อสังคม จากหน่วยงานต่าง ๆ ควรจะเพิ่มการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยด้วย
 โดยเฉพาะในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ได้ดำเนินการวิสาหกิจเพื่อสังคมตั้งแต่ปี ๒๕๖๒
 ระหว่างกระทรวงพลังงานและกระทรวงอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 รวบรวมบริษัทขนาดใหญ่ด้านพลังงาน ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
- 20   กลุ่มบริษัทในเครือเอสซีจี (SCG) กลุ่มบริษัท บีแอลซีพีเพาเวอร์ จำกัด (BLCP Power Limited)
 หรือกลุ่มบริษัท ๕ ดาว ประเทศไทย หรือบริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินการ
 อยู่แล้ว ขออนุญาตเอยนาม ตามที่ท่านอภิชาติ โตดิลกเวชช์ ได้อภิปรายเมื่อสักครู่
 แต่ประเด็นของผมขอฝากเพิ่มเติม คือ การเพิ่มพื้นที่อุตสาหกรรมและกลุ่มพลังงาน จะสนับสนุน
 อย่างไร
- 25   นอกเหนือจากภาคประชาชน ขอบพระคุณมากครับ
                           ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณ พลเอก สรวุฒิ ชลออยู่ ต่อไปขอเชิญ
 ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
- 5 กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม และคณะอนุกรรมการการลงทุนและเศรษฐกิจฐานรากที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ เป็นการชี้จุดและกระตุ้นให้สังคมในวงกว้างได้รับทราบและหันมาสนใจเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคม
- ประเด็นที่ ๑ รายงานฉบับนี้ที่คณะทำงานได้รายงาน และหลายท่านได้กล่าวถึง สิ่งที่มีมองเห็นยังติดกรอบอยู่ในส่วนของภาครัฐ ยังติดยึดที่จะรื้องบประมาณและการสนับสนุน
- 10 จากภาครัฐซึ่งเป็นเรื่องยาก จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและจากการศึกษาเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคม พบว่า ถ้าครั้งใดหรือคราใดที่รื้อฟิงฟิงภาครัฐสิ่งที่จะเกิดขึ้น คือ องค์กรถูกจัดตั้งเกิดขึ้นเร็ว แต่ตายเร็ว เพราะจัดตั้งขึ้นตามงบประมาณ เมื่องบประมาณไม่เพียงพอก็ล้มไป สมัยเป็นนักเรียน เหมือนเราเลี้ยงแบคทีเรียในหลอดแก้ว อาหารมีมากแบคทีเรียก็เจริญเติบโต พออาหารหมด
- แบคทีเรียก็ตาย ลักษณะแบบนี้มีให้เห็นเป็นประจำ
- 15 ประเด็นที่ ๒ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือแหล่งเงินกู้เข้าถึงยาก ธนาคารพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยหรือเอสเอ็มอีแบงก์จะมารายงานบอกว่า
- ขาดทุนในหลายส่วน ทั้งผู้ประกอบการหลายบริษัท และหลายองค์กร เช่นเดียวกันผมเป็นลูกค้า ของเอสเอ็มอีแบงก์ ผ่านโครงการสำคัญของรัฐบาลกว่าจะได้กู้เงินระยะเวลา ๔ - ๕ ปี
- ธุรกิจดำเนินต่อไปแล้วซึ่งไม่ทันการ เพราะฉะนั้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นคือเข้าถึงแหล่งเงินยากจึงไม่เติบโต
- 20 เข้าขายเหมือนบอนไซ (bonsai) เป็นต้นไม้อยู่ในกระถาง เป็นปลาทองอยู่ในขวดโหล เป็นนกอยู่ในกรงทอง
- ขออนุญาตเสนอแนะเพิ่มเติมอีกมุมมองหนึ่งที่อยากจะให้เห็น คือ การพึ่งตนเอง ของภาคประชาชนซึ่งอยู่ในเศรษฐกิจฐานรากแล้วลุกขึ้นมาทำซีเอสอาร์และทำเอสอี
- ผมกำลังกล่าวถึงวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีการรวมตัวกันในชุมชน เป็นกลุ่มองค์กรไม่ว่าจะเป็นวิสาหกิจ
- 25 ชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แต่ที่ผมถนัดคืองานเกษตร ยกตัวอย่าง เรื่องการเกษตรส่วนมากเป็นการแปรรูปวัตถุดิบขั้นต้นหรือการแปรรูปอาหาร ซึ่งเป็นวัสดุทางการเกษตร เป็นอิมแพกต์ (impact) โดยตรงต่อเกษตรกร และเป็นผู้ผลิต
- ในชั้นปฐมภูมิ โดยยึดหลัก ๔ มิติ ดังนี้

๘๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กรกฎาคม ๒๕/๒

- 5 มิติที่ ๑ ด้านสุขภาพ สุขภาพของผู้ผลิตและสุขภาพของผู้บริโภคจะต้องเชื่อมโยงกัน
- 5 มิติที่ ๒ ด้านสิ่งแวดล้อม สินค้าเกษตรที่ดีจะนำไปสู่อาหารที่ดี ต้นทางในการผลิตจะต้องผลิตภายใต้หลักการที่ส่งเสริมระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในแปลงผลิตที่สมบูรณ์ คือ อิงวิถีทางธรรมชาติให้มากที่สุด ไม่มีการเร่ง ไม่มีการชะลอ ซึ่งหมายถึงจะต้องใช้สารเคมีเป็นเคมีภัณฑ์ ไม่ใช่ชีวภัณฑ์
- 10 มิติที่ ๓ ด้านความเป็นธรรม ที่จะสอดคล้องในเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคม
- 10 ความเป็นธรรมสำหรับใคร ความเป็นธรรมระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม ความเป็นธรรมระหว่างคนกับคน ความเป็นธรรมที่เป็นองค์รวมของการอยู่ร่วมกันด้วยความหลากหลายอย่างมีความสุข คือ หลักของความเป็นธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคุณภาพหรือราคาจะต้องอยู่ภายใต้ความเป็นธรรมหรือความยุติธรรมต่อกันทุกฝ่ายในทุกมิติโดยองค์รวม
- 15 มิติที่ ๔ ด้านความใส่ใจ ต้องมีความใส่ใจทุกระบวนการ ขั้นตอนในกลุ่มที่เป็นผู้ผลิต ผู้แปรรูป ผู้จำหน่าย และผู้บริโภค ผู้บริโภคต้องให้ความใส่ใจย้อนกลับมาในทุกระบวนการจนกระทั่งกลับมาถึงผู้ผลิตหรือเกษตรกรในระดับปฐมภูมิ
- 20 เมื่อทราบหลักการด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเป็นธรรม และด้านความใส่ใจ ครบทั้ง ๔ มิติแล้วจะต้องมาดูว่าทำอย่างไร เรื่องนี้แทบจะไม่ต้องไปขอทุนจากแหล่งทุนใด และเข้าถึงแหล่งเงินกู้ เกษตรกรในระดับเบื้องต้นสามารถลงขันกันได้
- 20 ไม่ใช่หลักแสนบาท ไม่ใช่หลักล้านบาท แต่หลักสิบล้านบาทที่รวมตัวกัน แล้วสร้างองค์กรของเขาขึ้นมา เมื่อได้ครบทั้ง ๔ มิติแล้วต้องมีตัวชี้วัดและการประเมิน จะต้องมียุทธศาสตร์กลางหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งขึ้นมาทำการประเมินมาตรฐานของวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งในต่างประเทศได้มีการจัดทำเรียกว่า แฟร์เทรด (fair trade) ซึ่งจะรู้จักในหลายชื่อ เป็นเซอร์ทิไฟบอดี (certify body) จะเข้ามาประเมิน ไม่ว่าจะเป็นอีโคเซอร์ส (ecocert) ไม่ว่าจะเป็นแฟร์ทีเอสเอ (Fair Trade Sustainability Alliance : Fair TSA) เมื่อเข้ามาประเมินแล้วจะเกิดค่าส่วนต่าง
- 25 ค่าส่วนต่างในที่นี้ ยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ๑. ราคาสินค้าปกติ ราคาไม่สูงมาก

๒. ผู้ซื้อเห็นหลักการและมีการรับรองอย่างชัดเจนจากเทิร์ดปาร์ตี้ (third party) ทั้ง ๔ มิติดังกล่าว
ยอมจ่ายแพงกว่า เพื่อให้เงินก้อนที่ ๒ ที่จ่ายแพงกว่าปกติได้ย้อนกลับมาที่ชุมชน ย้อนกลับมาแล้ว
5 เป็นธุรกิจเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม ย้อนกลับมาในรูปแบบไหน ชุมชนนั้นไม่ได้อยู่ในลักษณะ
ที่จะต้องแบมือรอรับ รอขอ ชุมชนจะต้องมีโปรเจกต์ (project) เป็นของตัวเอง เช่น เงินที่กลับมา
เรียกว่าเงินพรีเมียม (premium) จะกลับมาในลักษณะอย่างไร เป็นโปรเจกต์ด้านสุขภาพ
ด้านสวัสดิการของชุมชน ด้านการศึกษา ลูกหลานของคนในชุมชน จะเป็นเรื่องวัฒนธรรม
ประเพณี หรือเรื่องเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อนำกลับไปส่งเสริมการผลิตให้เจริญเติบโตยิ่งขึ้น
10 เราจะส่งเสริมได้โดยไม่ต้องจ่ายเงินสักบาท เราในที่นี้หมายถึงภาครัฐ
ภาครัฐจะต้องมีมาตรการ ดังต่อไปนี้
๑. มาตรการดอกเบี้ยพิเศษ ถ้ากรณีมีการกู้เงินจากสถาบันการเงินไม่ว่าจะเป็น
เอสเอ็มอีแบงก์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารอื่น
ของรัฐ เป็นต้น
  - 15 ๒. มาตรการภาษี ธุรกิจเพื่อสังคมต้องได้รับการยกเว้นภาษีหรือเสียภาษี
ในอัตราพิเศษต่ำกว่าธุรกิจทั่วไป เพราะธุรกิจเพื่อสังคมทำมากกว่าการเสียภาษี คือ
การเข้าไปช่วยเหลือชุมชน สังคม และท้องถิ่น
  ๓. มาตรการพิเศษในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ลักษณะนี้ถ้าเป็นชิ้นงาน
เป็นงานก่อสร้าง เครื่องจักรกล หรืองานต่าง ๆ แต่ถ้าชิ้นบัญชีนวัตกรรมได้จะยกเว้น
20 ไม่ต้องมีการจัดซื้อจัดจ้างแบบไม่แข่งขันราคา สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้ อันนี้ก็เช่นเดียวกัน
เป็นนวัตกรรมหนึ่งที่เป็นระบบกลไกการบริหารจัดการ ไม่ใช่นวัตกรรมที่เป็นชิ้นเป็นอันออกมา
ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการพาณิชย์
และการอุตสาหกรรม ท่านประธานคณะกรรมการการกองทุนและเศรษฐกิจฐานราก
ท่านคณะทำงาน กรุณาใส่ไว้ในรายงานเพื่อให้รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องได้อ่านและหันมาส่งเสริมชุมชน
25 เศรษฐกิจเพื่อสังคมและวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างแท้จริง คำตอบอยู่ที่หมู่บ้าน ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 5 ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ขอเชิญประธานคณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรมชี้แจงครับ

นางอภิรดี ตันตราภรณ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ขอบคุณท่านประธาน และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านที่กรุณาอภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะผู้จัดทำจะได้นำรายงานฉบับนี้ไปปรับปรุง
10 รวมทั้งไฮไลต์ (highlight) ไว้ในข้อเสนอเพื่อนำเสนอไปยังรัฐบาลต่อไป ขอบคุณทุกท่านค่ะ

ประธานวุฒิสภา : มีกรรมการท่านใดยังติดใจการชี้แจงของคณะกรรมการหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุม ได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ของคณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุม
เห็นด้วยกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรี
20 เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการ ขอบคุณคณะกรรมการการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม และผู้ชี้แจง
จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๒

- 25 ๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง สร้างเสริมสุขภาวะ ป้องกันก่อนรักษา
ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว

- ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)
- 5 ประธานวุฒิสภา : ในการพิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้ คณะกรรมการ
การสาธารณสุขได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอก ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการสร้างเสริม
สุขภาพะ ป้องกันก่อนรักษา เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้
๑. รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กันตชูเวสศิริ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายไพโรจน์ เสาแก้ว อนุกรรมการ
- 10 นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์
(Power Point) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมขออนุญาต
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญประธานคณะ
กรรมการ
การสาธารณสุขหรือผู้แทนแถลงรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา
- 15 (ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)
นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเจตน์ ศิรธรานนท์
ในฐานะประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ขอแถลงภาพรวมรายงาน
การพิจารณาศึกษา เรื่อง สร้างเสริมสุขภาพะ ป้องกันก่อนรักษา ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้
- 20 การมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้เซลล์ (cell)
และอวัยวะภายในร่างกายมีความสมบูรณ์ แข็งแรง และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด
โดยองค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า “สุขภาพ” หมายถึง สุขภาพที่สมบูรณ์
ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม อีกทั้งการดำรงชีวิตอยู่ ไม่ใช่เพียงแค่ปราศจากโรค
หรือทุพพลภาพเท่านั้น นอกจากนี้ สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงการที่บุคคลจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 25 ปัจจุบันสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพที่เรียกว่า การเปลี่ยนผ่านทางวิทยาการระบาด
ประเด็นสำคัญของการเปลี่ยนผ่าน คือ สาเหตุของความเจ็บป่วยและการเสียชีวิตส่วนใหญ่

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ภิญญดา ๒๖/๓

- เปลี่ยนจากโรคติดเชื้อมาเป็นโรคไม่ติดเชื้อ ซึ่งเป็นโรคที่เกิดจากพฤติกรรมของมนุษย์ รวมถึง
- 5 การเสื่อมสภาพตามธรรมชาติของอวัยวะภายในร่างกาย การเปลี่ยนผ่านนี้ทำให้หน่วยงานที่ดูแลสุขภาพหันมาให้ความสำคัญกับพฤติกรรมสุขภาพมากขึ้น เริ่มตั้งแต่การบริโภคอาหารไปจนถึงการออกกำลังกาย การพักผ่อน และการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ทั้งนี้ การสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรค การสร้างองค์ความรู้และการสร้างความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งเชิงนโยบาย และนำลงสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง เป็นการลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยปกป้องด้านสุขภาพ
- 10 ลดอัตราการเจ็บป่วยและอัตราการตายที่เป็นภาระโรคของประเทศ รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศชาติและครัวเรือน ทั้งนี้ ขออนุญาตท่านประธานให้ นายพิศาล มาณวพัฒน์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการการสาธารณสุข ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันก่อนรักษา เป็นผู้นำเสนอเนื้อหาอันเป็นสาระสำคัญของรายงานฉบับดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไปครับ
- 15 ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ครับ

- นายพิศาล มาณวพัฒน์ (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายพิศาล มาณวพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ
- 5 ประธานคณะอนุกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันก่อนรักษา รัฐบาลที่ผ่านมา และรัฐบาลชุดนี้ต่างให้ความสำคัญกับงานป้องกันก่อนรักษาทั้งสิ้น เป็นฉันทามติของวงการแพทย์ เป็นเรื่องที่ต้องคัดค้านมายังโลกแนะนำทุกประเทศเพราะค่าใช้จ่ายในการป้องกันย่อมถูกกว่า
- ดีกว่าการรักษา ระยะเวลา ๔ ปีที่ผมทำงานร่วมกับนายแพทย์เจตน ศิริธรานนท์
- 10 ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข ศึกษาดูงานในพื้นที่ทั่วประเทศ เป็นที่ชัดเจนว่า โรงพยาบาลต่าง ๆ มีภาระในการรักษามากมาย สรุปว่านโยบายป้องกันก่อนรักษาเป็นนโยบาย ที่สำคัญ แต่รอการปฏิบัติอย่างจริงจัง โรคที่คร่าชีวิตคนไทยมากที่สุดร้อยละ ๗๔ ของผู้เสียชีวิต
- ในแต่ละปี คือ โรคเอ็นซีดี (Non-Communicable Diseases : NCDs) หรือโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือด โรคเบาหวาน โรคทางเดินอาหาร ในแต่ละปีมีผู้เสียชีวิต
- 15 จำนวน ๔ แสนคน เศรษฐกิจสูญเสีย จำนวน ๑.๖ ล้านล้านบาท ถ้าย้อนกลับไปโรคติดต่อไวรัส โควิด ๒๐๑๙ ที่มีความตื่นตระหนก ต้องทุ่มสรรพกำลังมากมายในระยะ ๓ ปีแรก ใช้งบประมาณ
- จำนวน ๔ แสนกว่าล้านบาท แต่ผู้เสียชีวิตแค่หลักหมื่นเท่านั้น เฉพาะโรคมะเร็งผู้ป่วยใหม่ ปีละ ๑๓๙,๐๐๐ กว่าคน เสียชีวิตปีละ ๘๔,๐๐๐ คน เพราะฉะนั้น ความสูญเสียและภาวะวิกฤติ
- เห็นได้อย่างชัดเจน แต่เกิดขึ้นจนเรารู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติ ไม่มีแนวโน้มที่จะลดลงแต่อย่างใด
- คณะอนุกรรมการจึงได้นำเสนอในคณะกรรมการการสาธารณสุข
- 20 ข้อเสนอแนะด้านนโยบายต่อรัฐบาล
๑. จัดตั้งงบประมาณเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเอ็นซีดีเป็นการเฉพาะ โดยกระทรวงสาธารณสุข กำหนดผู้บริหารและกรมเพื่อเป็นเจ้าภาพหลัก ขณะนี้มีหลายกรม กอง
- ต่างคนต่างทำ หรือทำซ้ำเสริมซึ่งกันและกัน แต่ข้อสำคัญที่สุด คือ กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการ
- 25 อาจจะมีคนบอกว่าตัวชี้วัดทางการแพทย์ใช้เวลา ๑๐ ปี ๒๐ ปี ถึงจะเห็นผล เช่น กรณีสาเหตุ ของการเป็นโรคมะเร็ง แต่ตัวชี้วัดที่คณะอนุกรรมการเสนอเป็นตัวชี้วัดที่เห็นผลได้ในปีงบประมาณ
- เดียวกัน เช่น ขนาดของรอบเอว ค่าดัชนีมวลกาย ค่าเฉลี่ยของชีพจร ค่าน้ำตาล ค่าโซเดียม ค่าไขมันในเลือด

๒. ยกระดับการรณรงค์ด้านหวาน เค็ม มัน ขอยกผลประโยชน์ให้กับ

ศาสตราจารย์กานทิณีจ กุลละวณิชย์ ขอเปลี่ยนจากหวาน มัน เค็ม เป็นหวาน เค็ม มัน

- 5 เพราะท่านบอกว่าเค็มมีความน่ากลัวกว่ามัน เพราะไขมันมีทั้งไขมันดีและไขมันไม่ดี ทุกคนรณรงค์และยกระดับ แต่สิ่งที่คณะอนุกรรมการย้ำเป็นพิเศษ คือ ลากให้ถึงโรคมะเร็ง เพราะผู้ป่วยที่ออกจากห้องแพทย์แล้วแพทย์บอกว่าเป็นความดันผู้ป่วยรู้สึกปกติ ถ้าแพทย์บอกว่าเป็นเบาหวานรับประทานยาก็ไม่รู้สึกอะไร แต่ถ้าใครเคยผ่านประสบการณ์ที่แพทย์บอกว่า คุณเป็นโรคมะเร็งต้องเริ่มการรักษา จิตตกไม่ใช่เฉพาะผู้ป่วย จิตตกทั้งครอบครัว เพราะฉะนั้น ถ้าการรณรงค์
- 10 จะกระชากความรู้สึกให้ได้ผลของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต้องลากโยงให้ถึงโรคมะเร็ง แพทย์จะบอกว่าไม่มีหลักฐานในเรื่องของหวาน มัน เค็ม เป็นที่ประจักษ์ว่าลากโยงถึงโรคมะเร็ง แต่ลากโยงถึงโรคมะเร็งเป็นที่ประจักษ์แล้ว วงการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคติดต่อยูเอสซีดีซี (United States Centers for Disease Control and Prevention : U.S. CDC) อยู่ที่นครแอตแลนตา ประเทศสหรัฐอเมริกา แกลงเตือนประชาชนอย่างชัดเจนว่า
- 15 น้ำตาลเกินมาตรฐานจะส่งผลให้น้ำหนักเกินทำให้เป็นโรคอ้วน เมื่อน้ำหนักเกินและเป็นโรคอ้วนจะเพิ่มความเสี่ยงในการเป็นโรคมะเร็งได้ถึง ๑๓ ชนิด เป็นโรคมะเร็งที่คนไทยเป็นกันมากที่สุด

๓. นำนโยบาย “สุขภาพดีมีเงินคืน” ลงสู่การปฏิบัติ เช่น กระทรวงการคลัง

- กรมที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องคิดจัดภาษีที่ทั้งดึงดูดและไม่สนับสนุนให้คนบริโภคอาหาร เครื่องดื่มที่เป็นประโยชน์กับสุขภาพได้เกณฑ์มาตรฐานหวาน เค็ม มัน หรือทำให้จ่ายค่าอาหาร เครื่องดื่ม
- 20 แพงขึ้นในสินค้า อาหาร เครื่องดื่มที่นำมาซึ่งโรคเอ็นซีดีสารพัดโรค ผมนึกต่อแม้กระทั่งว่า ขณะนี้ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๘ ถ้ารัฐบาลประกาศว่าสินค้าอาหารสำเร็จรูปหรือเครื่องดื่มใดก็ตามที่ได้มาตรฐานทางเลือกสุขภาพที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศ ท่านผู้ชมทางบ้านอาจจะเคยสังเกตสัญลักษณ์ทางเลือกสุขภาพอยู่ในทั้งเครื่องดื่มและอาหาร ถ้าเพื่อรัฐบาลประกาศว่าใครมีสัญลักษณ์เหล่านี้ในผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มรัฐบาลจะไม่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม รัฐบาลประเทศสิงคโปร์
- 25 เป็นผู้บริหารอัตราภาษีที่ทำให้ขนมปังที่เป็นแป้งสีขาว ซึ่งไม่มีประโยชน์กับสุขภาพให้มีราคาแพงขึ้น

- และขนมปังที่ทำจากธัญพืชมีราคาต้นทุนสูงขึ้นให้มีราคาค้าปลีกต่ำลง เป็นการใช้ขบวนการภาษี เพื่อลดรายจ่ายของรัฐบาลระยะยาวปีละ ๑.๖ ล้านล้านบาท และนโยบายสุขภาพดีมีเงินคืน
- 5 กระทรวงสาธารณสุขมีแอปพลิเคชันพร้อมแล้ว ลองปรับแอปพลิเคชันพร้อมให้เป็น แอปพลิเคชันสุขภาพดีมีเงินคืน ไม่ว่าจะเจ้าของแอปพลิเคชันจะเดินวันละกี่ก้าว จะวัดชีพจรแต่ละวัน ได้ค่าเฉลี่ยแต่ละเดือนเท่าไร เมื่อไปโรงพยาบาลตรวจค่าน้ำตาล ไขมัน โขเลียมในเลือดเป็นผลเท่าไร ก็ตาม แอปพลิเคชันจะคำนวณเป็นแต้ม แล้วแต่นี้รัฐบาลสามารถใช้เป็นเครื่องมือเวลาที่ยากจะ แจกเงินดิจิทัล อยากจะปรับเงินสวัสดิการ ผู้ว่าราชการจังหวัดอยากจะทำรายได้ของลอตเตอรี่
- 10 (lottery) มาตอบสนองชมรมผู้สูงอายุที่มีอัตราตัวเลขที่เป็นแต้มสะสมในเกณฑ์ที่กำหนดใช้ได้ทั้งสิ้น คณะอนุกรรมการมีการประชุมโดยมีการปรึกษาหารือกับผู้บริหารของเฮลท์โปรโมชันบอร์ด (Health Promotion Board) ของประเทศสิงคโปร์โดยตรงตลอดช่วงบ่าย ประเทศสิงคโปร์ ได้ทำแล้ว รัฐบาลแจกนาฬิกาแอปเปิ้ลวอทช์ (Apple Watch) และแจกเงินตามจำนวนการก้าวเดิน ของผู้สูงอายุที่สวมนาฬิกา มีแรงจูงใจอื่น ๆ อีกมากมาย จะให้แพทย์สั่งอาหารสุขภาพ
- 15 ที่ได้มาตรฐานหวาน เค็ม มัน แทนการสั่งยาลดโคเลียมในเลือด ลดไขมันในเลือด ลดน้ำตาลในเลือด ถ้าอยากจะทำก็ทำได้ทั้งสิ้น แล้วผมเชื่อว่าคนไข้อยากจะเลือกอาหารสุขภาพซึ่งไม่ได้หมายความว่า เป็นรสจืด อาหารสุขภาพ คือ อาหารที่รสดีและได้มาตรฐาน ซึ่งภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ปฏิบัติหน้าที่นี้อย่างเต็มที่โดยการส่งเจ้าหน้าที่ ไปให้ความรู้และให้คำแนะนำกับผู้ผลิตอาหารต่าง ๆ
- 20 ๔. การดูแลสร้างเสริมสุขภาพจะต้องเริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ เช่น ทารกในครรภ์ โรงเรียนอนุบาล ถ้าเผื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จะกรุณาใช้ประโยชน์จากอาหารสุขภาพและ มีรสชาติอร่อย เริ่มตั้งแต่เด็กเล็กหรือแม่ตั้งครรภ์ เพื่อจะทำให้เด็กคุ้นชินกับอาหารรสชาติดี ได้มาตรฐาน เจริญเติบโตขึ้นจะไม่เป็นโรคต่าง ๆ เหมือนที่เป็นอยู่ขณะนี้

๕. กระจายอำนาจ สนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนบริหารจัดการภารกิจป้องกันโรคเอนซีตีในพื้นที่ เช่น ตลาด โรงเรียน วัด ชมรมผู้สูงอายุ ผมได้กล่าวไปในข้อ ๔ แล้ว
- 5 ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่า ถ้าวัดผลในพื้นที่ เช่น ตลาด โรงเรียน วัด สมมติว่าวัดมีพระจำนวน ๔๐ รูป ลองนำเครื่องตรวจวัดโซเดียมของรองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กันทชูเวชศิริ ไปตรวจอาหารที่โรงทาน และสนับสนุนให้ผู้ประกอบอาหารปรุงอาหารให้อร่อยโดยไม่ต้องใส่เกลือหรือน้ำตาลมากเกินไป เราสามารถตรวจสุขภาพอนามัยพระทั้ง ๔๐ รูป ในช่วง ๖ เดือนว่ามีสุขภาพดีขึ้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ทั้งสิ้นและรอการปฏิบัติอยู่
- 10 ขอสรุปว่าในคณะอนุกรรมการได้รับประโยชน์อย่างมหาศาลจากอาจารย์ชั้นนำของโรงเรียนแพทย์ คือ รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กันทชูเวชศิริ จากโรงพยาบาลรามธิบดี มีผลงานการรณรงค์เรื่องอาหารเค็มเกินขนาด คือ ดอกเตอร์ นายแพทย์ไพโรจน์ เสาน่วม ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) คือ เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง
- 15 ผู้แทนอาวุโสของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย แพทย์หน้างานทั้งจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดสุพรรณบุรี และผู้แทนภาคประชาสังคม การขับเคลื่อนสุขภาพดีมีเงินคืน ป้องกันก่อนรักษา ผมคิดว่าประเทศไทยทำได้ ถ้าเฝ้างบประมาณและการบริหารจัดการเป็นองคาพยพเดียวกัน ขอกราบขอบพระคุณท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุขอีกครั้งหนึ่งที่กรุณาให้โอกาสคณะกรรมการ
- 20 และให้ความไว้วางใจบุคคลที่ไม่ใช่แพทย์ แต่เป็นเพียงคนไข้ที่ได้รับการรักษามานานเสนอเรื่องนี้ ขอขอบคุณท่านประธานครับ
- (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ทำหน้าที่ประธาน)
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปรายเชิญพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ครับ

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน วุฒิสภา กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นต้องออกตัวว่า
- 5 ในฐานะที่เป็นกรรมการการสาธารณสุขร่วมกับท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ และท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ได้เคยให้ความคิดเห็นไว้ในชั้นของคณะกรรมการบ้างแล้ว แต่ว่าวันนี้เป็นการนำเสนอ
- ในที่ประชุมวุฒิสภามีการถ่ายทอดออกอากาศไปทั่วประเทศ จึงคิดว่าการนำเสนอควรมี
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกวุฒิสภากับคณะกรรมการตามสมควร จึงขออนุญาตท่านประธาน
- วุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาในการร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อเติมเต็มเรื่องที่ท่านพิศาล มาณวพัฒน์
- 10 ประธานคณะอนุกรรมการได้ศึกษารายงานฉบับนี้ ขอชื่นชมและขอบคุณท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ซึ่งเป็นอดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านมีความสนใจ
- เรื่องสุขภาพอนามัย ระบบสาธารณสุขของประเทศไทย และเคยมีผลงานขณะที่ดำรงตำแหน่ง
- เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. การนำเสนอเรื่องนี้ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์
- และผู้ร่วมงาน คือ คณะทำงาน คณะอนุกรรมการ และที่ปรึกษา ซึ่งในเอกสารมีความสมบูรณ์
- 15 รอบด้านและประชาชนทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะสมาชิกวุฒิสภาพึงจะได้ศึกษา อย่างไรก็ตาม เมื่อเข้ามาสู่
- เรื่องที่มีการศึกษา ขออนุญาตที่จะอ้างถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการ
- สาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ
- การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญา
- 20 ด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด” รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ชัดเจนในหมวดหน้าที่ของรัฐว่า
- รัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพ เมื่อมาดูบทบาททุกส่วนที่เกี่ยวข้องว่า
- ให้ความสำคัญกับสิ่งที่เรียกว่า สร้าง นำ ช่อม มากน้อยเพียงใด การศึกษาของคณะอนุกรรมการ
- ชุดนี้จะให้คำตอบได้เป็นอย่างดีและให้ความสำคัญ โดยนำข้อเสนอแนะมาทั้งหมด ๘ ข้อ
- สิ่งที่กล่าวถึงเป็นเรื่องจริง ถ้าบอกว่าเรารู้อยู่แล้วก็ใช่ แต่เราไม่ตระหนัก ชิดเส้นใต้คำว่า
- 25 “เราไม่ตระหนัก” เพราะว่าประชาชนที่จะต้องรู้และทราบดี คือ บทบาทของรัฐที่ต้องส่งเสริม

- เรื่องสุขภาพน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับความเสี่ยงของประชาชน เราเผชิญกับสิ่งที่เรียกว่า
- “ภาวะโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง” จนเป็นสาเหตุของการเสียชีวิต ท่านพิศาล มาถนอมพัฒน์ นำเสนอ
- 5 โดยมีตัวเลขประมาณ ๔ แสนคนต่อปี ซึ่งเป็นตัวเลขที่เราจะอยู่นิ่งเฉยไม่ได้ เพราะฉะนั้น
- การศึกษาย่อมจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ ภาครัฐควรจะต้องนำไปปฏิบัติทั้งหมด ๗ ข้อ
- ซึ่งผมเห็นด้วยทุกข้อ ในข้อ ๒ เรื่องการรณรงค์ หวาน มัน เค็ม ใครจะคิดว่าเรื่องหวาน เค็ม มัน
- หรือหวาน มัน เค็ม ในที่สุดแล้วเป็นกฎหมายมีสภาพบังคับที่เกิดขึ้นแล้ว เรื่องของความหวาน
- คือ ภาษีความหวาน ซึ่งไม่น่าเชื่อ สมัยผมเป็นสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)
- 10 พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการรณรงค์เรื่องนี้ ในที่สุดรัฐโดยกรมสรรพสามิตได้ออกภาษีความหวานมาแล้ว
- เป็นขั้นบันไดให้บรรดาเครื่องดื่ม เครื่องดื่มชูกำลังหรือน้ำผลไม้ต่าง ๆ ที่บรรจุเป็นแพ็คเกจ
- (package) หรือเป็นขวดจะกำหนดปริมาณความหวานของน้ำตาลไว้ในประกาศของกรมสรรพสามิต
- และบังคับใช้แล้วเป็นขั้นบันไดในปี ๒๕๖๐ กำหนดว่า ถ้าน้ำตาลไม่เกินก็มีสิทธิรับการบรรจุ
- ๑๐๐ ซีซี เก็บภาษีเท่านี้ โดยจะเก็บภาษีตามขั้นบันไดทุก ๆ ๒ ปี ช่วงนี้อยู่ในช่วงที่ ๓ ผมจำตัวเลข
- 15 ไม่ได้ แต่จะบอกว่าเรื่องนี้ใช้จริง รัฐบาลที่แล้วให้ความสำคัญ เรื่องภาษีความหวาน สิ่งก็ตามมา
- คือ มีการสำรวจภาคการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมนำไปใช้ปรับปรุงสูตรเครื่องดื่มต่าง ๆ เช่น
- ชาเขียว น้ำผลไม้ต่าง ๆ น้ำอัดลม มีแพ็คเกจเขียนฉลากไว้ข้างขวด ว่ามีน้ำตาลอยู่เท่าไร
- ยอมรับว่ามีผล มีการบริโภคน้อยลง ภาษีมูลค่าเพิ่มเก็บได้น้อยลง แต่สิ่งที่ประชาชนได้คือความ
- ปลอดภัยจากการบริโภคความหวาน สิ่งที่ประชาชนรอ คือ ภาษีความเค็มมีการศึกษาเรื่องภาษีความ
- 20 เค็มโดยกระทรวงการคลังและกรมสรรพสามิต แต่ไม่รู้ว่าเป็นชะงักอยู่ที่ไหน ยังไม่คลอດออกมา
- หวังว่าภาษีความเค็มควรจะเกิดขึ้น แล้วต่อมาภาษีความมันอย่างน้อยรัฐได้เข้ามาช่วยดูแล
- ในเรื่องหนึ่งแล้ว คือ ทรานส์ (Trans) เรียกว่า ทรานส์แฟต (Trans Fat) รัฐบาลที่ผ่านมา
- มีการประกาศบังคับใช้แล้ว คือ อนุญาตให้นำเข้าทรานส์แฟต ซึ่งมีข้อมูลชัดเจนว่า
- มีผลอันตรายร้ายแรงทำให้เกิดโรคสารพัด ผมไม่ขยายความควรจะเกิดนานแล้วจนต่างประเทศ
- 25 เริ่มรณรงค์ให้เลิก เราก็ไปเลือกตามในที่สุดเลิกใช้ แต่สิ่งที่ผมอยากจะขยายความเพิ่มเติม

- นอกจากหวาน เค็ม มัน มีชนิดที่ ๔ คือ สารก่อมะเร็ง สารก่อมะเร็งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคเอ็นซีดี และมีอัตราการเสียชีวิตสูงมาก โดยมีผลการศึกษาชัดเจนว่าอาหารประเภทแป้ง ย่าง
- 5 ทำให้เกิดสารก่อมะเร็ง แต่อัตราการเกิดไม่ได้เกิดขึ้นในการรับประทานอาหารในวันนี้ แต่มีการรับประทานอาหารทุกวัน จำนวน ๓๖๕ วัน แล้วไม่ได้เกิดขึ้นปีหน้า ไม่ได้เกิดขึ้นปีถัดไป แต่อาจจะเกิดขึ้นอีก ๕ ปี ๑๐ ปีข้างหน้า หรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ ปัจจุบันทุกตรอก ซอก ซอย จะมีร้านหมูกระทะ
- ผมไม่อยากจะกล่าวถึงเป็นการขัดแย้ง ย้อนแย้งกับเรื่องของระบบเศรษฐกิจ เรื่องเศรษฐกิจในชุมชนเศรษฐกิจในครัวเรือน ผมขอฝากให้ฟังตระหนักว่าอาหารประเภทแป้ง ย่าง เมื่อมีความร้อนขึ้นมา
- 10 สัมผัสโดยตรงกับไขมันที่อยู่ในเนื้อสัตว์ ไม่ว่าจะเป็หมูหรืออาหารทะเล แต่น้ำมันหยดลง แล้วเกิดเป็นสิ่งที่เป็มลภาวะอย่างหนึ่งขึ้นไปสัมผัสกับเนื้อสัตว์ต่าง ๆ แล้วรับประทานเข้าไป บางคนรับประทาน ๓๖๕ วัน ตอนนี้เป็นบุฟเฟต์ (buffet) หาซื้อง่าย ๑๕๐ บาท ๙๙ บาท และรับประทานไม่อั้น บางบ้านกินทุกวัน เพราะว่าราคาถูก ผมขอฝากไปถึงท่านที่รับชม รับฟังอยู่ทางบ้านว่าหาข้อมูลเรื่องนี้ ข้อ ๓ ของคณะอนุกรรมการ คือ เฮลท์ลิเทอเรซี (health literacy) เมืองไทยยังห่างไกล
- 15 จากระบบความรู้ด้านสุขภาพในเรื่องสารก่อมะเร็งของหวาน มัน เค็ม มีคนจำนวนมากที่ไม่มีความรู้เอกสารของท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ประธานคณะอนุกรรมการที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ ผมเห็นด้วย ควรมืองค์กรกลางทำหน้าที่ติดตาม รวบรวม ตรวจสอบสถานะข้อมูล ข้อเท็จจริง และจัดทำสื่อ โดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายตามอายุ ความเสี่ยงและมีรายวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษา
- ปัจจุบันเรารู้ แต่รู้ไม่จริงก็เป็นโทษ ยิ่งไม่รู้ยิ่งเป็นโทษ เพราะฉะนั้น เฮลท์ลิเทอเรซีจะมาช่วย
- 20 ในเรื่องข้อมูลประชาชน ได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพราะหน้าที่ของรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ผมขอฝาก ๒ ข้อนี้สำคัญมาก ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม มีสมาชิกเพิ่มเติมหรือไม่ ขอเชิญท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน ครับ

- นายชาญวิทย์ ผลชีวิน : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม นายชาญวิทย์ ผลชีวิน สมาชิกวุฒิสภา ต้องกราบขอบพระคุณคณะกรรมการ
5 และคณะทำงานที่พิจารณาศึกษาเรื่องนี้ จริง ๆ แล้วมิติด้านสาธารณสุข ผมเห็นด้วย
แต่มิติของการป้องกันมีหลายรูปแบบส่วนมิติด้านการกีฬาที่จะต้องเสริมไปด้วยกัน
ผมขออนุญาตเล่าเรื่องเก่า แต่ว่าเป็นผลประโยชน์มหาศาลที่ประเทศชาติได้รับจนถึงทุกวันนี้
บิดาแห่งการรักษาท่านแรกของประเทศไทย คือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน
ท่านรักษาจนท่านกล่าวว่า รักษาไม่ไหวแล้ว ขออนุญาตออกจากกระทรวงสาธารณสุขไปอยู่
10 กระทรวงศึกษาธิการ แล้วไปจัดตั้งวิทยาลัยพลศึกษา เพื่อที่จะผลิตบุคลากรขึ้นมาป้องกัน
ทางด้านสาธารณสุข ท่านบอกรักษาไม่ไหวแต่ท่านจะช่วยป้องกัน เพราะฉะนั้น วิทยาลัยพลศึกษา
แห่งแรกเกิดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๔ ผลิตครูพลศึกษา ครูสุขศึกษาและครูนันทนาการ
ขออนุญาตเล่าเรื่องเพื่อเชื่อมโยงให้เห็นภาพชัดเจนจากปี ๒๕๑๔ จนถึงทุกวันนี้วิทยาลัยพลศึกษา
มีทั้งหมด ๑๗ แห่ง มีโรงเรียนกีฬารอบคลุมทั้งหมด ๑๓ แห่งทั่วประเทศ จากวิทยาลัยพลศึกษา
15 ยกฐานะเป็นสถาบันการพลศึกษา จากสถาบันการพลศึกษา ปัจจุบันมาเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬา
แห่งชาติ ผู้ทำคุณประโยชน์คุณูปการศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน คือ ผลิตบุคลากร
ด้านพลศึกษา ด้านสุขศึกษา และด้านนันทนาการ เพื่อไปตอบโจทย์ที่คณะใช้คำว่า
“สร้างเสริมสุขภาวะ ป้องกันก่อนรักษา” คงไม่ใช่คำว่า “โรค” โจทย์หนึ่งที่ยอยากให้เห็นภาพ
ที่ออกมาว่า ท่านจะต้องผลิตบุคลากรเพิ่มเติมเพราะ ณ วินาทีระดับนโยบายที่รัฐบาลอยากเห็น
20 คือ การป้องกัน ผมพยายามใช้มิติด้านการกีฬา การออกกำลังกายเป็นมิติป้องกันด้วย โครงการ
๓๐ บาทรักษาทุกโรค และตอนนี้มีรักษาทุกที่แล้ว ผมเคยอภิปรายในสภาแห่งนี้ว่า ผมขอ ๓๐ บาท
ป้องกันทุกโรคเหมือนกัน เช่น มีประชากร ๗๐ ล้านคน เราขอ ๓๐ บาทเช่นเดียวกัน อุปกรณ์กีฬา
คนอยากออกกำลังกายทั่วประเทศ แต่ไม่มีอุปกรณ์กีฬาเอา ๓๐ บาท คุณ ๒,๑๐๐ ล้านบาท
ท่านลองคิดว่า ถ้าอุปกรณ์กีฬาแจกจ่ายไป และครูพลศึกษา ครูสุขศึกษา ครูด้านนันทนาการ
25 ที่มีอยู่เกือบทุกหมู่บ้าน ทุกอำเภอ ทุกตำบล ถ้ามีการออกกำลังกาย ดูแลรักษาสุขภาพ

และให้องค์ความรู้ด้านรสชาติเปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ๗ - ๘ รสชาติ ที่ท่านกล่าวถึงจะครอบคลุม
เพิ่มเติมขึ้นไปอีก นอกจากเรื่องการบริโภคแล้ว ผมรณรงค์เรื่องการออกกำลังกาย การดูแลรักษา
5 สุขภาพ และการดูแลสมรรถภาพด้วย ผมขอเสริมสักเล็กน้อย เรานั่งกันอยู่ทุกวันนี้
ท่านทราบหรือไม่ว่าสมรรถภาพของเราไปถึงไหน บางคนอายุ ๖๐ ปี บางคนอายุ ๗๐ ปี
แต่สมรรถภาพยังเท่ากับคนอายุ ๕๐ ปี ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบกล้ามเนื้อ ระบบหายใจ
ระบบขับถ่าย ระบบสืบพันธุ์ ทุกระบบในร่างกายยังแข็งแรงเหมือนวัยหนุ่มสาว เพราะการดูแล
รักษาสุขภาพและสมรรถภาพ ผากข้อคิดนี้ไว้สำหรับรายงานฉบับนี้ นอกจากป้องกันในแนวทาง
10 ของการลด ละ เลิก ผมอยากเห็นในลักษณะของการออกกำลังกายและดูแลรักษาสุขภาพด้วย
ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน มีสมาชิกที่จะอภิปรายเพิ่มเติมอีกหรือไม่
เชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

15 นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล คณะกรรมการการสาธารณสุข ได้พิจารณาศึกษา
เรื่อง “สร้างเสริมสุขภาวะ ป้องกันก่อนรักษา” ในรายงานข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
ของโรงพยาบาลราชวิถี แต่ว่าข้อมูลสามารถนำมาอนุมานอัปเดต (update) ให้เป็นปัจจุบันได้
ผมกำลังจะกล่าวถึงเรื่องโรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrome : AIDS)
20 หรือเชื้อไวรัสเอชไอวี (Human Immunodeficiency Virus : HIV) ปัจจุบันการติดเชื้อไวรัสเอชไอวี
หายไปจากหน้าข่าวทำให้คนส่วนมากลืมโรคนี้ ทั้งที่เมื่อก่อนนี้ติดเชื้อเอดส์ และมีอัตราการเสียชีวิต
หนักหนากว่าที่เราเจ็บป่วยมาเกี่ยวกับเรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
๒๐๑๙ และเป็นเรื่องที่ขยายวงใหญ่โตมาก ตอนผมเรียนปริญญาโทได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้
พฤติกรรมเสี่ยงของผู้ติดเชื้อเอดส์ จึงติดตามสถานการณ์โรคนี้มาตลอด ปัจจุบันนี้ความชุก
25 ของโรคเอดส์หรือการติดเชื้อไวรัสเอชไอวีในประชากรไทยอยู่ที่ร้อยละ ๑.๓ มีผู้ป่วยสะสมอยู่ที่

- นายพิทักษ์ ไชยเจริญ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม นายพิทักษ์ ไชยเจริญ ในฐานะกรรมการของคณะกรรมการสาธารณสุข
 5 เห็นด้วยที่ท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ประธานคณะอนุกรรมการ ได้ศึกษาเรื่องนี้ตั้งแต่เริ่มเดิมทีที่เรา
 ได้คุยกันในต่างจังหวัดเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด อย่างไรก็ตาม บังเอิญได้มาเกี่ยวข้องเพราะว่า
 ผมเป็นทันตแพทย์ ณ ที่นี้ท่านคงมีบุตรหลานซึ่งมีความเจ็บปวด ท่านอยากจะเจ็บปวดแทนว่า
 เจ็บปวดขนาดไหน เพราะฉะนั้น เรื่องความหวาน แม้ว่ากรมสรรพสามิตได้เสนอเป็นขั้นบันได
 10 อย่างที่ พลอากาศตรี เณลิมชัย เครื่องงาม ขออนุญาตที่เอ่ยนาม กรมสรรพสามิตได้พยายาม
 ลดและเพิ่มภาษีอาหารและเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้โรคฟันผุ
 เด็ก ๆ ยังติดรสหวาน ท่านสังเกตหรือไม่ เมื่อเด็กร้องให้คุณพ่อคุณแม่จะเอาขวดนมใส่เข้าไป
 ในปากแล้วให้เด็กดื่ม ถ้าลูกหลานของท่านนอนไม่ค่อยหลับก็ใช้ขวดนมให้ดูด นั่นคือความหวาน
 ซึ่งจะทำให้เกิดโรคฟันผุ เริ่มต้นจากเด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงกับมีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์
- อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องยาของเด็ก ท่านสังเกตหรือไม่ว่าจะมีรสหวาน ถึงแม้ว่ารสหวาน
 15 จะไม่เป็นอันตรายต่อฟัน แต่มีส่วนที่จะทำให้เด็กเหล่านั้นติดรสหวาน และการที่เด็กติดรสหวาน
 มาตั้งแต่กำเนิดหรือเริ่มมาตั้งแต่ยังเยาว์วัย จะก่อให้เกิดปัญหาขึ้น จะเป็นโรคอ้วนหรือโรคอื่น ๆ
 เช่น โรคที่เกิดจากความหวานเป็นอย่างไร ซึ่งทุกท่านคงทราบดี เรื่องความเค็มผมพอจะทราบว่า
 กรมสรรพสามิตพยายามช่วยแต่ละบริษัทซึ่งผลิตอาหารให้มีความเค็มลดน้อยลง แต่เกิดปัญหา
 20 เพราะไม่สามารถต้านแรงบริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งจัดจำหน่ายอาหารที่มีความเค็ม ขณะเดียวกัน
 ผู้ที่เสนอผมทราบว่าท่านพยายามที่สุดจะให้ความเค็มลดน้อยลงให้เหมือนกับความหวาน
 เพราะฉะนั้น หวาน เค็ม มัน จะก่อให้เกิดโรคเอ็นซีดีแน่นอน โรคเอ็นซีดีถ้าท่านได้พบแพทย์บอกว่า
 ท่านจะเป็นโรคใดโรคหนึ่ง ลองคิดท่านต้องรับประทานยาไปตลอดชีวิตใช่หรือไม่ และยาที่ท่าน
 รับประทานเข้าไปก่อให้เกิดปัญหาโรคไต คงทราบว่าต่อไปทำอะไร คนเป็นเบาหวานที่สุด
 ต้องไปล้างไต และมีเพื่อนที่เคยอยู่โรงพยาบาลรามาริบัติ ผมเป็นศิษย์เก่า มีนายแพทย์ที่เป็น
 25 ผู้เชี่ยวชาญโรคไต ผมเรียกท่านว่า ท่านรักษาโรคไต คือพุดเข้าไป เขาบอกผมพุดถูกต้อง

เพราะคนที่ล้างไต มีโอกาสมีชีวิตอยู่เกิน ๑๐ – ๑๒ ปี ก็เปอร์เซ็นต์ หรือเกิน ๑๕ ปี มีก็เปอร์เซ็นต์
ความจริงแล้วเรื่องนี้เราคงตระหนักดี ผมว่าท่านเคยไปพบแพทย์และรักษาโรคเอ็นซีดีร้อยละเท่าไร
5 ยังไม่มีใครทราบ ยังไม่มีใครที่บอกได้ว่าท่านไปพบแพทย์ บังเอิญท่านล้นแต่เป็นข้าราชการบำนาญ
และเงินที่ใช้จ่ายเรื่องยาไปทดแทนได้ ท่านทำเป็นทองไม่รู้ร้อนหรืออย่างไร ดังนั้น ผมเห็นด้วยกับ
ท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน ขออนุญาตเอ่ยนาม การออกกำลังกายเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่สิ่งหนึ่งสุขภาพ
จิตเป็นเรื่องสำคัญเหมือนกัน ถ้าจิตเป็นปกติ จิตไม่ฟั่นเฟือน หรือจิตไม่คิดทำอะไร ทุกอย่างในระบบ
ร่างกายจะดีใช่หรือไม่ ผมมีเรื่องกราบเรียนเสนอเรื่องที่ท่านได้ศึกษามาดีแล้ว แต่สิ่งสำคัญใครจะเป็น
10 ผู้สานต่อกับท่าน ถ้าทำได้ผมว่าประเทศไทยจะไม่สูญเสียเงินเป็นจำนวนล้านล้านบาทต่อไป
ในอนาคต ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ เชิญท่านจเด็จ อินสว่าง ครับ

นายจเด็จ อินสว่าง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

15 ผม นายจเด็จ อินสว่าง สมาชิกวุฒิสภา ผมต้องขออนุญาตมีส่วนร่วมด้วยคณะกรรมการ
การสาธารณสุข เรื่อง “สร้างเสริมสุขภาพะ ป้องกันก่อนรักษา” ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวมาก น่าจะก่อให้เกิด
อันตรายร้ายแรงในขณะนี้หรือในอนาคตอันใกล้ คือ เรื่องการสูบบุหรี่ไฟฟ้าควรจะป้องกันได้ง่าย
แต่ว่ารัฐได้ละเลย วันนี้เรื่องการสูบบุหรี่ไฟฟ้าหรือเรียกว่า อีซิกาเรต (e – Cigarettes) มีการบริโภค
อย่างกว้างขวาง ๒ เรื่องใหญ่ที่รัฐต้องดำเนินการ คือ ๑. การประชาสัมพันธ์ว่าโทษรุนแรง
20 ขนาดไหน ซึ่งมีการประชาสัมพันธ์น้อยมาก ๒. การบังคับใช้กฎหมาย ผมเชื่อว่าสมาชิกวุฒิสภา
หรือนักนิติบัญญัติ หรือพี่น้องประชาชนคนไทยก่อนประเทศไม่ค่อยเข้าใจอย่างแท้จริง แม้กระทั่ง
ผมเองว่ามีการห้ามแค่นั้น เพียงใด เพราะเห็นคนสูบกันมาก บางคนบอกว่าห้ามนำเข้า ห้ามขาย
แล้วทำไมไม่ห้ามสูบ เมื่อเป็นอย่างนี้จึงมีปัญหา ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประกิต
วาทีสาธกกิจ ได้รณรงค์เรื่องนี้มาก ปัจจุบันผู้เสพยาหรี่ไฟฟ้า ก่อให้เกิดโรคถุงลมโป่งพอง
25 ทั้งโรคภายใน และวัยเด็กที่ติดบุหรี่ไฟฟ้า ท่านคงทราบเช่นเดียวกับผมว่าบุหรี่ยี่ห้อพอด (pod)

อีชีการเรตอันละไม่ถึง ๑๐๐ บาท ก็ซื้อได้แล้ว นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ชีวิตหลังเลิกบุหรี่ไฟฟ้า
ไปแล้วมีทั้งหลอดลมตีบ ไอจนภายในแทบจะล้มเหลว ติดเชื้อง่าย ป่วยหนักง่าย โลหิตจาง

- 5 เม็ดเลือดขาวสูง สมาชิกรัฐสภา จำนวน ๗๕๐ คน ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีตัวเลข
ติดบุหรี่ไฟฟ้าถึงร้อยละ ๑๐ คือ จำนวน ๗๕ คน ซึ่งเป็นจำนวนที่สูง ที่จริงละเมิดเพื่อนสมาชิก
ขออนุญาตยกตัวอย่างเพื่อให้เห็น เวลาประชุมร่วมกันของรัฐสภาบริเวณหน้าห้องน้ำเป็นสิบ
บุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้านั้น ท่านประธานก็เห็น ใคร ๆ ก็เห็น อันตรายมาก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

- 10 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : หลีกเลียงระบอบบุคคลที่สามครับ

นายจเด็จ อินสว่าง : บุคคลที่สามกลุ่มก้อนใหญ่ไม่ได้ระบุชื่อ เพื่อประโยชน์

ด้านสาธารณสุขในการป้องกัน การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นอันตรายต่อปอดหรือไม่ หลักฐานพบว่า
ก่อให้เกิดปอดอักเสบเฉียบพลัน ปอดเรื้อรัง โรคหืด โดยเฉพาะคนที่สูบทั้งบุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้าและบุหรี่ปุหรี่มวน
จะเป็นอันตรายยิ่งกว่าสูบอย่างใดอย่างหนึ่ง สูบบุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้านานเท่าไรปอดถึงได้อันตราย

- 15 บางรายสูบบุหรี่ปุหรี่เพียง ๓ วัน เกิดอาการปอดอักเสบรุนแรง อาการที่บ่งบอกว่าปอดอักเสบ
จากบุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้า คือ เหนื่อยง่าย ไอ มีไข้ เจ็บหน้าอก ใจเต้นเร็ว จากการสำรวจในเด็กมัธยมศึกษา
จำนวน ๖,๐๐๐ คน จาก ๑๖ จังหวัดในประเทศไทย เมื่อปี ๒๕๖๖ พบว่า มากกว่า ๑ ใน ๓ คน
ไม่เชื่อว่าการสูบบุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้าทำให้ปอดอักเสบรุนแรงได้ อันนี้ยังน่ากลัว แต่ไม่พบเรื่อง
การประชาสัมพันธ์อันตรายจากการเสพบุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้าจากภาครัฐเท่าไร แม้กระทั่งสำนักงาน

- 20 คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประกิต วาทีสาธกกิจ
ได้แชร์ (share) และให้ความรู้เรื่องนี้ ผมขอฝากกับคณะกรรมการการสาธารณสุขว่า
ต้องดำเนินการให้ชัดเจนทั้ง ๒ เรื่อง คือ การประชาสัมพันธ์และการบังคับใช้กฎหมาย
ซึ่งได้มีผู้มีอิทธิพลที่เคยเป็นรัฐมนตรีด้วยซ้ำอยู่เบื้องหลังการสั่งนำเข้าบุหรี่ปุหรี่ไฟฟ้า
และมีผลประโยชน์อย่างมหาศาล ถ้าท่านประธานอยากทราบชื่อหลังไมโครโฟน

- 25 ผมบอกท่านประธานก็ได้ แต่ตอนนี้บอกไม่ได้ มีอิทธิพลถึงขนาดว่า การประชาสัมพันธ์

๑๐๑

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สุพิชญ์ลักษณะณ์ ๓๐/๕

- และการบังคับใช้กฎหมายต้องให้เบาบางลง จนกระทั่งประชาชนไม่แน่ใจว่าผิดกฎหมายหรือไม่
อย่างที่ผมบอกห้ามนำเข้า ห้ามซื้อขาย แต่ไม่ห้ามสูบ ถ้าผื่นเกิดอย่างนี้ขึ้นมาบ้างจะเป็นอย่างไร
- 5 ห้ามสูบ แต่ไม่ห้ามนำเข้า สับสนไปหมด เรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ฝ่ายท่านกรมการตำรวจ
ควรที่จะป้องกันได้ ซึ่งยังไม่ได้ทำอย่างเต็มที่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
ยังไม่ได้ดำเนินการเรื่องนี้เต็มที่ ผมขอวิงวอนว่าไปช่วยศาสตราจารย์เกียรติคุณ
นายแพทย์ประกิต วาทีสารทกิจ เพื่อให้การป้องกันได้ผลยิ่งกว่าการรักษา ขอบพระคุณ
ท่านประธานครับ
- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านจเด็จ อินสว่าง มีสมาชิกท่านใดจะเพิ่มเติมหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ขอเชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงครับ

15

- ๓๑/๑

20

25

30

๑๐๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ทิพวรรณ ๓๑/๑

- รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กันตชูเวสศิริ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธาน
- วุฒิสภาที่เคารพ และสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กันตชูเวสศิริ
- 5 อายุรแพทย์โรคไต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี กระผมขอเสนอในประเด็นของการลดเค็ม ลดโซเดียม ลดโรคไม่ติดต่อ เราทราบแล้วว่าการกินเค็ม กินโซเดียมปริมาณสูงนำไปสู่โรคไต โรคความดัน โรคหัวใจ โรคอัมพาต ซึ่งประชาชนป่วยนับล้านคน องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ประชากรหรือประเทศสมาชิกลดการบริโภคโซเดียมในประชากรอย่างน้อย ๓๐ เปอร์เซ็นต์
- 10 เพื่อลดโอกาสการเสียชีวิตจากโรคเอ็นซีดีในปี ๒๕๖๘ โดยแนะนำหลายมาตรการ มาตรการที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้กรุณาสันับสนุน คือ มาตรการด้านราคา เพราะเวลาซื้ออาหารพร้อมบริโภคจะดูราคามากกว่าเรื่องคุณภาพของอาหาร จากการศึกษาอาหารที่ดีต่อสุขภาพโซเดียมต่ำ
- 15 ควรจะมีราคาที่ต่ำหรือราคาถูกกว่าอาหารที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพหรืออาหารที่รสชาติเค็มจัด มาตรการที่รัฐสามารถดำเนินการได้ควรจะมีการชดเชยหรือเพิ่มเงินสนับสนุนในอาหารที่ดีต่อสุขภาพ เช่น ปัจจุบันมีน้ำปลา ซีอิ๊วขาวลดโซเดียมของหลายยี่ห้อและหลายบริษัท
- 20 ซึ่งมีขายในท้องตลาด แต่ยังมีราคาแพงจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่จะชดเชยให้สินค้าเหล่านี้ดีต่อสุขภาพ และราคาถูกลง ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ในขณะเดียวกันอาหารที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพที่มีความเค็มอย่างที่พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ได้แนะนำเรื่องมาตรการด้านภาษี
- ซึ่งมีการใช้แล้วในหลายประเทศอย่างน้อย ๕ ประเทศในโลกนี้ เช่น ประเทศฮังการี ประเทศฟิลิปปินส์หรือประเทศในทวีปอเมริกาใต้ได้เก็บภาษีอาหารที่มีความเค็มสูงมากทำให้ประชาชนลดการบริโภค
- 25 อาหารที่มีความเสี่ยงได้ดีขึ้น อีกมาตรการหนึ่งที่องค์การอนามัยโลกแนะนำคือการกำหนดปริมาณโซเดียมสูงสุดในผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป เป็นการบังคับใช้ในประเทศชิลี ประเทศบราซิล ประเทศอาร์เจนตินา อาหารที่มีความเค็มสูงจะถูกกำหนดไม่ให้มีโซเดียมเกินกว่ามาตรฐานความปลอดภัย เป็นการชักจูงให้ทั้งอุตสาหกรรมและคนกินเข้าถึงอาหารที่ดีต่อสุขภาพโซเดียมต่ำได้มากขึ้นและเกิดความเป็นธรรมแก่บริษัทที่ผลิตอาหารทุกบริษัท อีกมาตรการหนึ่งที่ได้ดำเนินการ
- 30

๑๐๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ทิพวรรณ ๓๑/๒

- (street foods) ซึ่งตอนนี้มีการพัฒนาเครื่องวัดความเค็มของมหาวิทยาลัยมหิดลที่สามารถวัดความเค็มในอาหารได้ในระยะเวลา ๓ วินาที สามารถบอกได้ว่าเค็มมาก เค็มน้อย
- 5 ปริมาณเกินพอดีแค่ไหน เครื่องมือนี้ได้นำไปใช้ในพื้นที่หลายจังหวัดมากกว่า ๕๐ ชุมชนทั่วประเทศ พบว่าสามารถบอกคนกินและบอกคนทำอาหารด้วยว่าอาหารของคุณเค็มแล้ว เพราะว่าการใช้ลิ้นชิมอาหาร ซึ่งลิ้นของแต่ละคนไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้น เครื่องวัดความเค็มจะเป็นมาตรฐาน และพบว่าการใช้เครื่องวัดความเค็มร่วมกับการปรับสูตรอาหารโดยเชฟ (chef) หรือนักโภชนาการในพื้นที่สามารถลดการกินเค็ม ลดความดันโลหิตได้ในประชากรในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน
- 10 คนกินเค็มลดลง ความดันโลหิตลดลงโดยที่ไม่ต้องกินยาเพิ่มขึ้น อีกมาตรการหนึ่งซึ่งน่าจะได้ประโยชน์ คือ มาตรการในการจัดซื้อจัดจ้างอาหารในโรงเรียน โรงพยาบาล องค์กรของรัฐ หรือเอกชนก็ตาม กำหนดไว้ในทีโออาร์ (Term of Reference : TOR) ว่าจะต้องมีหวาน เค็ม มัน ไม่เกินมาตรฐานที่กำหนดไว้และเป็นมาตรฐานที่ปลอดภัยเป็นการสนับสนุนอาหารที่ดีต่อสุขภาพ รวมทั้งการเข้าถึงเครื่องปรุงรสหรือเครื่องเติมที่ทำให้มีรสชาติดีขึ้นและลดความเค็มลง
- 15 ซึ่งจะเป็มาตรฐานที่ใช้ในหลายประเทศแล้ว จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา ขอขอบคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านไพโรจน์ เสาแก้ว ครับ

- ๓๒/๑

20

25

30

- นายไพโรจน์ เสาน่วม (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม นายแพทย์ไพโรจน์ เสาน่วม ในฐานะอนุกรรมการ ขออนุญาตให้ข้อมูลเพิ่มเติม
 5 เกี่ยวกับสถานการณ์ของโรคเอนซีตีในปัจจุบัน ซึ่งท่านประธานคณะกรรมการได้ชี้แจงไปแล้วว่า
 โรคเอนซีตีตอนนี้ถือเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตถึง ๓ ใน ๔ ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญมีอยู่ทั้งหมด
 ๕ เรื่องหลัก ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศไทย ได้แก่ เรื่องบุหรี่ยาสูบ โดยเฉพาะ
 บุหรี่ไฟฟ้าอย่างที่ท่านสมาชิกได้กล่าวถึงเป็นประเด็นที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมไทย โดยเฉพาะ
 ในกลุ่มเด็กและเยาวชน หลักฐานวิชาการมีความชัดเจนถึงผลกระทบต่อสุขภาพและยังชี้ให้เห็นว่า
 10 การควบคุมและกำกับผ่านการบังคับใช้กฎหมายจึงมีความจำเป็น ตอนนี้ในฝั่งรัฐบาลและผู้มีอำนาจ
 กำลังหารือกันอย่างใกล้ชิด แต่ถ้าความเห็นในเชิงวิชาการ คือ ต้องคงมาตรการการควบคุม
 และกำกับอย่างเข้มแข็งต่อไป และยังมีอีก ๔ เรื่อง ได้แก่ เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประเด็น
 ที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งไข้อย่างน้อย จำนวน ๒๐๐ โรค เรื่องอาหารจะเน้นย้ำในแง่ความหวาน
 มัน เค็ม หรือหวาน เค็ม มัน ทั้งนี้ ยังโฟกัสไปที่เรื่องการเพิ่มบริโภคผักและผลไม้ และทำอะไร
 15 ให้คนรับประทานอาหารที่เพียงพอไม่ขาดและไม่เกิน ซึ่งจะทำให้เกิดโรคและนำไปสู่โรคเอนซีตีต่อไป
 ปัจจัยต่อไป คือ เรื่อง กิจกรรมทางกายหรือฟิซิคัลแอกทิวิตี้ (physical activity)
 บางคนอาจจะเข้าใจเรื่องออกกำลังกาย เรื่องกีฬา ซึ่งใช้ได้ทั้งหมดเป็นสิ่งที่ต้องย้ำความสำคัญ
 และอาจจะเจอผลกระทบที่ผ่านมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
 ที่มีมาตรการต่าง ๆ จึงทำให้มีการขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวร่างกายได้ลดลง ตอนนี้บ้านเมือง
 20 ให้มีเปิดประเทศการออกกำลังกายได้ แต่ต้องมีการรณรงค์มากขึ้น อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน
 คือ เรื่อง มลพิษทางอากาศหรือแอร์พอลลูชัน (air pollution) ซึ่งมีผลกระทบทางวิชาการ
 จะเห็นว่าผลกระทบต่อโรคเอนซีตีทั้งหมด มาตรการที่ได้ดำเนินการไม่ใช่เพียงแค่ภาคส่วนสุขภาพ
 ภาคส่วนที่อยู่นอกเหนือสุขภาพจะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ยกตัวอย่างเช่น ระบบการศึกษา
 ทำอย่างไรให้เด็กที่อยู่ในระบบการศึกษาได้มีองค์ความรู้ที่ถูกต้องอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อม โรงเรียน
 25 ต้องมีการควบคุมอาหารให้ดีต่อสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องดื่มที่มีความหวาน การเพิ่มผัก ผลไม้

- การลดโซเดียม การทำในเซตติง (setting) ของโรงเรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในสถานประกอบการ
- ในชุมชนต้องเพิ่มกำลังในการทำงานเชิงเซตติงให้มากขึ้น ทั้งนี้ ต้องมีระบบกฎหมาย ระบบควบคุม
- 5 กำกับที่เข้มแข็งมากขึ้น ผมเห็นด้วยที่จะใช้ระบบภาษีเข้ามาเก็บภาษีเครื่องดื่มความหวาน
- วัตถุประสงค์ไม่ได้ต้องการได้เงิน แต่ต้องการให้ภาคส่วนอุตสาหกรรมได้มีการปรับลดความหวาน
- ซึ่งผลกระทบจากการที่ได้ดำเนินการจะเห็นข้อดีมาจากภาษีที่ลดลง เครื่องดื่มที่มีความหวาน
- ลดลงเพิ่มขึ้นชัดเจน และน่าจะเป็นปีแรกที่มีการบริโภคน้ำตาลของคนไทยมีทิศทางที่ลดลง
- จากที่มีแต่ทยานสูงขึ้น ล่าสุดขึ้นไปถึง ๒๖ ซ่อนชา ตอนนี้อยู่มาเหลือประมาณ ๒๔ ซ่อนชา
- 10 จะเห็นว่าแนวโน้มที่ลดลงไปเรื่อย ๆ จึงอยากจะเห็นภาพนี้ในการบริโภคโซเดียมร่วมด้วย
- เพราะฉะนั้น กฎหมายมีความสำคัญในระบบสุขภาพ ขณะนี้ได้มีการรณรงค์และมีการผลักดันให้เกิด
- การทำไลฟ์สไตล์โพลีซี (lifestyle policy) การที่ทำให้คนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ
- โดยการให้ความรู้ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่ไม่เพียงพอเพราะต้องมีระบบกฎหมายที่เอื้อให้ปรับเปลี่ยน
- พฤติกรรม ทั้งนี้ ต้องกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกที่ให้คำแนะนำและหวังว่าภาครัฐจะนำประเด็น
- 15 เหล่านี้กลับไปปรับระบบให้เอื้อต่อสุขภาพ ขอบพระคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
- วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ครับ
- นายพิศาล มาณวพัฒน์ (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน
- ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสผมอีกครั้งหนึ่ง
- 20 ผมขอขอบพระคุณท่านสมาชิกวุฒิสภา ทั้ง ๕ ท่าน ความจริงแล้วอยู่ในรายงานเกือบทั้งหมด
- เพียงแต่ผมเห็นว่าเวลาน้อย จึงนำเสนอเพียง ๔ - ๕ ข้อ สำหรับเรื่องการออกกำลังกาย
- ผมจำแนกว่า นายแพทย์พินิจ กุลละวณิช ได้มีข้อเสนอแนะอยู่ในรายงานซึ่งมีความสำคัญ
- แม้กระทั่งว่าสอนให้เด็กว่ายน้ำ เพราะขณะนี้เด็กชนบทจมน้ำตายเป็นจำนวนไม่น้อย อบต. อบจ.
- และเทศบาลจะต้องสร้างสวนสาธารณะ มีลู่วิ่ง ลู่วิ่งจักรยาน และเรื่องสุขภาพที่มีคืบ โดยให้ภาคเอกชน
- 25 มาเสนอเอง ผมเห็นด้วยว่าคนที่เป็สมาชิกฟิตเนส (fitness) น่าจะมีแรงจูงใจให้นำไปลดภาษีได้

๑๐๖

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชลภััสสรณ์ ๓๒/๓

- คนที่มิได้ติดต่อในแอปพลิเคชัน “สุขภาพดีมีคืน” ไม่ว่าจะเดินได้วันละ ๑,๐๐๐ ก้าว ค่าเฉลี่ยชีพจร
ค่าน้ำตาล ไขมัน โซเดียมเป็นปกติ เมื่อไปซื้ออุปกรณ์กีฬา อาหารเพื่อสุขภาพจะได้ส่วนลด
- 5 สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อมีหลักวิทยาศาสตร์และมีแอปพลิเคชันเข้ามาช่วยแล้ว ผมมั่นใจว่า
การบริหารจัดการนโยบายจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและทุกคนมีส่วนร่วม ผมได้ติดตามท่านเจตน์
ศิริธรรานนท์ ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข ไปทุกโรงพยาบาลประจำจังหวัด
โรงพยาบาล รพ.สต. ผมถามอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกแห่งว่า
ถ้าทุกคนปฏิบัติโดยการเดินได้วันละ ๑,๐๐๐ ก้าว จะได้รับสลากกินแบ่งรัฐบาล ผมขอกล่าวถึง
- 10 จากที่คณะอนุกรรมการไปศึกษาดูงานที่สถาบันในพื้นที่ต่าง ๆ ผมอยากจะยกย่องสถาบันเหล่านี้
ผ่านท่านประธาน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว ภาษาอังกฤษ เรียกว่า
อันซิงฮีโร่ (unsung hero) คือ คนที่ทำหน้าที่ได้ดีเด่น แต่ไม่มีใครรู้จัก โรงเรียนเบทาหวานวิทยา
อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ชมรมผู้สูงอายุ รพ.สต. ตำบลบ้านท้อ อำเภอสันทราย
เทศบาลเมืองบึงยี่โถ อำเภอธัญญบุรี จังหวัดปทุมธานี และยังมีอีกหลายที่ผมยังไม่ได้เอ่ยชื่อ
- 15 แต่คนเหล่านี้ที่อยู่หลังหรือหน้าฉากทำถูกต้องทุกอย่างและได้ผลอย่างชัดเจน ขอสรุปว่าเรื่องนี้
เป็นเสมือนนโยบายที่รู้เข้าใจกัน และเห็นพ้องต้องกัน แต่ยังไม่ได้มีการนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง
เสมือนหนึ่งเป็นงานปกติ รอดได้ ไม่ใช่เร่งด่วน เร่งด่วนแบบสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เสียชีวิตปีละไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ คน งานที่รอดได้ขณะนี้เสียชีวิตปีละ ๑ แสนคน
เฉพาะโรคมะเร็งเสียชีวิตแล้วปีละ ๑ แสนคน จำนวนเฉลี่ยของอายุคนจะลดลงเรื่อย ๆ ผมไปงาน
- 20 ฌาปนกิจศพในช่วง ๒ – ๓ ปีที่ผ่านมา เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง ส่วนที่เหลือถ้าไม่ได้เป็นโรคมะเร็ง
ก็เป็นโรคเอ็นดีซีทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น โรคเอ็นซีดีมีสูตรที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทาน
และการใช้ชีวิตเพียงแค่ ๖ – ๗ เรื่อง สามารถป้องกันโรคร้ายแรงทั้งหมดที่อาจารย์กล่าวว่า
ต้องกินยาตลอดชีวิต ล้างไตทุก ๆ ๓ วัน ครอบครัวยังต้องดูแลผู้ป่วยติดเตียง ซึ่งความยากลำบาก
และอยู่ได้ไม่นานก็เสียชีวิตอย่างทรมาน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ป้องกันได้ทั้งสิ้น ผมอยากเห็นทุกภาคส่วน
- 25 โดยเฉพาะรัฐบาลชุดปัจจุบันอย่าให้เป็นวาทกรรม เมื่อ ๒๐ กว่าปี ผมไปสหรัฐอเมริกาเห็นคนอ้วน

๑๐๗

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชลภััสสรณ์ ๓๒/๔

แล้วตกใจ เพราะเมืองไทยไม่มี แต่ตอนนี้ภาพที่เห็นในสหรัฐอเมริกาเมื่อ ๓๐ – ๔๐ ปีที่ผ่านมา กำลังจะกลายเป็นภาพประจำที่เห็นตามท้องถนนในประเทศไทย ซึ่งสถานการณ์แย่งชิงรถจักรยานยนต์ 5 จำนวนผู้ป่วยมากขึ้นเรื่อย ๆ ค่าใช้จ่ายด้านงบประมาณการเงินการคลังของประเทศไม่ยั่งยืน สังคมผู้สูงอายุที่กำลังเป็นอย่างสมบูรณ์จะเป็นสังคมผู้สูงอายุที่มีการติดเตียงเข้า – ออกโรงพยาบาล เป็นกิจวัตรประจำวัน เราอยากให้เป็นอย่างนั้นหรือไม่ ผมมั่นใจว่าทุกคนตอบเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ผมหวังว่าข้อเสนอแนะอย่างละเอียดที่อยู่ในรายงานฉบับนี้ จะได้รับการพิจารณา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ใช่เฉพาะกระทรวงสาธารณสุข เพราะเรื่องเวลาและบุคลากร 10 ของกระทรวงสาธารณสุขแค่รักษาอย่างเดียวแทบจะไม่รอดแล้ว ผมและทุกคนทำได้ มั่นใจว่าถ้าเราตระหนักรู้สามารถที่จะหยุดยั้งผู้เสียชีวิตและผู้ป่วยรายใหม่ รวมถึง ค่ารักษาพยาบาลได้อย่างแน่นอน ขอขอบคุณท่านประธานและสมาชิกทุกท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประธานคณะกรรมการครับ

15

- ๓๓/๑

20

25

30

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน
- 5 คณะกรรมการการสาธารณสุข ท่านประธานคณะอนุกรรมการและอนุกรรมการ ได้ตอบคำถามของเพื่อนสมาชิกครบแล้ว รวมทั้งสมาชิกส่วนใหญ่ได้อภิปรายตั้งประเด็น
- ในลักษณะที่เป็นข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกต ยังมีอีกคำถามหนึ่งซึ่งไม่ได้มีรายละเอียดในเอกสารฉบับนี้ แต่ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ได้ตั้งคำถาม ซึ่งเป็นคำถามที่ดีมาก คณะกรรมการ
- 10 การสาธารณสุขได้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาศึกษาเรื่องนี้ ได้แก่ กรณีที่มี ๙ องค์กร มาร้องเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขไม่ยอมเซ็นเรื่องค่าใช้จ่ายขององค์กรที่ทำหน้าที่จ่ายยา
- ให้กับผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์หรือผู้ติดเชื้อเอชไอวี ถ้าหากว่าจำได้เมื่อประมาณต้นปี ๒๕๖๖
- มีองค์กรที่เดือดร้อน เพราะว่าหลักการในการรักษาของผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี คือ จะให้ประชาชน
- 15 รู้ไม่รู้ว่าคนไหนติดเชื้อเอชไอวี องค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการรับยา และไปให้กับผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี ต้องขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เป็นอันมาก
- ในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ป้องกันก่อนรักษาจริง ๆ และกรณีการแจกยาให้ประชาชนมี ๒ ประเภท
- คือ ประเภทที่ ๑ เรียกว่า เพร็พ (Pre-Exposure Prophylaxis : PrEP) คือ ยาที่ใช้ในการป้องกัน
- 20 เชื้อเอชไอวีก่อนการสัมผัส และประเภทที่ ๒ เรียกว่า เป๊ป (Post - Exposure Prophylaxis : PEP) ทั้ง ๒ ประเภทมีความแตกต่างกันอย่างไร เพร็พ คือ เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่เป็นเอ็มเอสเอ็ม
- (Men who have Sex with Men : MSM) หรือชายรักร่วมเพศ ผู้ที่สัมผัสเชื้อเอชไอวี ผู้ที่มีคู่นอน
- 25 หลายคน ผู้ที่ทำงานบริการทางเพศ ผู้ที่ใช้สารเสพติดชนิดฉีด ผู้ที่มีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- ภายใน ๖ เดือน กรณีต่าง ๆ เหล่านี้ คือ เป็นการป้องกัน การแจกยา ซึ่งในขณะนี้ประสิทธิภาพ
- ของยาสูงมาก พบว่ากรณีที่มีการค้นพบยาที่รักษาเชื้อเอชไอวีสามารถลดอัตราการตายของผู้ป่วย
- ติดเชื้อเอชไอวีลง จาก ๕๗,๐๐๐ คน ที่เสียชีวิตในปี ๒๕๔๕ คงเหลือ ๙,๓๐๐ คน ในปี ๒๕๕๔
- เพราะฉะนั้น ในกรณีการทำหน้าที่แจกยาให้กับผู้ที่เสี่ยงและเป็นการป้องกัน จึงมีประสิทธิภาพ
- 30 และประสิทธิผล ซึ่งเป็นตัวเลขที่ยืนยัน ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่เป็นแนวหน้าในการต่อสู้

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กลนา ๓๓/๒

- กับเชื้อเอชไอวีหรือโรคเอดส์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ไม่ว่าจะเป็แพทย์ที่รักษาในเด็ก
ที่ติดเชื้อมาจากแม่หรือผู้ติดเชื้อ หรือผู้ที่อยู่ในกลุ่มแอลจีบีทีคิว (LGBTQ) ซึ่งกำลังเป็นกระแส
- 5 ที่แรงอยู่ในขณะนี้ อย่างไรก็ตาม ต้องกราบขอพระคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล
ที่ยกประเด็นนี้ขึ้นมาผมว่ามีความสำคัญมากครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็นที่คณะกรรมการตอบชี้แจงหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน
การพิจารณาศึกษา เรื่อง สร้างเสริมสุขภาวะ ป้องกันก่อนรักษา ของคณะกรรมการ
เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ
และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
- 15 จะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้อง
หรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
- 20 ขอขอบคุณคณะกรรมการ ขอเชิญท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ ครับ
- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : ในนามของ
คณะอนุกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะ ป้องกันก่อนรักษา ในคณะกรรมการการสาธารณสุข
ขอกราบขอพระคุณท่านสมาชิกวุฒิสภา ทั้ง ๕ ท่าน รวมถึงเพื่อนสมาชิกที่นั้งเป็นกำลังใจ
อยู่ในห้องประชุมแห่งนี้ ผมคิดว่าในประเด็นเรื่อง สร้างเสริมสุขภาวะ ป้องกันก่อนรักษา
- 25 เป็นประเด็นใหญ่และมีความสำคัญสำหรับประเทศไทยอย่างมาก ขอขอบคุณทุกท่าน
อีกครั้งหนึ่งครับ

๑๑๑

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๓๔/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

- 5 รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และได้เสนอมายังวุฒิสภาตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดให้
- 10 งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว

สำหรับการพิจารณารายงานฉบับนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือขออนุญาตให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

15	๑. นายประสิทธิ์ วีระศิลป์	รองกรรมการผู้จัดการ ผู้รับผิดชอบกลุ่มงานสนับสนุนองค์กร
	๒. นายโมกุล โปษยะพิสิษฐ์	รองกรรมการผู้จัดการ ผู้รับผิดชอบกลุ่มงานกลยุทธ์ พัฒนาธุรกิจ และผู้ประกอบการ
20	๓. นางสาวปัทมทรี กลางใจ	ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี
	๔. นางสาวจินตนา สุขนชาติ	ผู้อำนวยการ ฝ่ายจัดการทรัพย์สิน
	๕. นางละอองดาว ธีระรัตน์	ผู้อำนวยการ ฝ่ายกลยุทธ์แผนงาน และงบประมาณ
25	๖. นายณัฐวุฒิ คงทอง	ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการ

๑๑๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๓๔/๓

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมนอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

5 (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญผู้ชี้แจงแถลงครับ

นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ รองกรรมการผู้จัดการ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ขอเรียนเสนอรายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สำหรับปีบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ผลการดำเนินงานของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย (ธพว.) ในปี ๒๕๖๕ ธนาคารมีทรัพย์สิน รวม ๑๑๖,๑๙๓.๔๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗,๙๒๗ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓๒ หนี้สินรวม จำนวน ๑๐๔,๕๓๗.๗๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน ๗,๑๓๓.๑๖ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๓๒ ส่วนของเจ้าของ จำนวน ๑๑,๖๕๕.๗๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗๙๓.๘๓ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓๑ รายได้รวม จำนวน ๕,๖๒๑.๐๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๔๐.๘๗ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๘๗ ค่าใช้จ่ายรวม จำนวน ๓,๔๗๐.๐๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕๓.๐๓ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๕๕ กำไรจากการดำเนินงาน จำนวน ๒,๑๕๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕๘๗ ล้านบาท มีกำไรต่อเนื่องมา ๒ - ๓ ปี กำไรสุทธิ จำนวน ๕๕๔.๖๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๕.๔๘ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๘๒

สรุปประเด็นสำคัญจากรายงานกิจการประจำปีทีเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ปี ๒๕๖๕ มียอดเบิกจ่ายสินเชื่อ จำนวน ๖๘,๘๐๘.๔๐ ล้านบาท ให้แก่ผู้ประกอบการ

๑๑๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๓๔/๕

- วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือเอสเอ็มอี (Small and Medium Enterprises : SMEs) จำนวน ๑๒,๗๔๖ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๙,๔๗๗.๘๐ ล้านบาท ส่วนสินเชื่อ
- 5 แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จำนวน ๖๒,๔๘๕.๓๒ ล้านบาท และสินเชื่อกองทุนของหน่วยร่วมพันธมิตร เช่น กองทุนประชารัฐ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จำนวน ๖,๓๒๓.๐๙ ล้านบาท และให้แก่ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี จำนวน ๓,๗๕๑ ราย
- ปรับเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ทั้ง ๒ รายการ
- 10 การเบิกจ่ายด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่เป็นโครงการสินเชื่อสนับสนุนและมาตรการช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐ รวมถึงสินเชื่อกองทุนของหน่วยร่วมพันธมิตร ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยและอัตราผลตอบแทนต่ำ เพื่อเป็นการช่วยเหลือระดับประคองผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ในช่วงภาวะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และเศรษฐกิจที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการของธนาคาร เช่น โครงการตามพระราชกำหนด
- 15 การให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยให้เงินทุนช่วยเหลือขั้นต่ำ และนำมาให้สินเชื่อต่อ ส่วนโครงการสินเชื่อของธนาคารจะเป็นโครงการสินเชื่อ SMEs D เต็มทุน (SMEs D Plus) โครงการสินเชื่อ SMEs มีสุข (SMEs D เพื่อการลงทุน) โครงการสินเชื่อเสริมสภาพคล่อง SMEs ยิ้มได้ (SME D เสริมสภาพคล่อง) และโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้รับเหมา
- 20 โครงการสินเชื่อ SMEs Re-Start ซึ่งจะเป็นสินเชื่อที่มีทั้งต้องการหลักประกันและไม่มีหลักประกัน และเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างต่ำเพื่อช่วยเหลือระดับประคองผู้ประกอบการในช่วงที่มีปัญหา

- ๓๕/๑

๑๑๔

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๓๕/๑

- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยเข้าเป็น
หน่วยร่วมดำเนินโครงการของกองทุนเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ (กระทรวงอุตสาหกรรม)
- 5 จำนวน ๓ โครงการ คือ โครงการฟื้นฟูเอสเอ็มอีของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ
โครงการสินเชื่อ สร้างโอกาส เสริมสภาพคล่อง SME พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการสินเชื่อ
เพิ่มศักยภาพ SME พ.ศ. ๒๕๖๕ ส่วนเงินให้สินเชื่อหรือสินเชื่อรวมของธนาคาร จำนวน
๑๐๙,๒๙๖.๕๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๕ และเป็นลูกหนี้ จำนวน ๘๐,๓๘๙ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔
จำนวน ๔,๓๑๒.๔๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๑๑ ได้สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ จำนวน
10 ๙๒,๗๖๔.๑๒ ล้านบาท และรักษาการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจรวม จำนวน ๒๒๖,๔๕๙ ราย
เงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพ ณ สิ้นปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐,๖๒๔.๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๒
ของเงินให้สินเชื่อคงค้างทั้งหมดลดลง เอ็นพีแอล (Non-Performing Loans : NPLs)
ที่เป็นหนี้เสียลดลงจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๖๔๖.๗๑ ล้านบาท ด้วยมาตรการแก้ไขหนี้ที่คงค้างอยู่
การพัฒนาผู้ประกอบการ ธนาคารได้ดำเนินการช่วยเหลือสนับสนุนพัฒนา
15 ผู้ประกอบการด้วยกิจกรรมการฝึกอบรม การสัมมนา และการให้คำปรึกษาแนะนำ
ผู้ประกอบการ จำนวน ๒๑,๘๖๐ ราย และพัฒนาผู้ประกอบการสู่ประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ
จำนวน ๑๒,๔๒๖ ราย และมีการพัฒนาผู้ประกอบการไปสู่ประสิทธิผลในการดำเนินธุรกิจ
ในแต่ละด้าน จำนวน ๖,๑๔๗ ราย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ขอขอบคุณครับ
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
20 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ด้วยประธานวุฒิสภาได้มีคำริมอบหมายให้
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้
เป็นการล่วงหน้าก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวาง
ให้ท่านสมาชิกแล้ว ขอเชิญประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงผลการพิจารณาครับ
นายลักษณ์ วจนานวัช (รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง) : กราบเรียน
25 ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายลักษณ์ วจนานวัช รองประธานคณะกรรมการ

๑๑๕

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๓๕/๒

- การเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเพื่อนำเสนอ
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงานประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารพัฒนา
- 5 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
ของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้
๑. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
เป็นสถาบันการเงินธุรกิจของรัฐบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจ
- 10 อันเป็นการพัฒนา ส่งเสริม ช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดตั้ง การดำเนินงาน การขยาย
หรือการปรับปรุงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการให้สินเชื่อค้ำประกันร่วมลงทุน
ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือให้บริการที่จำเป็นอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
๒. ปี ๒๕๖๕ ธพว. ยังคงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาหนี้เสียที่เกิดขึ้นก่อนปี ๒๕๕๘
และเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อใหม่ รวมทั้งปรับปรุงทิศทางการดำเนินธุรกิจ
- 15 ให้เป็นไปตามกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ “ให้ความรู้คู่เงินทุน”
โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเอสเอ็มอีให้มี
ความเข้มแข็งก่อนอำนวยสินเชื่อ ทำให้ ธพว. สามารถขยายงานได้อย่างมีคุณภาพและมีความเสี่ยง
ด้านเครดิตลดลง นอกจากนี้ ธพว. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรการกำกับดูแลกิจการที่ดี
และการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลให้ธนาคาร
- 20 มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินฟื้นตัวดีขึ้น
- คณะกรรมการมีข้อสังเกตต่อการดำเนินงานของ ธพว. ในปี ๒๕๖๕ ดังนี้
- ๑) จำนวนเงินและสัดส่วนเงินให้สินเชื่อคงค้างในปี ๒๕๖๕ จำแนกตามภาค
การผลิตต่าง ๆ ยังไม่กระจายตัวอย่างสมดุลเท่าที่ควรจะเป็น และอาจทำให้เกิดความเสี่ยง
ด้านเครดิตในภาพรวมได้ง่าย

25

30

๑๑๖

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๓๕/๓

๒) หนี้เอ็นพีแอลของ ธพว. จำนวน ๗,๗๖๒.๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๐๖ เป็นหนี้เสียที่เกิดก่อนปี ๒๕๕๘ ซึ่งถือว่าเป็นหนี้ที่ค้างชำระนานและอยู่ในสภาพเรื้อรัง

5   ๓) ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และมีต้นทุนที่สูงขึ้นจากภาวะเงินเฟ้อ รวมทั้งภาวะหนี้สินของภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูงอาจมีปัญหาในการชำระหนี้คืนต่อ ธพว. และทำให้ความเสี่ยงด้านเครดิตสูงขึ้นในระยะต่อไป

10   ๔) ปัจจุบันพฤติกรรมของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงไปมากและส่งผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจทำให้ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีมีความจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด เติบโตและแข่งขันได้

๕) ระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ ธพว. ใช้อยู่ในปัจจุบันอาจยังไม่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการองค์กร และอาจไม่ทันต่อความต้องการด้านธุรกิจของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

15   ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๕ ของ ธพว. แล้ว มีข้อเสนอแนะทั้งหมด ๔ ข้อ ดังต่อไปนี้

๑. ธพว. ควรพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมว่า ยังคงมีปัญหาอุปสรรคหรือขัดข้องใดที่ส่งผลกระทบต่อการสนับสนุนลูกค้าหรือซัพพลายเชน (supply chain) ของลูกค้าในภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ และหาแนวทางการขยายสินเชื่อไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรม และภาคเกษตรกรรมในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อปรับพอร์ต (port) สินเชื่อของ ธพว. ให้เกิดความสมดุลและไม่กระจุกตัวอยู่ในภาคบริการดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจในภาพรวม และจะทำให้ ธพว. สามารถบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตได้ดีขึ้น

20

- ๓๖/๑

๑๑๗

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๓๖/๑

๒. ธพว. ควรติดตามการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการเอสเอ็มอีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายใต้มาตรการ
5 แก้ไขปัญหาหนี้้อย่างยั่งยืนของธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างใกล้ชิด และหลังจากมาตรการดังกล่าวสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ธพว. ควรจัดให้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการเอสเอ็มอีที่ประสบปัญหาการชำระหนี้ของ ธพว. ทั้งนี้ เพื่อช่วยฟื้นฟูศักยภาพ
10 ของผู้ประกอบการเอสเอ็มอีได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธพว. ควรแยกข้อมูลพอร์ตหนี้เสียเรื้อรังที่เกิดขึ้นก่อนปี ๒๕๕๘ ออกจากพอร์ตหนี้ปกติ โดยจัดให้มีหน่วยงานเพื่อจัดการหนี้ส่วนนี้โดยเฉพาะ เร่งรัดตั้งสำรองให้ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดและดำเนินการแก้ไขหนี้ด้วยวิธีพิเศษ รวมถึงควรพิจารณาขายหนี้ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์หรือจำหน่ายหนี้
ออกจากบัญชีเป็นศูนย์ด้วย

๓. ธพว. ควรประสานความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุน
15 ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีรายใหม่ รวมทั้งควรศึกษาเพิ่มเติมว่า ยังคงมีปัญหาหรือข้อขัดข้องใดที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงกองทุนร่วมลงทุนของกิจการเอสเอ็มอี ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เป็นประโยชน์ เพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตของผู้ประกอบการเอสเอ็มอีรายใหม่
ตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป

๔. ธพว. ควรเร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลระยะยาวที่กำหนดไว้
20 ๑) ควรเร่งรัดพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อวางรากฐานและสร้างความมั่นคงให้แก่องค์กร
๒) ควรยกระดับการบริการและการบริหารงานสู่ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
๓) ควรยกระดับสมรรถนะหลักขององค์กร และตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ให้สามารถเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนในระยะยาว

25

30

๑๑๘

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๓๖/๒

- สุดท้าย คณะกรรมการขอส่งความปรารถนาดีผ่านท่านประธานวุฒิสภา ไปยังผู้บริหารและพนักงาน ธพว. และขอให้มุ่งมั่นในการทำงานให้เป็นไปตามกรอบวัตถุประสงค์
- 5 ที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ “ให้ความรู้คู่เงินทุน” อย่างต่อเนื่อง โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเอสเอ็มอีให้มีความเข้มแข็ง และช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาพร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา
- ของที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป ขอบพระคุณครับ
- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านลักษณ์ วจนานวัช ผู้แทนของคณะกรรมการ ขอเชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย เชิญท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ครับ
- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
- กระผม นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอแสดงความยินดีต่อความสำเร็จ
- 15 ในการดำเนินงานของ ธพว. ที่คณะกรรมการและผู้บริหารได้ดำเนินกิจการในปีที่ผ่านมา ตามรายงานได้ผลเป็นอย่างดีในปี ๒๕๖๕ และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของท่านลักษณ์ วจนานวัช ที่ได้แนะนำ ธพว. ให้ดำเนินการเพื่อจะปรับปรุงกิจการให้ดียิ่งขึ้น
- ข้อเสนอแนะในเชิงกลยุทธ์
- ประการที่ ๑ เนื่องจากเอสเอ็มอีมีส่วนที่สำคัญในการกระจายตัวธุรกิจ
- 20 ของเศรษฐกิจไทยมากกว่าร้อยละ ๙๕ ของการประกอบการธุรกิจเอสเอ็มอี จึงถือได้ว่าภาคส่วนเอสเอ็มอีมีความสำคัญมาก และ ธพว. เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เอสเอ็มอีเจริญเติบโต เพราะในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือธนาคารเพื่อการพัฒนาที่มีหน้าที่โดยตรง โดยเป็นแหล่งเงินทุน ทั้งด้านสินเชื่อและการร่วมทุนที่สำคัญทำให้เอสเอ็มอีของประเทศเติบโต
- ผมจึงฝากข้อสังเกตในเชิงกลยุทธ์ว่า ขณะนี้เอสเอ็มอีของประเทศไทยมีประมาณ ๓ ล้านราย
- 25 ปัจจุบันการให้สินเชื่อในสัดส่วนเท่าไรของเอสเอ็มอีทั้งหมด และสามารถเพิ่มสัดส่วนให้มากกว่าเดิม เพื่อเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้เอสเอ็มอีของประเทศไทยได้รับการดูแลจาก ธพว. ให้เจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น

๑๑๙

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๓๖/๓

ประการที่ ๒ การกระจายการให้บริการทางการเงินและการลงทุนในด้านต่าง ๆ ซึ่งท่านลักษณะ วจนานวัช ได้กล่าวเรื่องการกระจายไปยังภาคต่าง ๆ ให้ครบถ้วนมากขึ้น

- 5 ไม่กระจุกอยู่เฉพาะภาคบริการ แต่ไปยังภาคการผลิต ภาคพาณิชย์กรรม และภาคเกษตรมากขึ้น นอกจากนั้น ผมคิดว่าควรจะมีลักษณะการกระจายในเชิงพื้นที่ให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม และควรกระจายการให้สินเชื่อเอสเอ็มอีระดับต่าง ๆ ให้เหมาะสมด้วย แต่เดิมเคยให้สินเชื่อในระดับ ๑๕ ล้านบาท ปัจจุบันให้สินเชื่อในระดับ ๕๐ ล้านบาทแล้ว ควรกระจายทั้งเอสเอ็มอี
- 10 จะมีวงเงินสินเชื่อที่ให้ระดับเล็กกับระดับไมโครน้อยจนเกินไป ท่านอาจจะทำอยู่แล้ว ผากเป็นข้อสังเกตไว้

- ประการที่ ๓ การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐที่ท่านได้รายงาน ผมอยากจะทำให้ท่านตั้งบัญชีสาธารณะหรือพับลิกเซอร์วิสแอกเคานต์ (Public Service Account) ให้ชัดเจน เพราะการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐเป็นเรื่องที่รัฐจะต้องให้การสนับสนุนกับธนาคารอย่างชัดเจน
- 15 เพราะฉะนั้น อยากให้ท่านทำบัญชีนี้ให้ชัดเจนว่า ได้รับนโยบายมาได้มีการดำเนินการอย่างไร และรัฐควรสนับสนุนเท่าใดในเชิงพับลิกเซอร์วิสแอกเคานต์หรือพีเอสเอ (Public Service Account : PSA) หรือบัญชีสาธารณะในทางการเงินที่ท่านทำขึ้น เพื่อจะได้ส่งไปยัง
- กระทรวงการคลังและรัฐบาลเพื่อให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสมในการจัดสรรเงิน
- 20 จิงกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังกระทรวงการคลังว่า ควรจะให้การสนับสนุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมถึง ธพว. ควรจะให้การสนับสนุนทางการเงินตามบัญชีการเงิน สาธารณะหรือพับลิกเซอร์วิสแอกเคานต์ให้ครบถ้วน ไม่เช่นนั้นสถาบันการเงินที่รับนโยบาย มาตอบสนองแล้ว แต่ไม่มีงบประมาณได้มาตามแนวทางที่ได้รับนโยบายอาจจะทำให้การดำเนินการ
- ตอบสนองกับนโยบายของรัฐในปีถัดไปไม่ได้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ขอบพระคุณครับ

๑๒๐

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๓๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ มีสมาชิกท่านใดจะเพิ่มเติมอีกหรือไม่
5 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ขอเชิญผู้แทนหน่วยงานตอบชี้แจงครับ

นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ ขอชี้แจงตามข้อเสนอแนะและปัญหาอุปสรรคในการให้บริการ
10 กับผู้ประกอบการรายย่อยในการให้สินเชื่อกลุ่มลูกค้าที่ค่อนข้างเปราะบาง การให้สินเชื่อกับลูกค้า
กลุ่มเหล่านี้ธนาคารมีภาระที่จะต้องตั้งสำรองเพื่อหนี้สูญตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
ได้กำหนดเพื่อควบคุมกำกับกำกับการดำเนินงาน ในส่วนนี้เห็นภาพว่ามีหนึ่งต้องปล่อยสินเชื่อ
ให้กับกลุ่มไมโคร กลุ่มรายย่อยที่มีความเปราะบางสูง อีกข้างหนึ่งต้องทำการสำรองเพื่อหนี้สูญ
สำหรับกลุ่มเปราะบาง ต้องช่วยกันประคับประคองและมีปัญหาอุปสรรคหลัก คือ จะกระทบ
15 ผลการดำเนินงานโดยตรงในกรณีสำรองเพื่อหนี้สูญไว้ ณ ปัจจุบันสำรองไว้ครบเกินกว่า
เอ็นพีแอล (Non - Performing Loans : NPLs) ปัจจุบันในปี ๒๕๖๖ มีเอ็นพีแอลประมาณ
๘,๖๐๐ ล้านบาทเศษ สำรองไว้เกินกว่าหนี้เสีย ขณะเดียวกันยังมีกลุ่มเปราะบางประมาณ
๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และไม่ใช่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
20 โควิด ๒๐๑๙ กลุ่มเหล่านี้ประคับประคองอยู่อาจจะไหลกลับลงมาเป็นเอ็นพีแอลเพิ่มขึ้น
ส่วนหนึ่งต้องการให้ปัญหาอุปสรรคเหล่านี้โดยการกำหนดให้ใช้มาตรฐานทางบัญชีใหม่
หรือทีเอฟอาร์เอส ๙ (Thai Financial Reporting Standards : TFRS9) จะส่งผลกระทบต่อโดยตรง
กับธนาคารของรัฐที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือผู้ประกอบการต่าง ๆ ในการจัดแสดงจริง (staging)
ของลูกหนี้ที่เป็นหนี้อ่อนแอเพิ่มขึ้น ธนาคารจะต้องมีภาระในการตั้งสำรองหนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะเป็น
25 ภาระกับผู้ถือหุ้น คือ กระทบการคลัง แต่เราพยายามบาลานซ์ (balance) ให้ได้ว่ากลุ่มที่เป็น
กลุ่มเสี่ยง กลุ่มไมโครพยายามที่จะช่วยเหลือในลักษณะที่เป็นรายย่อยวงเงินไม่มาก แต่กระจาย
ให้ทั่วถึง ซึ่งมองว่าความเสียหายตรงนี้อาจจะอยู่ในวงเงินที่ธนาคารพอรับไหว

๑๒๑

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๓๗/๒

- ส่วนของพอร์ตที่ปรับให้สมดุลระหว่างสินเชื่อภาคบริการกับภาคผลิตเป็นไฮเลเวล (high – level) เรียนว่า ในภาคการผลิตถ้าผลิตใหญ่ไม่เข้าข่ายของผู้ประกอบการรายย่อย
- 5 หรือเอสเอ็มอีแน่นอน เพราะว่าโรงงานต่าง ๆ เหล่านี้ถ้ายอดขายเกินจำนวน ๕๐๐ ล้านบาท จะเป็นผู้ประกอบการที่เกินขนาดกลาง ซึ่งไม่ได้จัดพอร์ตกลุ่มนั้นจะเป็นเรื่องธนาคารของรัฐ หรือธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ส่วนยอดขายที่ต่ำกว่าจำนวน ๕๐๐ ล้านบาท เป็นผู้ประกอบการ
- ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในส่วนของอุตสาหกรรมจะเป็นการผลิตขั้นพื้นฐาน
- ซึ่งจะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กในครัวเรือน เช่น โรงกลึง และภาคผลิตส่วนใหญ่อยู่ต่างจังหวัด
- 10 จะทำการเกษตร จะมีการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ เพียงแต่ว่าบางครั้งไปจัดกลุ่ม อยู่ในกลุ่มภาคบริการเพราะเป็นการบำรุงและซ่อมแซม ซึ่งธนาคารทราบเรื่องนี้และพยายาม ที่จะเกลี้ย ส่วนเกณฑ์ฟ้าสัมที่ทางธนาคารแห่งประเทศไทยให้ช่วยเหลือลูกค้าปรับกลุ่มอ่อนแอ
- ได้พินกำหนดแล้ว และธนาคารมีเกณฑ์ในการปรับค้ำประกัน เพียงแต่ว่ากลับมาเป็นภาระ
- ของธนาคารในการสำรอง เพราะว่าดอกเบี้ยที่รับรู้รายได้จะไม่มาตามเกณฑ์ซึ่งผ่อนปรนให้กับลูกค้า
- 15 แต่ธนาคารจะขาดรายได้ในส่วนนี้

- ส่วนการแก้ไขหนี้เสียหรือเอ็นพีแอลตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ลงไปเป็นหนี้ที่เป็นเลกาซี (legacy) ปัจจุบันคงเหลือจำนวน ๘,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งพยายามแก้ไขมาตลอด โดยเลือกวิธีการ พิเศษในลักษณะการขายหนี้ออกไป แต่บางส่วนยังขายไม่ได้ให้มีการขายหนี้และให้ปิดบัญชี
- โดยเป็นนโยบายของอธิบดีในการทำเป็นประจำทุกปีและไม่ใช้วิธีการพิเศษ จะต้องทำอย่างนี้
- 20 ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะแก้ไขหนี้สินให้หมดไปในปี ๒๕๕๘

- เรื่องการพัฒนาระบบงานธุรกิจหลัก (Core Banking System : CBS)
- ตอนนี้ธนาคารมาโค้งสุดท้ายใกล้จะเสร็จแล้ว รอให้ ธปท. อนุมัติให้โกไลฟ์ (Go-Live) ได้
- ซึ่งถ้าผ่านการทดสอบต่าง ๆ และคาดว่าจะได้รับอนุมัติภายในเดือนหน้า จะได้มีเครื่องมือ
- ที่จะช่วยเหลือในการพัฒนา และขยายธุรกิจให้กับรายย่อย โดยการใช้โมบายแอปพลิเคชัน (mobile
- 25 application) เพื่อให้ลูกค้าสินเชื่อรายย่อยหรือรายเล็ก ๆ เข้าถึงธนาคารได้ง่ายขึ้น ส่วนการร่วมทุน หรือเรื่องอื่น ๆ อาจจะขอให้ท่านโมกุล โปะยะพิสิษฐ์ ช่วยให้เราละเอียดเพิ่มเติม ขอขอบคุณครับ

๑๒๒

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๓๗/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญผู้ชี้แจงครับ

5 นายโมกุล โปษยะพิสิษฐ์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ขอนำเรียนเรื่องการร่วมลงทุน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการบริหารจัดการการร่วมลงทุนโดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเอสเอ็มอีโดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ สตาร์ทอัพ (Startup) เป็นกลุ่มที่มีความคิดริเริ่มในการดำเนินกิจการมาระดับหนึ่งแล้วและเน้นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอาหารและการผลิตที่มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ

10 เข้ามาใช้

กลุ่มที่ ๒ บริษัทที่มีศักยภาพในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือเอสอีที (The Stock Exchange of Thailand : SET) เอ็มเอไอ (Market for Alternative Investment : MAI) และไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVE Exchange) ผมเข้าใจว่าที่สมาชิกวุฒิสภาให้คำแนะนำจะเป็นลูกค้าในกลุ่มที่ ๑ คือ ธุรกิจสตาร์ทอัพ ซึ่งข้อจำกัด

15 ของกลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นสตาร์ทอัพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำไปร่วมลงทุนต้องเรียนว่า ขึ้นอยู่ทั้ง ๒ ด้าน ส่วนผู้ประกอบการที่จะให้ความร่วมมือที่จะทำให้องค์กรมีระบบ โดยนำเทคโนโลยี มาวางระบบบัญชีต่าง ๆ นำมาใช้เพื่อให้มีความเป็นระเบียบที่จะจัดองค์กรเป็นการปูทางเมื่อธุรกิจ มีการขยายใหญ่โตขึ้น

อีกมิติหนึ่ง ธนาคารสามารถให้ความช่วยเหลือได้ คือ เชิญผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

20 มาให้คำปรึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่องการตลาดหรือการจัดการด้านเทคโนโลยี หรือบัญชีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการเรียนรู้และปรับตัวเข้าถึงแหล่งเงินทุนในรูปแบบลักษณะที่เป็นการร่วมลงทุน ซึ่งที่ผ่านมาต้องบอกว่ากองทุนแรกที่ได้้นำเรียนได้มีจำนวนผู้ประกอบการในกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับเรื่องข้อจำกัดนำเรียนว่า คงต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมตามที่สมาชิกวุฒิสภาได้ให้คำแนะนำ ขอเพิ่มเติมในภาพรวมเรื่องการกระจายตัวเรียกว่า พอร์ตโฟลิโอ (portfolio) การให้สินเชื่อ

25 ของธนาคารต้องนำเรียนว่าได้มีการมอนิเตอร์ (monitor) ไม่ว่าจะเป็นติดตามการขยายสินเชื่อ

๑๒๓

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๓๗/๔

ในระดับไฮเลเวล การผลิต การค้าขาย หรือการบริการ ธนาคารได้มีการมอนิเตอร์หรือติดตาม การให้สินเชื่อในลักษณะประเภทอุตสาหกรรมเจาะลึกลงไปด้วย เช่น ถ้าเป็นธุรกิจการค้า

- 5 จะพิจารณาว่าเป็นการค้าผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง เช่น เครื่องมือแพทย์ หรือสินค้าอุปโภคบริโภค นำเรียนว่าได้มีการบริหารจัดการเพื่อให้พอร์ตโฟลิโอของสินเชื่อมีการกระจายตัวในอุตสาหกรรม ต่าง ๆ พยายามทำให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐที่จะให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการ ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับที่ท่านสตีลย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ให้คำแนะนำ คือ ธนาคารยินดี ให้การสนับสนุนภาครัฐและธุรกิจที่เป็นยุทธศาสตร์ของชาติหรือนโยบายของรัฐบาล
- 10 ถ้าได้รับการสนับสนุนผ่านโครงการที่เป็นโครงการนโยบายรัฐตามแนวปฏิบัติของกระทรวงการคลัง เรื่องการยกบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐจะสามารถขับเคลื่อนสนับสนุนผู้ประกอบการได้ดีมากขึ้น อันนี้เป็นเรื่องที่ ๑

เรื่องที่ ๒ การบริหารจัดการหนี้ โดยเฉพาะหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนปี ๒๕๕๘

- ขอเรียนว่าได้มีการบริหารจัดการ โดยมีการแบ่งทีมในการดูแลแยกชัดเจนจากเจ้าหน้าที่
- 15 ทีมมีการให้สินเชื่อ ซึ่งจะดูแลลูกหนี้ที่เป็นปกติ ส่วนลูกหนี้ที่มีปัญหาต้องการให้ช่วยเหลือ เรื่องการปรับปรุงโครงสร้างหรือลูกหนี้ที่เป็นเอ็นพีแอลจะมีหน่วยงานพิเศษในการดูแลเฉพาะ พร้อมกับมีทีมพัฒนาผู้ประกอบการเข้าไปทำงานร่วมกันเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถปรับ โครงสร้างทางการเงินและปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจให้อยู่รอดต่อไป

เรื่องที่ ๓ เรื่องการเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในองค์กร

- 20 โดยมีแผนการนำระบบซีบีเอสเข้ามาใช้ในองค์กร เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้ารายย่อยได้ดีขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการให้สินเชื่อ อาจจะรวมไปถึงการขยายธุรกรรม ในการรับเงินฝากจากผู้ประกอบการเอสเอ็มอี

ขอเรียนข้อมูลเพื่อทราบและรับคำแนะนำจากสมาชิกวุฒิสภาไปดำเนินการ ปรับปรุงองค์กรต่อไปครับ

๑๒๔

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๓๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสตีลีย์ ลิมพงค์พันธุ์ ยังตั้งใจหรือไม่ ถ้าไม่ตั้งใจ

5 ขอเชิญท่านลักษณะ วจนานวัช ครับ

นายลักษณะ วจนานวัช (รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายลักษณะ วจนานวัช สมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ไม่คลาดเคลื่อนในข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอนำเรียนว่าคณะกรรมการยืนยันว่ามีความประสงค์ที่จะให้ ธพว. สนับสนุนรัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามกรอบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งธนาคาร และที่สำคัญอยากให้มีการพิจารณาศึกษา ไม่ได้หมายความว่าให้ไปสนับสนุนผู้ประกอบการรายใหญ่ ให้มีการพิจารณาศึกษาเพื่อหาทางสนับสนุนรัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ หรือรายที่อยู่ในซัพพลายเชนของผู้ประกอบการรายใหญ่ และให้การสนับสนุนครับ

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านลักษณะ วจนานวัช สำหรับท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ผู้ชี้แจงตอบอาจารย์ยังไม่เข้าใจ ขอเชิญท่านอภิปรายในประเด็นที่ถามครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง ผมเป็นลูกค้าของท่านภายใต้กองทุนพัฒนาอุตสาหกรรมเมื่อประมาณ ๔ ปีที่แล้ว หลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศขึ้นดอกเบี้ย การผ่อนชำระรายเดือนมีความผิดปกติ คือ มีการผ่อนชำระมากขึ้นพอสมควร และเหตุการณ์นี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะผมเท่านั้น เกิดขึ้นในกลุ่มเป็นสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย ได้มีการสื่อสารและเจอปัญหาในทุกๆ เพราะฉะนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนผมจะได้นำสิ่งเหล่านี้ไปตอบให้กับพี่น้องเอสเอ็มอีที่เป็นลูกค้า และใช้บริการของเอสเอ็มอีแบงก์ก็ให้เข้าใจตรงกันว่าเกิดจากการประกาศขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยใช่หรือไม่ เพราะในเว็บไซต์ของเอสเอ็มอีแบงก์บอกว่าพยายามตรึงดอกเบี้ยให้คงที่จะไม่ให้เอสเอ็มอีเดือดร้อน ขอขอบคุณครับ

๑๒๕

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๓๘/๒

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เป็นคำถามเพิ่มเติม เชิญผู้ชี้แจงตอบคำถามครับ
- 5 นายโมกุล โปษยะพิสิษฐ์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ขอเรียนชี้แจงท่านสมาชิกวุฒิสภา เรื่องการอำนวยการสินเชื่อ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้
- ส่วนที่ ๑ การอำนวยการสินเชื่อ เป็นโครงการของธนาคาร อีกลักษณะหนึ่ง เป็นโครงการสินเชื่อที่เป็นหน่วยร่วมในการดำเนินงาน จากที่ท่านสมาชิกได้ชี้แจง ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด จะเป็นโครงการสินเชื่อเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ มีลักษณะเป็นหน่วยร่วมในการดำเนินงาน
- 10 อัตราดอกเบี้ยตามที่กำหนดไว้ในลักษณะของโครงการ จะเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยคงที่ โดยการสนับสนุนของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ ในช่วงที่ผ่านมาไม่ได้มีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย สำหรับส่วนของธนาคารเข้าใจว่า เรื่องดอกเบี้ยเป็นภาระที่หนักสำหรับผู้ประกอบการ ต้องนำเรียนว่าในช่วงที่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผ่านคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้มีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยประมาณ ๒.๕ เปอร์เซ็นต์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕
- 15 ได้มีนโยบายออกมาหลายครั้ง ธนาคารของรัฐพยายามที่จะทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย ไม่ได้ปรับขึ้นเท่ากับอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายที่มีการประกาศขึ้น ช่วงที่ผ่านมาธนาคารขึ้นอัตราดอกเบี้ยประมาณ ๐.๗๕ เปอร์เซ็นต์ ยังไม่ถึงครึ่งหนึ่งของการปรับอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายในภาพรวม แต่ธนาคารพยายามที่จะดูแลผู้ประกอบการและกลุ่มลูกค้าเปราะบางที่จะเกิดขึ้นด้วย ขออนุญาตนำเรียนตอบชี้แจงครับ
- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกยังตั้งใจหรือไม่ เชิญ ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ
- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง คือ ยังไม่เข้าใจร้อยละ สรุปรว่าเมื่อมีการประชุมกันในสมัชชาเอสเอ็มอีไทยจะได้มีคำตอบที่ถูกต้องว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ย
- 25 และเอสเอ็มอีแบงก์ก็ขึ้นอัตราดอกเบี้ยด้วย เพราะปกติจ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่มาหลายปี

๑๒๖

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๓๘/๓

เมื่อมีการประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ย การจ่ายต่อเดือนจึงเพิ่มขึ้น และมีหลายโปรเจกต์ (project) เช่น อยู่ในเอสเอ็มอีแบงก์และส่วนราชการอื่น กองทุนอื่นที่มาใช้เอสเอ็มอีแบงก์เป็นแบงก์ร่วม
5 ในการดำเนินการ เพราะฉะนั้น จึงเป็นคำถามเพื่อจะได้ตอบให้ชัด สรุปว่าจะขึ้นอัตราดอกเบี้ย ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยใช่หรือไม่ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญหน่วยงานตอบชี้แจงให้ชัดเจนครับ

นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
10 ขอเรียนว่าถ้าเป็นสินเชื่อเงินกู้แบบปกติจะกำหนดการผ่อนชำระเท่ากันทุกงวด และในการชำระ
งวดหนึ่งจะมีทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ช่วงแรกเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการจะคิดอัตรา
ดอกเบี้ยค่อนข้างถูก ส่วนหนึ่งจะตัดเงินต้นมากกว่าปกติอยู่แล้ว พอตัดเงินต้นไปถึงระยะหนึ่ง
กู้เงินระยะเวลา ๓ ปี เมื่อเข้าปีที่ ๔ ดอกเบี้ยอาจจะเป็นอัตราลอยตัว ซึ่งตอนนั้นเงินต้นเหลือน้อย
ค่างวดยังเท่าเดิม ดอกเบี้ยจะลดลงและเงินต้นลดลงตามเป็นการผ่อนแบบลดต้นลดดอก ไม่ได้ขึ้น
15 เหมือนสินเชื่อแฟลตเรต (flat rate) ที่กู้เงินซื้อรถ ซึ่งจะคิดดอกเบี้ยคุณเงินต้นและหารระยะเวลา
การกู้เงินเท่ากันแต่การคำนวณจะไม่เหมือนกัน ในส่วนนี้จะอธิบายว่ากรณีที่ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย
ค่างวดเท่าเดิม ถ้าเงินต้นช่วงแรกเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวลูกค้าจะได้รับผลกระทบ เพราะว่า
การผ่อนชำระดอกเบี้ยจะมากกว่าเงินต้น จะทำให้เงินต้นลดลงช้าและภาระของผู้กู้จะช้าลง
ส่วนใหญ่จะประสบกับสินเชื่อผ่อนบ้านระยะยาว อาจจะตัดเงินต้นเมื่อเห็นแล้วตกใจว่า เงินต้นลดลง
20 ไม่ก็ลืบบาท ไม่ก็ร้อยบาทจากเงินผ่อนค่างวดประมาณหลักหมื่นบาท จึงเป็นส่วนหนึ่งที่พยายาม
จะอธิบายว่า ดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นไม่ได้ไปกระทบกับค่างวดที่ลูกค้าต้องจ่ายในแต่ละเดือน เพียงแต่ว่า
จะไปลดต้นเร็วขึ้นหรือช้าลงขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น ซึ่งในลักษณะของธนาคารพัฒนา
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยลูกค้ารายย่อยหลายรายที่ได้รับผลกระทบ
กระแสดังกล่าวไม่พอชำระหนี้ ธนาคารจะปรับลดค่างวดให้ มีการแขวนดอกเบี้ยพักไว้ โดยใช้เกณฑ์
25 ฟ้ำส้มของ ธปท. ซึ่งครบกำหนดแล้วธนาคารจะตัดเงินต้นให้ก่อนดอกเบี้ย ซึ่งธนาคารยอมเข้าเนื้อ

๑๒๗

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุมา ๓๘/๕

ต้องเรียนตามตรงว่าเข้าเนื้อและให้ผู้ประกอบการได้รับการลดภาระในแต่ละเดือนลดลง โดยการตัดเงินต้นให้ก่อนและตัดดอกเบี้ยต้องเรียนว่าจะไม่ได้กระทบกับค่างวดที่ลูกค้าจ่าย

- 5 กระทบอย่างเดียว คือ ถ้าผ่อนชำระไม่ไหวต้องมาปรับลดค่างวดให้ จากเดิมผ่อนชำระ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ลดลงเหลือ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท จึงมีจำนวน ๒,๐๐๐ บาท เพื่อให้เข้าเงินต้นด้วย ดอกเบี้ยจ่ายไม่ครบร้อยเปอร์เซ็นต์ ทุกวันนี้ธนาคารจะช่วยเหลือผู้ประกอบการในลักษณะนี้ ขอบพระคุณครับ

- 10 นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ยังไม่ได้คำตอบว่า จะขึ้นอัตราดอกเบี้ยตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ครับ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ได้ตั้งคำถาม ท่านฟังแล้วอาจจะตอบไม่ตรงประเด็น เพราะว่าสินเชื่อบริษัทอยู่ช่วงหนึ่งของท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล อาจจะสินเชื่อพระราชรัฐดอกเบี๋ยต่ำ สินเชื่อเพื่อการเกษตรหรือไม่ ตอบท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ให้ชัดเจน 15 ว่าโครงการอะไร อย่างไร ใช้มาแค่ไหน เมื่อปรับอัตราดอกเบี้ยลอยตัวขึ้นท่านตอบให้ตรงประเด็นว่า ใช่หรือไม่ เชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ถามอีกครั้งครับ

- 20 นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : เป็นกองทุนพัฒนาอุตสาหกรรม ตามแนวพระราชรัฐ หลักทรัพย์ที่ใช้ค่าประกัน คือ เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย ธนาคารจะปรับตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศใช่หรือไม่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญผู้ชี้แจงตอบคำถามครับ

นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ (ผู้ชี้แจง) : กองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม สินเชื่อไม่ได้ปรับอัตราดอกเบี้ยคงที่ตลอดอายุสัญญา ๑ เปอร์เซ็นต์ครับ

25

๑๒๘

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นัยน์รีญ์ ๓๙/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ผมถามแทนท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ท่านสงสัยเพราะว่า

5 ถูกจ่ายเงินเพิ่ม เมื่อจ่ายเงินเพิ่มแล้วท่านตอบว่าไม่ได้ปรับอัตราดอกเบี้ย ท่านแนะนำว่า
จะให้ไปติดต่อที่ไหน อย่างไร เชิญ นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ถามซ้ำครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา ผมยกตัวอย่างในช่วงสิ้นเดือนพฤศจิกายน
จ่ายเงิน จำนวน ๓๒,๐๐๐ บาท แต่พอสิ้นเดือนธันวาคมจ่ายเงินเพิ่มขึ้น จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท
10 ตัวเลขกลม ๆ จำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท จึงอยากทราบว่าส่วนต่างที่เกิดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ปรับ
เพิ่มขึ้นตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ ถ้าไม่ปรับแสดงว่าจ่ายเงินเกินหรือเกิดจาก
อะไร ไปติดต่อที่ไหนอย่างไรที่ท่านประธานว่า ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ตอบให้ชัดเจนว่าท่านจะให้ไปติดต่อที่ไหน อย่างไร ขอเชิญท่านชี้แจงครับ

15 นายประสิทธิ์ วีระศิลป์ (ผู้ชี้แจง) : ติดต่อได้ที่ผม หรือจะติดต่อสาขาที่ไปยื่นกู้
ครั้งแรกก็ได้ตามที่ท่านสะดวกครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน
กิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
แห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ (ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕) เรียบร้อยแล้ว

25 ขอขอบคุณผู้ชี้แจงและคณะกรรมการ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖.๑

๑๒๙

ว. ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นัยนรีญ์ ๓๙/๒

๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สถาบันพระปกเกล้า (ตามมาตรา ๒๖
แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑)

5 (เลื่อนการพิจารณา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ วันนี้ได้พิจารณามาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว
สมาชิกท่านใดมีอะไรจะเพิ่มเติมอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ขอขอบคุณทุกท่านที่มาประชุม ผมขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักการช่างการประชมและชลเลข กลุ่มงานรายงานการประชม โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๒๗
ที่ ..... วันที่ ..... มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง รับทราบ เรื่องไม่มีการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภาในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรียน ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ (ผ่าน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
รายงานการประชม)

ตามที่ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าจัดทำบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภา
ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา นั้น

ในการประชุมวุฒิสภาดังกล่าวไม่มีการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภาแต่อย่างใด
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวอณัญญา โสภณวัฒนาสิงห์)
วิทยากรชำนาญการ

(นางสาววาสนา ยิ่งสุข)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรายงานการประชม

ทราบ

(นายพงศ์กิตติ์ อรุณรักษ์ดิสกุล)

ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ

๑๗ ม.ค. ๖๗